

1919 • 1994

Slovenija  
Sreda,  
13. julij 1994  
Št. 28  
Leto XXVIII

13.8 KUNE  
27 ATS,  
6 DEM,  
6 SHF,  
3 USD,  
18 SEK,  
6 AUD,  
3660 ITL

Cena 100 SIT

# NOVA DOBA

Celje - skladišče

Per

III 127/1994



5000001680,28

COBISS o

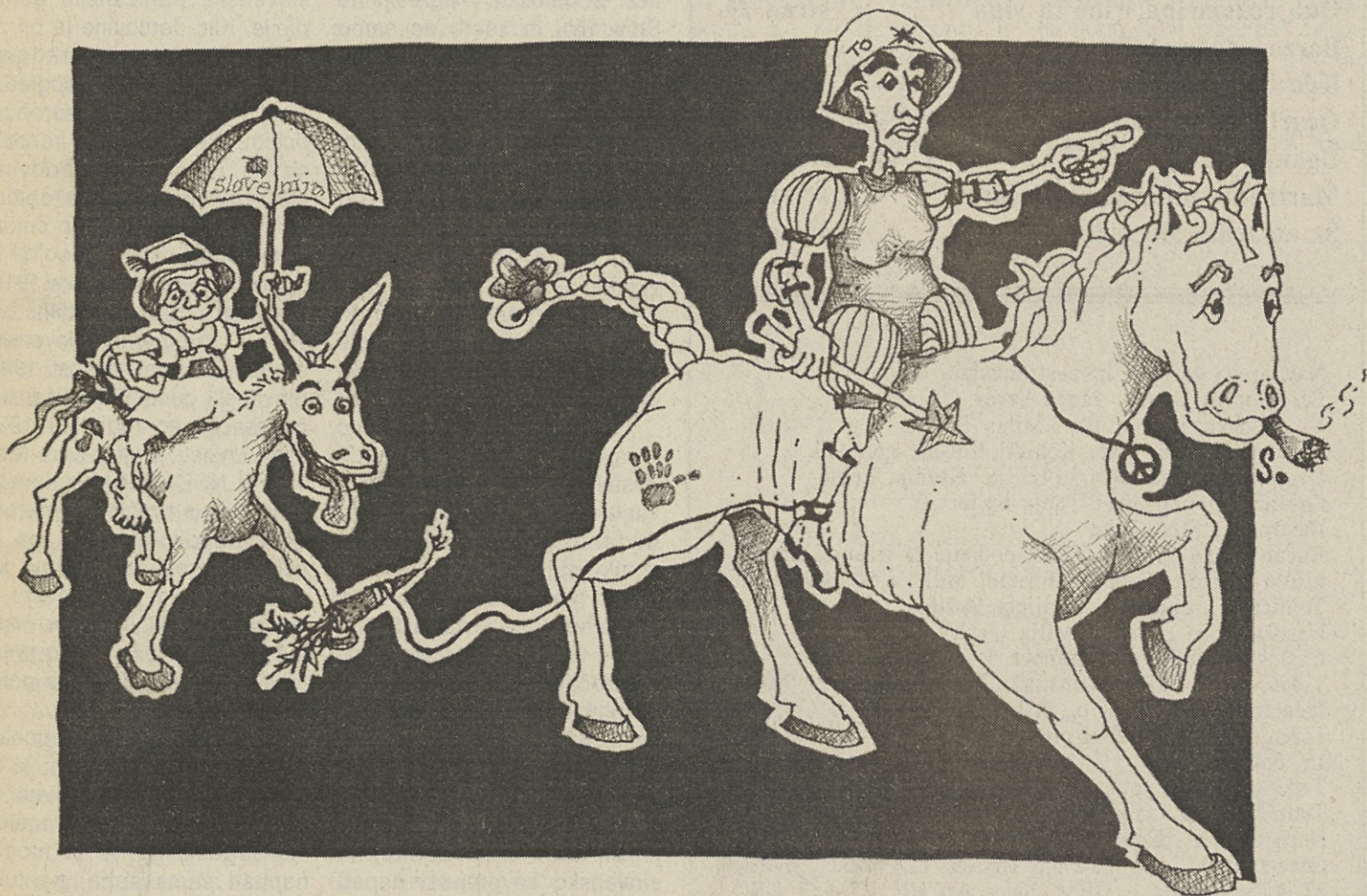
Nagradna igra Nove dobe:  
Za zveste naročnike **R5!**



Zaupanje zavezuje.

*the club*

# Ukradli otroke- okradli odrasle



**HITROST UBIJA - VOZI PREVIDNO**



## Iz vsebine:

Čez trupla sovražnikov	stran 2
Pismo Ivana Dolničarja	
Jožetu Ožboltu	stran 3
Uporabite moč tiska	stran 5
Pomembne določbe Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah	stran 6
Z batino po cerkvi	stran 8
Ukradeni otroci - okradeni odrasli	stran 11
Letala in zračna obramba	stran 14
V precepu	stran 16
Neizmerna moč demokracije	stran 18
Zastava, grb, ime denarja	stran 21
Profesor se zavzema za neenakopravne ženske	stran 22
Slovenija v brazilske tisku	stran 23
Skok čez kožo	stran 24
Duh rožmarina, ribe in vina	stran 26
Borza nogometašev:	
Kdo bo koga kupil	stran 31
Očarljive športnice	stran 35
Uganka	stran 36
Marinetov informacijski škrat	stran 38
Še en teden do avtomobila	stran 47

Najstarejši zasebni in nestranski časopis  
Direktor in lastnik: Janez Sever  
V. d. glavnega urednika: Milan Meden  
Posebne naloge: mag. Konrad Kolšek, gen. polk.  
Urejujejo: Vasja Ocvirk, LučaS, Ksenija Lekić  
Grafično oblikovanje: Tanja Špiler  
Ilustracije: Miss Take  
Računalniška oprema: TRIS, podjetje za trženje, računalništvo in izobraževalne storitve, Murska Sobota, d.o.o.  
Tajnica v uredništvu: Danijela Božič  
Naročnine in prodaja: Mitja Ocvirk  
Naslov uredništva: Aškerčeva 15, 63000 Celje,  
Telefon: 063/ 441-606 in 441-215, Faks: 063/ 26-903  
Izdaja: PRESE d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje  
Trženje in računalniški prelom: SOK d. o. o., Aškerčeva 15, 63000 Celje  
Tiska družbeno podjetje DELO - TISK časopisov in revij p.o.  
Tednik izhaja vsako sredo  
Nenaročenih rokopisov ne vračamo.  
Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška 13.8 "kune", Avstrija 27 ATS, Nemčija 6 DEM, Švica 6 CHF, ZDA 3 USD, Švedska 18 SEK, Avstralija 6 AUD, Italija 3660 ITL  
Žiro račun pri celjski SDK, št.: 50700 - 603 - 31819  
Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenju Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi Nova doba med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov

ČEZ TRUPLA  
SVOJIH TOVARIŠEV

Milan Meden je v Novi dobi objavil odprto pismo predsedniku ZZB NOV Slovenije generalu Ivanu Dolničarju. V tem pismu je našel prostor tudi zame in mojo knjigo Vojna in vojaška zgodovina Slovencev. K Medenovim očitkom in trditvam dodajam naslednje:

Že v prvem odstavku pisma je neresnica. General Dolničar ni bil pisec seznama slovenskih generalov v JLA. Če sem ga dobil od njega, ga zaradi tega še ni mogoče razglasiti za sestavljalca.

Generali JLA slovenske nacionalnosti, ki sem jih navedel v knjigi Vojna in vojaška zgodovina Slovencev, niso "najbrž" sodelovali v agresiji na Slovenijo, in še to ne samo po mnenju generala Dolničarja. Imam dovolj utemeljenih razlogov, da bi jih uvrstil v knjigo tudi brez spiska, ki sem ga dobil z ZZB NOV. Generala, ki pripada agresorski vojski, ni mogoče braniti s tem, da je bila agresorska vojska samo vojska, ki ji je pripadal, on sam pa ne. Takšnih nesmiselnih teorij svetu ne moremo ponuditi niti Slovenci.

Če bi sprejeli Medenovo "pravno" razlago, da je JLA postala agresor šele ob Vukovarju, potem bomo morali še dodati, da agresije na Slovenijo sploh ni bilo. Pravo, zlasti mednarodno, je zelo elastično, toda z vidika Slovenije je bila Republika Slovenija z odločitvijo za samostojnost na plebiscitu in z razglasitvijo samostojne države tudi zares samostojna država in ne več del SFR Jugoslavije. Ker SFRJ ni bila več država Slovencev, je bil vsak njen napad na slovensko suverenost napad na tujo suvereno državo. Slovenska samostojnost je bila dejstvo in neodvisna od mednarodnega priznanja.

Izmišljen je Medenov očitek, da so bili generali JLA sloven-

ske narodnosti brez dokazov razglašeni za agresorje. Vsi, ki so navedeni v moji knjigi, so dokazano pripadali JLA v času agresije na Slovenijo. To so bili Stane Brovet, Marjan Čad, Franc Hočevar, Konrad Kolšek in Dragotin Ožbolt. Zato so bili tudi povišani ali odlikovani ob 22. decembru 1991. Če bi Medenu šlo za dejstva in ne za poceni napad na generala Dolničarja, bi to tudi upošteval.

Ne vem, kaj hoče M. Meden povedati s citati iz moje knjige, toda če me bo prepričal z argumenti, in dokazal drugačno resnico, jaz zanesljivo ne bom več trdil, kateri generali so sodelovali v agresiji na Slovenijo in da je boj za svobodno in samostojno Slovenijo podprl samo del upokojenih generalov. Dejansko so nas podprli generali slovenske partizanske generacije. Klic domovine je bil za Dolničarja, Hribernika in druge močnejši kot služba Beogradu. Jaz jih zaradi tega samo občudujem. Že zdaj je zelo razpoznavna rdeča nit zgodovine slovenskega boja za samostojnost. Na tej poti so celota Karantanije - kmečke vojne in upori - slovenska vojska 1918-19 - narodnoosvobodilni boj 1941-45 in obramba slovenske svobode in samostojnosti 1991. Slovenski generali partizanske generacije so tudi leta 1991 ostali zvesti svojim opredelitvam iz NOB. Moj občudovalni odnos do slovenskega narodnoosvobodilnega boja pa je veliko starejši od časov, ko sem pripravljal svojo knjigo in me ni general Dolničar čisto nič šele pridobil s svojo prijateljsko gesto, kot mi to očita M. Meden.

Tako imenovana Jugoslovanska ljudska armada, ki je leta 1991 napadla Slovenijo, pa ni bila več jugoslovanska, saj Jugoslavija ne bi mogla napasti sama sebe, pa tudi komunistična ni bila. Ideja komunizma ni poznala nasilja velikih narodov nad šibkejšimi. Žal je bila praksa drugačna. Zaradi izmaličene lepe ideje sta propadla tako Jugoslavija

kot realni socializem.

Če se M. Meden o meni posmehljivo izraža kot o "epigonu in zavetniku" borcev, potem je to samo stvar njegove kulture. Skušam razumeti, da je kot razočaranec v sedanjih časih prisiljen pasti tudi na to raven, toda to nikakor ne pristoji tistemu Medenu, kot smo ga poznali nekoč. Mislim, da je tudi ob padcih potrebno ohraniti samospoštovanje. Kaj pa je življenje drugega kot vzponi in padci. Zaradi njega samega in tudi Slovenije želim M. Medenu, da bi našel svoj prostor pod soncem tudi v sedanjih časih in da mu ne bi bilo treba pisati takšnih pisem.

Janez J. Švajncer

Ljubljana, 30. 5. 1994

JOŽE OŽBOLT  
Martinčeva 31  
61000 Ljubljana

Spoštovani tovariši,

Tvoje pismo, ki si mi ga poslal v zvezi s člankom novinarja Andreja Dvoržaka v Slovenskih novicah, me je zelo prizadelo.

Nihče, ne Janez Švajncer, ne sodišče ali nekdo drug, nima nobene moje izjave o Tvojem bratu Dragotu, ker je nikdar nikomur nisem dal, niti se s kom pogovarjal o njem, kaj je delal na Kosovu ali v Sloveniji.

Res je, da sem Janezu Švajncerju dal na vpogled seznam vseh generalov Slovencev, ki sem ga napravil sam za svoje potrebe v času, ko se je začelo dvomiti o vlogi generalov JLA in zlasti v času osamosvojitve Slovenije. V tem seznamu so bili vsi umrli, upokojeni in takrat še aktivni generali Slovenci. Med generali, ki so ostali v aktivni službi po agresivnem posegu JLA v Sloveniji je, po podatkih, ki sem jih zbiral, zapisan tudi Drago Ožbolt.

Glede na to, kako je Švajncer ta seznam uporabil, sem pa spoznal, da mu uvida v seznam ne bi smel zaupati. To je moja edina napaka in, če želiš, tudi krivda.

Očitno pa je bil članek v Slovenskih novicah naročen, ker Janezu Švajncerju je prav sedaj potrebno, da očrni vse, ki so po njegovem krivi, da je zamenjan s funkcij, katere je opravljal v Ministrstvu za obrambo. Med ostalim tudi mene obtožuje kot krivca, čeprav je to popoln absurd, kajti na tem Ministrstvu nisem imel ne prej ne sedaj nobenega vpliva.

Vem, da Tebi in Tvojim sedaj nobeno opravičilo, ali dokazovanje druge resnice, glede moje odgovornosti pri tej zadevi ne pomenijo kaj dosti, ali pa nič. Ne vem pa, kaj bi lahko storil kaj več sedaj, ko se je stvar na sodišču končala, tako kot se je, brez da bi bil o čem obveščen ali kaj vprašan.

Ivan Dolničar

Pripis uredništva: Pismo, ki pove vse, objavljamo s privolenjem g. Jožeta Ožbolta

## IZJAVA ZA JAVNOST

Danes, 6. 7. popoldan je bil v prostorih slovenskega parlamenta informativni sestanek o novem predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij - EPA 638. Sestanka so se poleg predstavnikov predlagateljev Zakona udeležili predstavniki - Konference sindikatov Slovenije PERGAM, - Neodvisnih sindikatov Slovenije, - Konfederacije sindikatov Slovenije 90, - Sindikata bančnih delavcev Slovenije, - Sindikata Kliničnega centra in - Koordinacijskega odbora društva upokojencev.

Predstavljen je bil predlog Zakona, ki naj bi državljanom

Republike Slovenije prinesel dodatne certifikate, vsakemu še v vrednosti že prejetega certifikata. S tem naj bi preprečili razvrednotenje minulega dela. Udeleženci sestanka so si izmenjali mnenja in se dogovorili za naslednji delovni sestanek s ciljem čimprejšnje uveljavitve tega Zakona.

Rastko Plohl, predsednik  
NSS Marijan Poljšak,  
poslanec DZ RS

## MALOMARNOST IN NEUMNOST NIMATA MEJA

V soboto, 3. julija, je v Hudinji in Voglajni prišlo do pomora rib. Velikanske škode se ne da oceniti z denarjem, kajti pomorjen je tudi podmladek, ki je že tako ali tako v večni nevarnosti od prevelikega onesnaženja Hudi-

nje in Voglajne. Izlitje amoniaka v Hudinjo je katastrofa prve vrste, ZELENI CELJA pa se sprašujemo, koliko litrov je (ušlo) v vodo, kajti od 10 do 12 litrov, kot je bilo rečeno, zagotovo ne bi pomorilo toliko rib in še v Voglajni, kamor se Hudinja izliva.

Kako dolgo bodo celjski inšpektorji še tolerirali podjetja, ki nimajo čistilnih naprav, pa bi jih že morala imeti, če bi čistilne naprave bile, bi do pomora rib zagotovo ne prišlo, zato krivdo za ta pomor nosita tako naročnik kot izvajalec, del krivde pa tudi celjski inšpektorat, ki dovoljuje podjetjem, da si zakon o nabavi čistilnih naprav tolmačijo po svoje, ter nakup čistilnih naprav zavlačujejo v nedogled.

Vemo, da je pamet omejena, neumnost pa brezmejna, zato ZC upamo, da do takšne neumnosti ne bo več prišlo, da bodo za to poskrbeli celjski inšpektorji prej, preden bo do podobnih pomorov prišlo.

Zeleni Celja, Rudolf Kerš

## NI KRIV!

Ni kriv...

da med vojno 1991 v Sloveniji se je rodil, v mali vasi v evropskem predmestju, kot mala drobcena kost v maminem zapestju, v bolečini izhoda v objem svetlobe dneva.

V mesenem krizu zaznamovano se je povil, pa vendar, kot dnevno veselje in vsakdanja skrb, kot pečat nekega trenutka sreče

zapečaten v večer grb,

v jutrišnji dan brez pozdrava in radosti, brez zapisov lepih podob v spominu mladosti, brez polne čaše upanja, iz katere bi pil...

Ni kriv,

da za berača ali doktorja jutrišnjega dne z desnico na levi se bo boril!

A. Grampovčan

## IZJAVA

I  
Pod visokim pokroviteljstvom Unesca (organizacije Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo) in državnega Sveta Republike in kantona Ženeve je bila v mestu ob Lemanskem jezeru od 27. do 30. junija 1994 konferenca neodvisnih osebnosti za mir na ozemlju nekdanje Jugoslavije.

Na srečanju, ki se ga je udeležilo 27 predstavnikov iz vseh koncev nekdanje Jugoslavije, so govorili gospod Federico Mayor, generalni direktor Unesca, Olivier Voiz, podpredsednik ženevskega državnega Sveta, in Fracois Fouinat, osebni odposlanec Visokega komisarja za begunce.

## II

V demokratski razpravi in v soočanju stališč so se udeleženci konference strinjali, da je vojne spopade na Balkanu treba kar najhitreje zaustaviti z vsemi razpoložljivimi sredstvi v skladu z vsemi dosedanjimi resolucijami Varnostnega sveta ZN in da so v tem dolžni sodelovati prav vsi dejavniki.

## III

Menimo, da je mir mogoče le na naslednjih temeljih:

- na nesprejemljivosti spreminjanja mednarodno priznanih mej s silo ali diktaturo;

- ohranjanju ozemeljske celovitosti Bosne in Hercegovine kot celovite demokratske, večnacionalne in večkonfesijske države, kar je preraslo lokalni značaj in se spremenilo v simbol zaščite in varovanja helsinške Evrope;

- nepriznavanju nasilnih demografskih sprememb z genocidom, etničnim čiščenjem, s tako imenovanim "prostovoljnim" preseljevanjem prebivalstva ali s kakršno koli drugo obliko prisile;

- razveljavitvi vseh enostranskih dejanj in dogovorov o prenosu lastništva, doseženih z nasiljem ali pritiskom;

- na svobodni in varni vrnitvi beguncev v njihove domo-

ve s premoženjsko in drugo odškodnino in ustvarjanju pogojev za svobodno in varno življenje;

- na pospeševanju sodnih postopkov zoper vojne zločine in zločince in na tem, da so posilstva obravnavana kot vojni zločin, priče in žrtve pa imajo tako med procesom kot po njem posebno zaščito;

- predlagamo, da Unesco sproži sodne postopke zaradi rušenja cerkvenih objektov, kulturnih spomenikov in krajine.

Nesprejemanje teh principov za vzpostavljanje miru na ozemlju nekdanje Jugoslavije bi pomenilo nevaren presedan za spreminjanje meja s silo, nastajanje etnično čistih držav in velikodržavnih ideologij, utemeljenih na nacizmu, lahko bi sprožilo vrnitev fašizma in nacizma ne samo v državah naslednicah Jugoslavije, pač pa v celi Evropi.

## IV

Konferenca zato meni:

- da mir ni mogoč brez medsebojnega priznavanja držav naslednic nekdanje Jugoslavije in brez pospešenega procesa sukcesije,

- da je mir nemogoč brez doslednega uresničevanja parlamentarne demokracije, meščanskih in državljskih pravic, človekovih pravic, individualnih in manjšinskih pravic,

- da je potrebno obnoviti komunikacijo med posamezniki in skupinami, ki sta jo pretrgala vojna in razpad nekdanje Jugoslavije,

- da veliko odgovornost za vojno v Jugoslaviji prevzamejo mediji. Miru ni mogoče ponovno vzpostaviti brez neodvisnih medijev, ki naj iščejo resnico, namesto da trobijo tisto, kar so nacionalni voditelji razglasili za resnico,

- v nasprotju s tem so vse prepovedi in omejitve novinarskega dela, svobodnega pretoka informacij, kulturnih izmenjav, ne glede na to, ali prihajajo od nacionalnih ali mednarodnih avtoritet,

- potrebno je ustvariti in negovati klimo, v kateri medsebojno prijateljstvo in razumevanje ne bo politično inkri-

minirano ali zlorabljeno,

- s ciljem, da bi kar najhitreje končali vojno in zmanjšali medsebojne napetosti, je treba poglobiti medsebojne individualne in skupinske stike, kakor tudi aktivnosti nevladnih organizacij,

- treba je pospešiti programe pomoči Unesca, Unicefa, WHO, UNHR, Evropske unije in drugih nevladnih organizacij s ciljem, da bi odstranili težke posledice vojne, katerih žrtve so bili vsi sloji populacije ter še posebno otroci in ženske,

- eden prvih korakov v preseganju sovraštva bi lahko bila obnova porušenih sakralnih objektov, ki bi jih morali postaviti tisti, ki vladajo na območju, kjer je sakralni objekt stal.

Udeleženci konference so sprejeli še celo vrsto drugih konkretnih predlogov za akcije, ki jih bodo v kratkem objavili.

## V

Še posebej pomembno je:

- da podpiramo nadaljevanje pogajanj med predstavniki Republike Hrvaške in Srbi na ozemlju pod nadzorom mednarodne skupnosti v prizadevanju za miroljubno in postopno rešitev v skladu z odločitvami Varnostnega sveta s popolno uveljavitvijo človeških in manjšinskih pravic tako na ozemlju pod nadzorom hrvaške oblasti kot na ozemlju pod nadzorom mednarodne skupnosti,

- da podpiramo napore mednarodne skupnosti za preprečitev širjenja vojnega požara v Makedonijo ali na kateri drugi konec nekdanje Jugoslavije, za ohranjanje miru in razvijanje vsesplošnega sodelovanja predlagamo začetek dialoga med sosednjimi državami,

- podpiramo razreševanje problema potencialnega vojnega žarišča na Kosovu na demokratskih principih z izgradnjo demokratskih institucij in z dialogom,

- podpiramo prizadevanja za oblikovanje realnih osnov za skupno življenje v Vojvodini in Sandzaku z demokratskim dialogom in s polnim spoštovanjem pravic in identitet vseh

etničnih skupnosti, ki tam živijo.

## VI

V skladu s skupnimi stališči udeležencev ženevske neodvisne konference o miru v nekdanji Jugoslaviji smo sklenili sprožiti iniciativo za vzpostavljanje trajne konference pod pokroviteljstvom Unesca ter Republike in kantona Ženeve kot skupnega nevladnega foruma. Zaradi tega pozivamo vse, ki bi želeli prispevati h kar najhitrejši prekinitvi neprijateljstva in vzpostavljanju miru, da se bodisi kot posamezniki bodisi kot skupine, iniciative ali nevladne organizacije aktivno vključijo v širjenje ideje civilne družbe, pravne države ter v integracijo celotnega prostora nekdanje Jugoslavije v skupnost Evrope.

Udeleženci konference predlagajo, naj bo eden od njihovih prihodnjih sestankov v Sarajevu.

Ivica Ceresnjes, Sarajevo, Ivan Zvonimir Čičak, predsednik Helsinški Watch, Zagreb, Biserka Gall, slikarka, Pariz, Sacha Goldman, filmski producent, Pariz, Jurij Gustinčić, novinar, Ljubljana, Dušan Jovanović, gledališki režiser, Zorica Josić, psihologinja, Pariz, Zlatko Kramarić, župan, Osijek, Dušan Makavejev, filmski režiser, Beograd, Orhideja Martinović, odvjetnica, specialistka za človekove pravice, Zagreb, Dragoljub Najman, Unesco, Pariz, Aleksandar Nenadović, novinar, nekdanji glavni urednik Politike, Beograd, Božo Novak, bivši direktor Vjesnika, Zagreb, Nikola Petrović-Njegoš, arhitekt, črnogorski princ, Vladimir Ralev, Ženeva - Skopje, Slobodan Selenić, pisatelj, člansrbske akademije, Beograd, Rade Šerberdžija, igralec, Zagreb-Ljubljana, Dušan Sidjanski, univerzitetni profesor, Ženeva, Kemal Sirbegović, slikar, Pariz, Mirko Tepavac, bivši minister, bivši direktor Politike, Beograd, Tibor Varady, univerzitetni profesor, Novi Sad, Luka Vincentić, katoliški duhovnik, Zagreb, Dinka Vučković, psihologinja, Zagreb, Boris Vukobrat, predsednik Fondacije za mir in za krizna vprašanja, Pariz, Sonja Zoran, novinarka, Zuerich

NOVA<sup>®</sup>  
DOBA

VPORABITE

> MOČ

TISKA

Če so lahko v ZDA leta 1912 napisali, da je kapitalistični red strohnel in vir neizrekljivega siromaštva in trpljenja, potem moramo v Sloveniji leta 1994 ugotoviti, da nezaposleni stopajo po ulicah naših mest, kapitalistična koncentracija pa neusmiljeno ugonablja sloj poslovnih in pametnih ljudi.

Nova doba zato poziva vse ljudi, naj nam sporočijo svoje sanje, želje, pametne ideje, koristne pobude, sinopsise, scenarije, rešitve, različna mnenja in načrte za poplmenitev slovenskih tal.

**Računajte, rišite, fotografirajte, pišite, ustvarjajte!**

**Siti ste razbijanja in tujih načinov življenja.**

Ne vztrajamo, da so vaša objavljena pisma podpisana in opremljena z naslovi (na ta način boste povsem varni pred nizkimi udarci in vlačanju po zobeh).

Poziv velja vsem, ne glede na leta, raso, barvo, spol, jezik, vero, politično prepričanje ali drugo prepričanje, narodno ali socialno pripadnost, premoženje, rojstvo ali kakršnokoli drugo okoliščino, ker se vsi ljudje rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice in so obdarjeni z razumom in vestjo in bi morali ravnati drug z drugim kakor bratje.

Polemike in mnenja o ljudeh in stvareh morajo biti opremljena s polnimi naslovi in imeni, seveda.

Pisem, ki razširjajo smrad sovraštva, ne bomo objavljali (Nova doba ni komunalno podjetje).

# Nekaj pomembnejših določb Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah:

## 2. člen

Vsaka država stranka tega Pakta se zavezuje, da bo sama ter z mednarodno pomočjo in sodelovanjem, zlasti na ekonomskem in tehničnem področju, v največji mogoči meri izkoristila vire, s katerimi razpolaga, in z vsemi ustreznimi sredstvi, v številni zlasti zakonodajne ukrepe, skrbela, da bi bilo postopoma doseženo polno uresničevanje pravic, ki so priznane v tem paktu.

Države stranke tega Pakta prevzemajo jamstvo, da bodo v njem razglashene pravice lahko uveljavljene brez kakršnekoli diskriminacije, temelječe na rasi,

barvi, spolu, jeziku, veri, političnem ali drugem prepričanju, narodnem ali socialnem poreklu, premoženju, rojstvu ali kaki drugi okoliščini (...).

## 3. člen

Države stranke tega Pakta se zavezujejo, da bodo moškim in ženskam zagotovile enakopravno uživanje vseh ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic, ki so našteje v tem Paktu.

## 4. člen

Države stranke tega pakta priznavajo, da sme država omejiti uživanje pravic, ki jih zagotavlja v tem Paktu, samo z zakonom, in le v tolikšni meri, kolikor

je to v skladu z naravo teh pravic, in le zato, da izboljša splošno blaginjo v demokratični družbi.

## 6. člen

Države stranke tega Pakta priznavajo pravico do dela, ki obsega pravico do možnosti zaslužka s svobodno izbranim ali sprejetim delom, in jo z ustreznimi ukrepi varujejo (...).

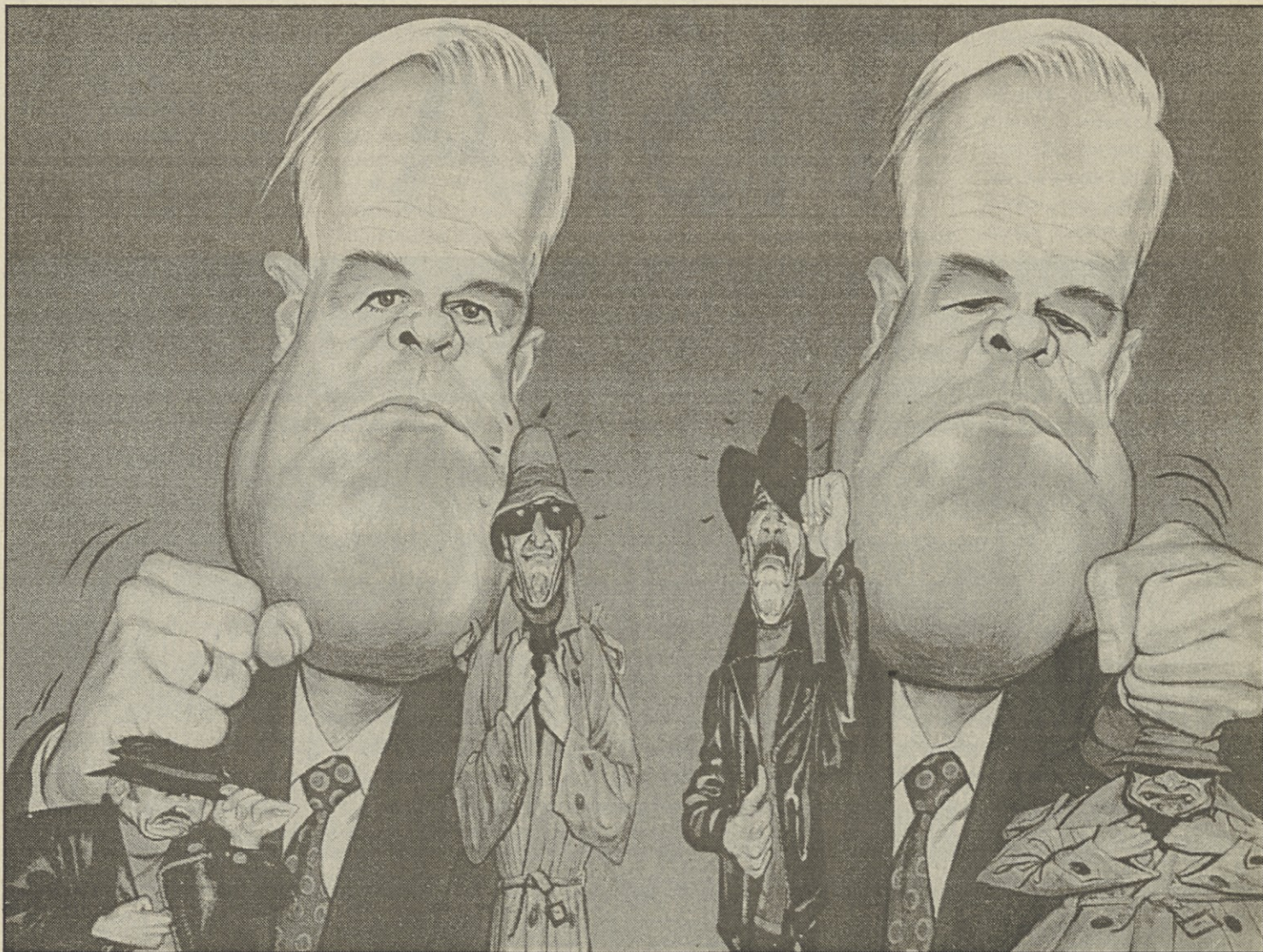
## 9. člen

Države stranke tega Pakta priznavajo vsakomur pravico do socialne varnosti, v številni tudi socialno zavarovanje.

## 10. člen

Države stranke tega Pakta

priznavajo: 1. da mora biti družina, ki je naravni in temeljni sestavni del družbe, deležna čim širšega varstva in pomoči, zlasti pri njeni ustanovitvi in dokler je odgovorna za vzgojo in preživljanje otrok, za katere skrbi. V sklenitev zakonske zveze morata bodoča zakonca svobodno privoliti; 2. da morajo biti matere primeren čas pred rojstvom in po rojstvu otroka deležne posebnega varstva. Zaposlenim materam mora biti v tem času zagotovljen plačan dopust z ustreznimi prejemki iz socialnega zavarovanja; 3. da so za varstvo in pomoč otrokom in mladini potrebni posebni ukrepi brez kakršnekoli diskri-



minacije iz rodbinskih ali drugih razlogov. Otroci in mladina morajo biti zaščiteni pred ekonomskim in socialnim izkoriščanjem. Zaposlovanje otrok pri delih, ki škodujejo njihovi moralni ali zdravju ali so življenjsko nevarna, ali ki bi lahko zavirala njihov normalni razvoj, naj bo obravnavano kot kaznivo dejanje (...).

#### 11. člen

Države članke tega Pakta priznavajo vsakomur pravico do življenjskega standarda, ki zadostuje zanj samega in za njegovo družino, všteti ustrezno hrano, obleko in stanovanje in pravico do stalnega izboljševanja njegovih življenjskih razmer. Z ustreznimi ukrepi bodo zagotovile uresničevanje te pravice in priznavajo v ta namen bistven pomen svobodno izbranega mednarodnega sodelovanja.

Države članke tega Pakta, ki priznavajo vsakomur temeljno pravico do varstva pred lakoto, bodo posamič ali v mednarodnem sodelovanju sprejele potrebne ukrepe, všteti tudi konkretne programe (...).

#### 12. člen

Države članke tega Pakta priznavajo vsakomur pravico do najvišje dosegljive ravni telesnega in duševnega zdravja (...).

#### 13. člen

Države članke tega Pakta priznavajo vsakomur pravico, do izobraževanja. Strinjajo se, da mora imeti izobraževanje za cilj popoln razvoj človekove osebnosti in dostojanstva in da mora krepiti spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin (...).

#### 15. člen

Države članke tega Pakta priznavajo vsakomur pravico: a) udeleževati se kulturnega življenja; b) uživati dosežke znanstvenega napredka in njegove rezultate; c) uživati varstvo moralnih in materialnih koristi, ki izhajajo iz kate-regakoli znanstvenega, književnega ali umetniškega dela, katerega avtor je (...);

## Mednarodni pakt o socialnih, ekonomskih in kulturnih pravicah

Socialne, kulturne in ekonomske pravice predstavljajo posebno, predvsem pa novo kategorijo temeljnih človekovih pravic in svoboščin. V ustavah in zakonih posameznih držav so se pojavile šele ob koncu druge svetovne vojne, kot predmet mednarodnega prava pa so se uveljavile šele z nastankom OZN in njenih specializiranih agencij.

Omenjena kategorija pravic se pojavlja v celi vrsti mednarodnopravnih dokumentov. Tako Ustanovna listina OZN v svojem IX. poglavju (55. člen) določa, da se države članice svetovne organizacije zavzemajo za zvišanje življenjske ravni, polno zaposlitev ter pogoje za ekonomski in socialni napredek in razvoj. Tudi Splošna deklaracija o človekovih pravicah v členih 22 - 27 predstavlja daljši spisek teh pravic: gre predvsem za pravico do socialne varnosti, do dela, do enakega plačila za enako delo, do ustanavljanja sindikata, do počitka in prostega časa, do izobraževanja... K dokumentom, ki obravnavajo socialne, ekonomske in kulturne velja prišteti še vsaj Konvencijo št. 102 o minimalnih normah socialne varnosti, ki jo je leta 1952 sprejela Mednarodna organizacija dela (ILO), Deklaracijo o otrokovih pravicah, Konvencijo o otrokovih pravicah (obe je sprejela Generalna skupščina OZN; prvo leta 1959, drugo pa trideset let kasneje) ter vrsto dokumentov Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO), ki posegajo predvsem na področje kulturnih pravic.

Medtem ko omenjeni dokumenti praviloma opredeljujejo le določen segment omenjenih pravic, ali pa nekatere ekonomske, socialne in kulturne pravice vključujejo v širši kontekst človekovih pravic, pa predstavlja Mednarodni pakt o socialnih, ekonomskih in kulturnih pravicah pravzaprav edini mednarodni dokument, ki omenjene pravice obravnava na enem, od drugih človekovih pravic ločenem mestu. Pakt je 16.12.1966 z resolucijo 2200 (XXI) skupaj z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah sprejela Generalna skupščina OZN, veljati pa je začel 23. marca 1976.

Kot je zapisano že v začetku besedila, predstavljajo socialne, ekonomske in kulturne pravice specifično skupino človekovih pravic, saj je njihovo izvrševanje odvisno predvsem od stopnje socialnega, kulturnega, predvsem pa ekonomskega razvoja določene države. Težko je namreč pričakovati, da bosta na primer Etiopija in Somalija zmogli svojim državljanom zagotoviti enako raven spoštovanja

ekonomskih pravic kot, denimo, razvite evropske države. Predpisovanje visokih standardov za zagotavljanje omenjenih pravic je torej precej neproduktivno početje, zato so tudi določbe Pakta neprimerno manj obvezujoče, kot je to v navadi pri dokumentih, ki obravnavajo politične in državljanske pravice. Pakt pravzaprav zahteva od držav podpisnic le razvijanje mehanizmov in institucij, ki bi pripomogle k uveljavljanju kar najvišje ravni omenjenih pravic, takšne pobožne želje pa pogosto naletijo na gluha ušesa. Avtonomno razpolaganje z narodnim bogastvom je namreč ena temeljnih diskrecijskih pravic suverene države, zato je dilema o nakupu topov ali masla v izključni pristojnosti le-te. Pakt sicer predpostavlja ustanovitev Ekonomskega in socialnega sveta (ECOSOC), ki predstavlja pravzaprav glavni medij pretoka informacij med državami podpisnicami in organi OZN -n.pr. Komisijo Združenih narodov za človekove pravice - in ki lahko s svojimi priporočili vpliva na uvajanje ukrepov za zagotovitev v Paktu določenih pravic. Pakt sicer ne opredeljuje, kakšni naj bi ti ukrepi bili, jasno pa je, da bi bila gospodarska osamitev države, ki, predpostavljamo, svojim državljanom iz kakršnih koli razlogov ne zagotavlja pravic iz drugega odstavka 11. člena Pakta, nadvse jalovo početje. Akcija mednarodne skupnosti je torej osredotočena predvsem na izobraževanje kadrov, ki naj bi zagotovili izboljšanje razmer v dani državi, v skrajni sili pa obsega tudi pošiljanje humanitarne pomoči za preživetje prebivalstva omenjene države.

Takšni postopki mednarodne skupnosti so seveda nadvse hvalevredni, vendar pa nikakor ne predstavljajo zadostnega pritiska na državo, ki omenjene pravice krši zavestno. Zato sta za zadovoljivo uveljavljanje socialnih, ekonomskih in kulturnih pravic neprimerno bolj pomembna demokratičen notranji ustroj države in možnost njene kontrole s strani državljanov. Oba, razumljivo, temeljita na doslednem spoštovanju temeljnih političnih in državljanskih pravic, to pa pomeni, da je treba določila obeh Paktov obravnavati združeno. Človekove pravice - tako ekonomske, socialne in kulturne kot politične in državljanske - namreč predstavljajo nerazdružljivo celoto, kjer politični vidik dopolnjuje ekonomskega (in obratno), zato je vsakršno izključevanje enega od obeh neproduktivno.

Gregor Kozovinc

Izobčenje duhovnika

# Z batino po Cerkvi



S proslave 200 - letnice škofije v Križevcih leta 1977



## Medtem ko daje slovenska država državljanstvo potomcem nekdanjega izdajalskega plemstva, metliški župan s svojimi občani zaman prosi za njihovega duhovnika

“Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije, Ljubljana, Štefanova 2, izdaja na podlagi 27. člena Zakona o državljanstvu...**Odločbo** : Prošnji Mihajla Hardija, roj. 24.11. 1948 v kraju Ruski Krstur, tržavljana Republike Srbije, se ne ugodí... **Vlada Republike Slovenije** je v skladu z drugim odstavkom... sprejela mnenje, da ne obstaja interes Republike Slovenije za sprejem Mihajla Hardija v državljanstvo Republike Slovenije.”

Podpis: mag. Slavko Debelak, direktor Uprave za upravno pravne zadeve, podsekretar.

Datum : 30.8.93.

Mihajlo Hardi je duhovnik grškokatoliške župnije **Sv. Cirila in Metoda** v Metliki v Križevski škofiji, ki sega od Makedonije do Slovenije. Žena Melanija je predmetni učitelj fizike in kemije. Hčerki Mihaila in Helena sta uspešni dijakinji gimnazije.

Hardi se lahko preživlja sam, saj je bil z **dekretom** svojega škofa postavljen za župnika župnije Metlika in vseh grškokatoliških vernikov v Sloveniji.

Soproga ima diplomu Pedagoške akademije in je pomagala beguncem. Hčerki bi radi študirali. Urejena in skromna družina živi v miru, na nedeljsko žeganje je povabil ljudi dobre volje in duhovnike iz obeh strani meje. Gospoda Hardija cenijo tudi kot odličnega ikonostlikarja, prireja razstave itd.

Kako razumeti odklonilno odločbo slovenske vlade? S kakšno **naravno** pravico je vlada Republike Slovenije sprejela **izobčenje** duhovnika Hardija in njegove družine, če je bil z dekretom svojega primasa leta 1992 imenovan za župnega upravitelja v Slovenijo?

Odgovor je preprost: vlada ruši vse naravne zakone in krši mednarodne konvencije o človekovih pravicah in državljanstvih svoboščinah, navkljub zagotavljanju Janeza Drnovška, da se bori za pravice.

**Večji je oder, večje so besede.**

Predsednik skupščine občine Metlika Branko Matkovič, diplomirani pravnik, je 12. novembra 1993 izdal mnenje in priporočilo, da se je duhovnik Mihajlo Hardi takoj prilagodil



lokalnim razmeram in vključil tudi v kulturno življenje občine. Župan je predlagal vladi in ministrstvu za notranje zadeve, da rešuje problem predvsem vsebinsko in omogoči pridobitev slovenskega državljanstva Mihajlu Hardiju.

**Za svojega duhovnika so se vljudno in odločno zavzeli tudi**

**slovenski farani v Metliki, saj oblast v Ljubljani pravzaprav grbo tepta njihovo pravico do bogoslužja, ki jo imajo že od prej.**

Med katoliškimi škofijami je Križevska nekaj posebnega: ustanovljena je bila leta 1777 za vse katoličane vzhodnega



REPUBLIKA SLOVENIJA  
SKUPŠČINA OBČINE METLIKA

### MENENJE IN PRIPOROČILO

V občini Metlika se je pred dobrim letom naselil grškokatoliški duhovnik Mihajlo Hardi s svojo družino. Izvedeli smo, da v postopku pridobitve slovenskega državljanstva ni uspel, zato v zvezi s tem na njegovo prošnjo in poznavajoč lokalne razmere dajemo naslednje

### mnenje in priporočilo:

V naši občini živi večje število pripadnikov grškokatoliške vere, zato je v Metliki tudi grškokatoliška župnija, ki je hkrati tudi edina v Sloveniji. Kot družbena skupnost smo zelo zainteresirani, da tudi ti naši občani zadovoljujejo svoje verske potrebe in interese na do sedaj še utečen in uveljavljen način. Eden od pogojev za to pa je tudi duhovnik. To je duhovnik Mihajlo Hardi, ki se je takoj prilagodil lokalnim razmeram in vključil tudi v kulturno življenje občine. Vendar zaradi neurjenskega državljanstvenega statusa nima urejenih še drugih zadev, zlasti v zvezi z zavarovanjem in šolanjem svojih otrok. Menimo, da izpolnjuje vse pogoje iz Zakona o državljanstvu Republike Slovenije, razen dolžine bivanja v Sloveniji. Zato predlagamo Vladi in Ministrstvu za notranje zadeve, da zadevo rešuje predvsem vsebinsko in omogoči pridobitev slovenskega državljanstva našemu grškokatoliškemu duhovniku Mihajlu Hardiju.

Metlika, 12. november 1993

Dostavljeno: g. Mihajlo Hardi

Predsednik  
skupščine občine Metlika  
Branko Matkovič, dipl. jur.



*Matkovič*

obreda. Do leta 1853 je bila v sestavu ostrogonske metropolije, potem je prešla v zagrebško. Leta 1923 so prešli v to škofijo vsi katoličani vzhodnega obreda v Jugoslaviji. Škofiji se je priključila ukrajinska skupnost, nadalje Rusini v Bački ter nekaj romunskih in makedonskih uniatskih župnij. V Makedoniji in Bolgariji se je namreč ob koncu prejšnjega stoletja razširilo uniatsko gibanje, ki je bilo pozneje zlasti pod ruskim vplivom zatrto, ohranilo pa se je nekaj uniatskih župnij.

Dekanatov je v Križevski škofiji devet: stolni dekanat v Križevcih, kamor spada tudi Zagreb, Žumberački dekanat, v katerega spadata tudi župniji v Metliki in Draga v Sloveniji, slavonski dekanat, vukovarski, sremski, bački, bosanski in makedonski dekanat.

Škofijski duhovniki se lahko oženijo samo pred posvetitvijo. Škofje ne morejo biti oženjeni. Kandidati za škofo so zato zvečine redovniki. Grškokatoliška cerkev priznava papeža in vse katoliške dogme. Vernikov je v mejah Križevske škofije okoli 70.000 (v Metliki pa na primer skoraj 400). V Ukrajini 5 milijonov.

V Zagrebu ima Križevska škofija svoje semenišče, bogoslovci pa obiskujejo zagrebško teološko fakulteto.

Škofija je v katoliški Cerkvi samostojna upravna enota, ki predstavlja krajevno ali delno Cerkev. Ustanavljanje škofij, njihova razmejitev in pripadnost določeni cerkveni pokrajini je v rokah Svetega sedeža v Rimu.

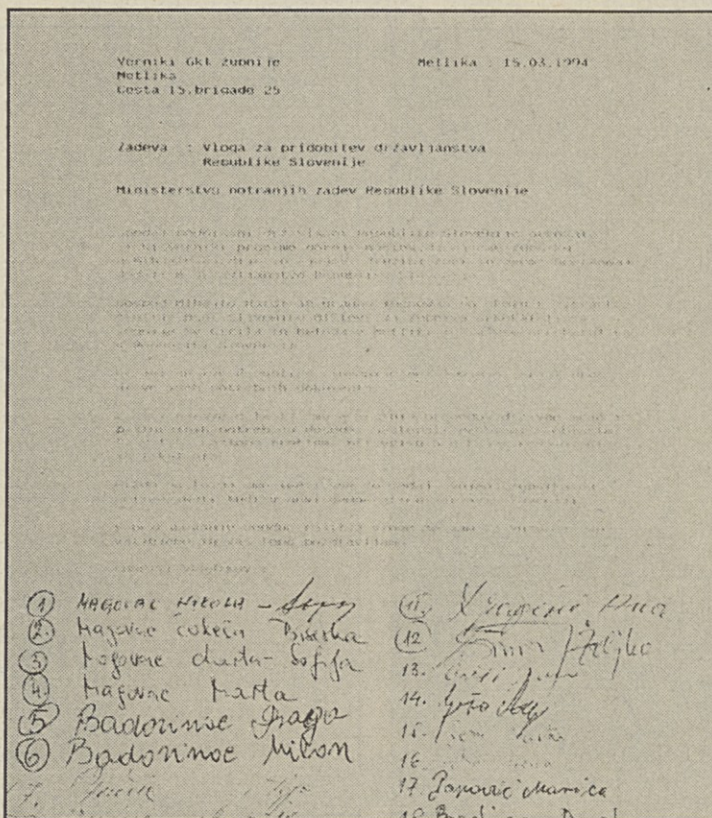
**Nastanek Križevske škofije je tesno povezan s prizadevanji za edinstvo pravoslavnih s katoliško Cerkvijo.** Temu se na primer tudi danes sektaško upirajo Poljaki, ki so vzeli grškokatoliški Cerkvi precej škofijskih cerkev, vendar so pri tem naleteli na odločno intervencijo in hud odpor papeža Janeza Pavla II.

Zgodovina odnosov med pravoslavno in katoliško Cerkvijo je dolga in zamotana. Vloga grškokatoliške Cerkve pa pomebna. Teh vprašanj seveda ni mogoče meriti s političnimi vatli,



**Predvčeraj, 11. julija, dan po prošenju, so župnika Mihajla Hardija obiskali trije uniformirani policisti in ga grobo zasliševali s sumom, da se v Sloveniji - skriva.**

**Slovensko pot v Evropo tlakujejo z žebli tisti, ki ji silijo za nasprotnika Vatikan. Ta bo zanesljivo moral ukrepati spričo arogantnosti in nesramnih postopkov takšne države in njenih organov.**



pač pa bi se morali pametni državniki veliko ukvarjati z njimi, ker bi si na ta način pridobili dragocena spoznanja, kako morajo javne oblasti paziti na spoštovanje naravnega prava z ozirom na skupni blagor. Potem se ne bi moglo zgoditi, da vlada izobči celo duhovnika (to so počele fašistična Italija, nacistična Nemčija, sovjetska Rusija, balkanske države in zdaj poleg Srbije in Hrvaške tudi Slovenija).

Kaj vse je počela vesoljna slovenska javnost in česa vsega se niso znebili politiki glede slovenskega bogoslužja v Razkrižju, kjer bi bil najbrž kakšen problem manj, če bi tamkajšnjemu župniku dala oblast slovensko državljanstvo, ko je prosil zanj.

**Od kod naenkrat sektaška politika v Metliki ?**

Mihajlo Hardi se je spomladi leta 1994 zatekel po nasvet in pomoč k ljubljanskemu nadškofu in metropolitu dr. Alojziju Šuštarju. Metropolit si iskreno prizadeva pomagati, pravi Hardi.

Tako je vselej ravnal ta pošteni in pokončni mož.

Vse bi bilo mnogo lažje, če bi o ozkosrčnem ravnanju države obvestila javnost vsaj še Družina.

Mihajla Hardija je leta 1992 imenoval za župnika Škof Slavomir Miklovš (zamenjal je župnika Milana Branešiča). Pred tem datumom je našel varno zatočišče pri župniku in dekanu Francetu Mačku v Trziču, kamor se je nekaj mesecev kasneje zatekla tudi njegova mlada družina (Hardi je služboval v Bančincih, le nekaj kilometrov od Šida, torej direktno na fronti liniji za napade na Vukovar, od koder so začeli preganjati katoliške duhovnike, družina pa se je umaknila v Ruski Krstur).

Skromni Mihajlo Hardi govori mehko in lepo slovensčino. Komaj sem ga pripravil do tega, da lahko opišem njegovo zgodbo.

Če bo komu pomagala, reče tiho.

Milan Meden

Slike z nedeljskega prošenja: Nina

Pol stoletja sramote

**EKSKLUZIVNO**

# Ukradeni otroci - okradeni odrasli

**Pavel Rojs, odvetnik malih ljudi, iz Šmarja pri Jelšah, vzela v bran 350 še živih 1942. leta od Nemcev na Slovenskem ukradenih otrok - Genocid, ki so ga v Evropi doživeli le Židje - Ali bo država Slovenija tem nesrečnikom izplačala odškodnino, ki so jo Nemci po končani vojni priznali in plačali?**

**Oškodovanci vse do danes niso prejeli odgovora na 18. septembra lani slovenski vladi vročen odškodninski zahtevek ne od vlade ne od ministrstva za zunanje zadeve ne od veleposlaništva Slovenije v Bonnu, in z obžalovanjem ugotavljajo, da se nova država, demokratična Slovenija, obnaša na podoben način kot bivša SFR Jugoslavija. Zato so se odločili za - tožbo zoper takšno državo.**

## Iztrebljenje brez primere

“Zastopam 350 odškodovancev, ki so v literaturi predstavljeni svetu kot “taboriščniki - ukradeni otroci” iz Slovenije. V času nemške okupacije, avgusta in septembra 1942. leta, so na dvorišču Okoliške šole v Celju Nemci staršem na silo odvzeli otroke, ki so bili stari od štirinajstih dni do osemnajst let. Te otroke so nato odpeljali v Nemčijo, jih podvrgli rasnemu pregledu in jih želeli ponemčiti. Postali bi janičarji XX. stoletja,” pravi Pavel Rojs, odvetnik iz Šmarja pri Jelšah, ki že vrsto let zbira podatke o najnesrečnejših žrtvah druge svetovne vojne.

“Od skupine 600 otrok je

danes živih še 350, ostali so pomrli v taboriščih ali je za njimi izginila vsaka sled.

Ta skupina je po svoji življenjski tragiki svojstvena v svetu. Nacistična Nemčija je namreč najbolj brutalno in nečloveško ravnala s civilnim prebivalstvom na okupiranih ozemljih, na Štajerskem in Gorenjskem, ki naj bi po zmagi nacizma bili priključeni Tretjemu Reichu.

S tajnim dokumentom je namreč Reichsfuehrer Himmler 25. junija 1942. leta ukazal, da naj njegove enote na Spodnjem Štajerskem in Gorenjskem v povračilnih akcijah proti upornikom moške brez izjeme postrelijo, otroke odvzamejo, matere pa v koncentracijska taborišča... Himmlerjev osebni odpo-

slanec, Obersteiner, je zapisal: “...Vse otroke partizanov in drugih upornikov bomo razvrstili po kriterijih Urada za raso pod šestimi meseci starosti do dvanajstih let v prvo in drugo kategorijo, jih poslali v Lebensborn, kjer bodo otroke dobre rase oddali v posvojitev...”.

Okupacijske oblasti so se dosledno ravnale po navedenih napotkih. Starši tistih otrok, ki so v zbirnem taborišču Frochleiten prestali rasni preizkus, so končali v Auschwitzu ali na strelišču. Uspešno prestani rasni preizkus je namreč pomenil, da morajo starši umreti... Takšnega zločina ni bilo nikjer po okupirani Evropi... Šlo je za genocid...”

## Krvice po osvoboditvi

Svetu so znani Auschwitz, Dachau, Buchenwald, Mauthausen in druga uničevalna taborišča, neznano pa je ostalo to vojno hudodelstvo nacistične Nemčije v Sloveniji. Razlag je več, po eni naj na Nuernberskem procesu tega primera ne bi obravnavali, ker ga naši niso predočili, saj so Jugoslovane zastopali Srbi, ki razmer v Sloveniji niso poznali, po drugi

razlagi pa naj bi ta nesrečen primer ne prišel na dnevni red zaradi relativno majhnega števila žrtev...

Kakorkoli že, nekaj sto teh nesrečnih otrok, ki so bili odvzeti kot dojenčki, se ni nikoli vrnilo, bili so ponemčeni ali se je za njimi izgubila vsaka sled.

Še bolj tragična usoda je doletela one, ki so se po letih potujčevanja želeli vrniti in vrnilo. Šele doma so izvedeli, da so ostali brez staršev, doma so jih pričakala porušena, izropana in požgana ognjišča, uvrstili so jih med tisoče partizanskih sirot, razvrščenih k tujim družinam ali v internate.

Izjem je bilo le nekaj, med njimi primer Pirečnika iz Šoštanja, za katerega izročitev se je zavzela takratna oblast in je bil po vrnitvi deležen vsenarodne pozornosti.

Skoraj neverjetno je, vendar je res, da nova oblast teh nesrečnih otrok ni posebej obravnavala, kaj šele zaradi prestanega trpljenja in muk izdvajala. Niti ob vrnitvi, niti pozneje.

Prav tako neverjetno je, da pa so Nemci zločin priznali in ga vključili v ostale odškodnine, da bi vsaj delno poravnali sramoto in škodo zavojevalca. Tako



Reprodukcija iz Terčakove knjige *Ukradeni otroci*

naj bi SFR Jugoslavija odškodnine dobila, del v opremi, del v denarju in del v ugodnih kreditih.

Del teh odškodnin naj bi

dobila tudi takratna republika Slovenija. Ta je v obliki priznavalnin, pokojnin in v denarju priznala ali izplačala del odškodnin najrazličnejšim kategorijam,

razen - ukradenim otrokom.

Razlag je spet več, dejstvo pa je, da se za te nesrečnike ni zavzel nihče, ne nekdanji borci, ne aktivisti, ki so razmere

na terenu najboljše poznali in ne poznejša, z leti že za marsikatero krivico razumevajoča oblast, ko je oblikovala tozadevno zakonodajo.

Pred mnogimi leti je prišlo do "škandala" in politične zame-re, ker je poštenjak in pokončni Stane Terčak, kustos celjskega muzeja NOB, izdal o tem posebno knjigo - Ukradeni otroci in ta edinstven genocid predočil molčeči slovenski javnosti in tretplikavi oblasti.

## Dvaintrideset kilogramov žalosti

Po desetletjih cincanja in premetavanja tega žalostnega primera zdaj sem zdaj tja, žrtve so se združevale le ob priložnostnih srečanjih na nesrečnem dvorišču deške šole v Celju, kjer so slavnostni govorniki, praviloma iz najvišjih borčevskih ali političnih sredin - sadili rožice, obljube in jih klicali k potrpljenju, so se ti nekdanji otroci, zdaj odrasli možje in žene, organizirali v društvo in sami začeli sistematično zbirati podatke o svoji žalostni usodi.

Na tej osnovi se jim je priključil omenjeni odvetnik Pavel Rojs in se kot pravnik lotil tega težavnega, zatajevanega in najpogosteje za oblast neželenega problema.

"Leta in leta smo zbirali podatke, brskali po arhivih doma in v tujini, prebrali vse z najrazličnejših procesov, da bi prišli čim bližje resnici. Ta pa je ena sama žalost, vsak primer zase je tragedija in vse skupaj še večja tragedija.

Kakor zveni neverjetno, pri tem smo naleteli na več razumevanja pri nekdanjih okupatorjih, njihovih naslednikih, kot doma..."

Izvedeli smo, da so Vam nemške oblasti vrnile 32 kilogramov težko pošiljko najrazličnejše dokumentacije, med dokumenti so tudi točni podatki o slehernem otroku...

"Da. Vrnili so nam, ker so oni Jugoslaviji izplačali določeno odškodnino žrtvam fašističnega terorja..."

Celi dve leti ste čakali na sprejem pri našem veleposlaniku Ferlecu v Bonnu ...

"Ni imel časa za nas..."

Pisali ste vladi...

"Nismo dobili odgovora..."

Pisali ste zunanjemu ministru...

"Nismo dobili odgovora..."

Zdaj ste se odločili za tožbo...

"Na celjskem Temeljnem sodišču smo vložili tožbo zoper Republiko Slovenijo kot naslednico Socialistične republike Slovenije v Socialistični federativni Jugoslaviji, ki je odškodnino prejela in ki bi naj to odškodnino v različnih oblikah in za različne potrebe prenesla Sloveniji..."

Torej je Slovenija to odškod-

nino dobila, jo porabila, na te nesrečne žrtve pa zavestno pozabila?

"Kako je bilo s tem, obstoja nekaj dokumentov in pričevanj, s pravnega vidika ne vidim razloga, da bi bile te žrtve še danes izjema! S političnega vidika pa ne verjamem, da bi zdajšnja oblast, ki se nagiba k temu, da bi priznala odškodnine tudi drugim kategorijam, denimo onim, ki so odkrito sodelovali s fašizmom in bili celo v njegovih vrstah, do onih, ki so bili

preganjani v komunizmu, spet spregledala ta edinstven genocid, ki dejansko nima primere v takrat okupirani Evropi!

Žal smo zdaj tako daleč, da nam ostaja samo še pravno sredstvo, ker v vseh teh desetletjih oškodovanci, medtem jih je mnogo zaradi prestanega trpljenja, gorja in duševnih muk že umrlo, tožijo državo. V njihovem imenu sem vložil tožbo. Najprej za posameznike in zatem za celoto..."

Janez Sever



Foto: Nina

Odvetnik Pavel Rojs

Mag. Konrad Kolšek: Tako mislim

# Letala in zračna obramba

To je zelo drag sistem, ki pa ga vsaka država, če se je odločila za svojo obrambo, nujno potrebuje. Sprijazniti se moramo z dejstvom, da brez sodobno organizirane obrambe ni svobode in samostojnosti. Obramba kot takšna je draga za vsako državo, še posebej za majhno državo, kot je naša.

Varnost vsake države počiva na funkcionalni organizaciji obrambnega sistema, ki je dejansko integralni del družbeno-političnega in ekonomskega sistema države. V tem pogledu tudi naša država ni izjema. Sistem obrambe naj bi pravočasno organizirali tako, da bi bil izraz skupne organiziranosti in družbene obrambne opredelitve.

Obrambni sistem države je sestavljen iz skupnih ljudskih in materialnih potencialov in kot tak je tematika in problematika zase. Ob tej priložnosti je treba reči, da je sistem protizračne obrambe ne le njegov integralni del, pač pa njegov najpomembnejši segment in še celo več kot to.

Po drugi svetovni vojni so se vojaške sile razprostirale po celem svetu. Napredek vojnih strategij in doktrin, pa tudi razvoj tehnično - tehnoloških faktorjev, je v marsičem prispeval, da je tako imenovana vertikalna komponenta dobila v vseh vojaških posegih izrazito vlogo in mesto. Vse dosedanje analize vojaških posegov in ukrepanja v imenu Organizacije združenih narodov po svetu nesporno dokazujejo, da bo vertikalna komponenta v prihodnje igrala še pomembnejšo vlogo (primer ZN - NATO - Balkan) in kot taka bo tudi vse bolj nevarna.

Če glede na taktično - teh-

nične možnosti, ognjeno in rušilno moč, primerjamo zdajšnjo prisotnost ogromnega števila raznovrstnih letal, različne helikopterje za različne namene, letala brez pilotov, rakete tipa zrak - zemlja, vesoljska plovila z elektronskim upravljanjem, pa tudi druge moderne tehnike, ki jih je mogoče uporabiti iz zraka, in četudi tokrat izvzamemo zračne in helikopterske desante z izrednimi možnostmi človeškega in materialnega potenciala, potem si lahko vsaj približno predstavljamo, kakšen pomen ima protizračna obramba.

V koncept in doktrino naše obrambe bi bilo vsekakor treba vgraditi jasna stališča do teh vprašanj, pri čemer velja poudariti, da imata protizračna obramba in njena uspešna organizacija za obrambo naše male države strateški pomen.

Konkretni odgovori na konkretna vprašanja zahtevajo tudi konkretne opredelitve, odgovore

na to, kaj hočemo, z upoštevanjem naše realnosti, časa, v katerem živimo, prostora, v katerem se nahajamo, ter našega širšega prostora, naših potreb in ekonomskih možnosti naše družbe.

## Varno nebo - mir na zemlji

Strateški pomen uspešno organizirane protizračne obrambe ima večstopenjsko vrednost. Z učinkovitim delovanjem in obrambo pred napadalnimi sredstvi napadalca iz zraka ohranimo vitalne objekte ekonomskega potenciala države in omogočimo aktiviranje celotnega obrambnega sistema. Uspešno zoperstavljanje agresorjevemu napadu glavni oborožene moči zavaruje pred težkimi izgubami in uničenjem, daje realne vrednosti in omogoča dolgotrajen odpor in obrambo na celotnem državnem območju. Ob takšnem ravnanju je preživetje lažje in prehod na normalno življenje po vojni hitrejši.

Ko govorimo o takšnih vrednostih protizračne obrambe, to pomeni, da je treba te vrste obrambo organizirati kot enoten organizacijski sistem v strateškem, operativnem in taktičnem smislu. To torej pomeni,

da moramo uspešno zavarovati vitalne ekonomske objekte, prebivalstvo v velikih mestih, glavne infrastrukturne objekte in jedra obrambne moči. Presoja, koliko in kateri so za zračno obrambo pomembni objekti, daje odgovor na vprašanje, koliko in kakšna sredstva potrebujemo v enotnem obrambnem sistemu.

Za naše razmišljanje je dovolj, če rečemo, da imajo v enotnem obrambnem sistemu za napad iz zraka ob sistemu (pod-sistemu) zračne kontrole, javljanja in usmerjanja, raketnih enotah protizračne obrambe, enotah proti elektronskemu delovanju, enotah lahkega protiletalskega topništva, ukrepov protizračne zaščite, posebno vlogo in pomen lovstva in lovsko-bombniška letala.

Po svetu so v majhnih državah znane tudi druge kombinacije obrambe. Nekatere del samostojnosti v obrambnem smislu prenesejo na zavezništvo močnejše sile ali vprašanja rešujejo celo v blokovskih grupacijah.

Kadar o teh vprašanjih govorimo pri nas, bi bilo prav, da javnost pravočasno in po rednih poteh obveščamo, kar seveda sodi v civilizirano družbo. Senzacionalno obveščanje o nakupu od dvajset do trideset letal tipa KFIR za protizračno obrambo,

je še ena "izmišljena bomba" v že tako napetem družbeno-političnem razpoloženju.

Sedaj ko smo ugotovili, da letala v obrambnem konceptu potrebujemo, se je vsekakor **treba vprašati, kakšna letala**. V takšnem vprašanju pa je veliko podvprašanj, ki bi naj dala pravi odgovor na osnovno vprašanje, torej, kakšna letala potrebuje naša obramba.

## Kilogram zlata - kilogram letala

Najprej, koncepcija in model protizračne obrambe v naši državi morata izhajati iz enotnega koncepta, ki je organiziran kot sistem. Politiki, strategji in vojniki morajo poenotiti svoja stališča. To je osnovni pogoj za kakršnekoli rešitve.

Drugič, ne glede na embargo uvoza orožja in dosedanje aktivnosti na tem področju, je treba že zdaj oblikovati ustrezna stališča in razdelati model rešitve.

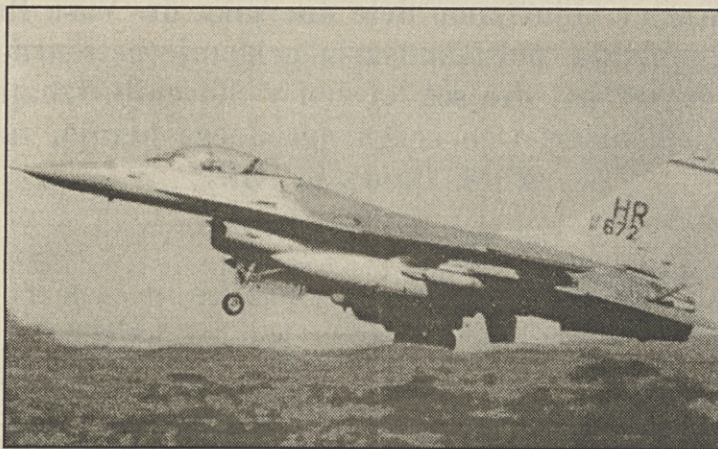
In tretjič, ne glede na to, s kakšnimi sredstvi trenutno razpolagajo, kako sodobna in medsebojno funkcionalna so, v vsakem primeru morajo biti organizirana učinkovito. Boljše so tudi slabše kot nikakršne rešitve.

Če vemo in se strinjamo z dejstvom, da bi tako imenovana vertikalna komponenta v morebitnih prihodnjih vojnah zelo aktivno in močno delovala, moramo v naši državi med ostalimi sredstvi imeti tudi sodobno letalo. Tako na splošno kot v posameznih primerih so letala ena od najdražjih sredstev vojne tehnike, zato je treba odločitev, kakšna letala in koliko, večkrat in vsestransko utemeljiti in podkrepiti z vsemi relevantnimi dejstvi.

Strokovnjaki v svetu merijo v samostojnem razvoju letala države in modernih tehnologij, od načrtovanja modernega supersonika do serijske proizvodnje, vrednost letala z odnosom kilogram aviona -kilogram zlata. Zato ni naključje, da se tudi

na tem področju združuje več bogatih in industrijsko razvitih držav, kot na primer Velika Britanija, Italija in Nemčija, ki skupaj načrtujejo proizvodnjo večnamenskega letala TORNEJ-DOU.

Takšno letalo je najcenejše in za svoje funkcije najbolj ekonomično. Sposobno je izvrševati večnamenske naloge, kot



F-16 FIGHTING FALCON (bojeviti sokol)

so: lovec prestreznik, lovec izvidnik, lovec bombnik, učinkovito pa je tudi za ognjeno podporo in jurišna delovanja.

Takšna in podobna letala poznajo po svetu v številnih državah. Znaná so nam ameriška letala F-15, F-16, F-18, ruska letala MIG-23, MIG-29, izraelski KFIR, francoski Mirage-2000 in Mirage F-1. Beseda je o modernih letalih, ki so v uporabi in na svetovnem trgu deset do dvajset let, odvisno od tipa letala.

Strokovnjaki sodijo, da ta letala s svojo sodobnostjo in učinkovitostjo spadajo v I generacijo (najmodernejšo). Znano je, da velike sile že imajo tudi modernejša letala, katerih tehnične lastnosti čuvajo v veliki tajnosti. Kmalu bo nastopil čas, ko bodo nekatera leta I generacije postala letala II generacije.

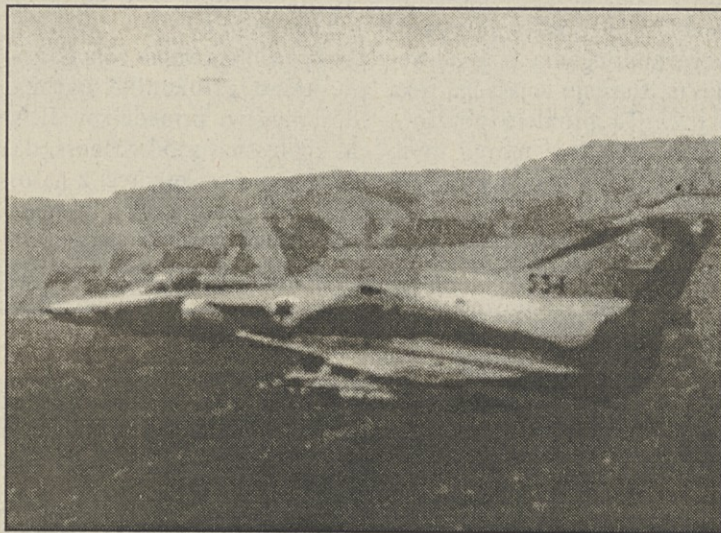
## Potrebujemo večnamenska letala

Slovenija kot majhna država s svojo miroljubno politiko v svetu in obrambno politiko s perspektivo v evropski skupnosti

nikakor ne potrebuje ofenzivnega letalstva. Svojo obrambo mora graditi na politično-filozofski opredelitvi države v prihodnosti in na odločitvi, kakšno obrambo hoče, pri čemer velja upoštevati tehnično-tehnološke in znanstveno-strokovne dosežke v svetu in tudi pri nas, pa seveda tudi ekonomske možnosti naše države.

Na prvi pogled bi se človek ob problematiki, ki jo obravnavamo, kaj hitro ustrašil in zavzel odklonilno stališče. Zato se je vsekakor treba vprašati, kaj je bolj optimalno, ali manjše število primerno modernih letal (za naše razmere) ali večje število starejših (manj učinkovitih) letal, strokovno povedano, letal III generacije. Praksa je odgovor na to vprašanje dala letos februarja v BiH, ko sta dve Natovi letali F-16 devetnajst minut po odkritju skupine šestih letal, štiri sestrelila.

Ali Kfir, kot poročajo sredstva informiranja, ali kakšno drugo letalo, je odločitev pristojnih organov in ljudi stroke. Še pred nakupom in dobavo avionov pa je potrebno razčistiti številna druga vprašanja, kot so ustrezna infrastruktura, zaščita, remont, uk in oskrbovanjem ter vse drugo. Nekatera od teh vprašanj je treba rešiti takoj in



Izraelsko bojno letalo Kfir

Za Slovenijo bi bilo najbolj ustrezno, da bi imela v **obrambnem sistemu določeno število univerzalnih letal, to je letal za večstranske namene**. Uporaba teh letal je optimalna in ekonomična. Treba pa je povedati, da takšno sodobno letalo danes stane med dvajset in trideset milijonov dolarjev. K temu pa je treba kasneje dodati še bojno opremo, predvsem komplete različnega raketnega orožja, po namenu in učinkovitosti različne bombe, brez katerih letalo ne bi doseglo svojega namena.

ne prenesajo nobene improvizacije.

Na trgu orožja vlada močna konkurenca in sredstva ene vrste se med seboj po kvaliteti močno razlikujejo. Vsaka različica ima vsekakor svojo ceno, ki pa ni vezana le na samo ceno enega komada, pač pa tudi na kasnejšo eksploatacijo, vzdrževanje, življenjsko dobo, možne resurse eksploatacije in seveda tudi na določeno politiko proizvajalca, ki zrcali meddržavne odnose.

Prispevki k novejši zgodovini (4)

# V precepu

Brez omejitev in komentarjev objavljamo dele dnevnika dr. Vase Predojevića, polkovnika JLA na mestu generala, politkomisarja nekdanje pete armijske oblasti.

Dr. Vaso Predojević, ki že več kot dvajset let živi v Sloveniji, izhaja iz partizanske družine, ki je dala enajst spomeničarjev in enega narodnega heroja, zato je bil partizanska sirota. Danes je tudi...

V poročilu kolegija komandantov je bilo poudarjeno tudi:

● blokada dela Predsedstva SFRJ in neizvrševanje njegovih odločitev z dne 9. 5. 1991, s čimer je tudi JLA postavljena v poseben položaj zaradi neprevzemanja poslov vojne obveznosti in nepošiljanja rekrutnega kontingenta iz R Slovenije na služenje vojaškega roka v JLA. Ta problem povzroča velike težave pri morali naših enot, tako vojaških kot starešinskih.

● nerazorožitev paravojaških formacij, tudi dodatno formi-

ranje in zaprisege s strani novih oboroženih formacij v R Hrvaški (zbor narodne garde) in v R Sloveniji (nove slovenske vojske v okviru TO) je posebej vplivalo na starešine kot nasprotovanje enotnosti Oboroženim silam in kot nasprotovanje vlogi in odgovornosti JLA, določeni z Ustavo SFRJ.

● medijska vojna zoper JLA in njene pripadnike ogroža dostojanstvo pripadnikov JLA in zbuja sum v odločenost, da se ta aktivnost prepreči z našo, armadno, prisotnostjo v sredstvih javnega obveščanja.

● izzivanje incidentnih situ-

acij (Split, Maribor in podobno), s katerimi želi oblast v R Hrvaški in R Sloveniji, med drugim, kompromitirati JLA...

● curljanje številnih vojaških podatkov iz poveljstev in enot tēr izjave članov organov oblasti, da jih dajejo starešine JLA (primer "Bedem-91"), zbuja sum pri aktivnih vojaških osebah, ki lahko pripelje do diferenciacije, ta pa lahko ima negativne posledice za moralo in bojno pripravljenost.

● ustvarjanje širšega antiarmadnega razpoloženja na območju 5. VO, kar se manifestira z napadi na človekove pravice,

svoboščine in dostojanstvo pripadnikov JLA ter JLA kot ustanove (odtegotanje vode, elektrike, PTT zvez, zavrnitev uslug na bencinskih črpalkah, v trgovinah in ustanovah, odpuščanje sprog aktivnih vojaških oseb iz služb, stalne telefonske grožnje, napadi na vojake in njihove obiskovalce iz drugih delov SFRJ...).

● problemi v naših poveljstvih in enotah kot posledice razmer na terenu (preseljevanje družin aktivnih vojaških oseb v "varnejše kraje", zahtevke za predčasno prekinitev aktivne vojaške službe mladih častnikov, vztrajanje pri upokojitvah izven običajnega roka, del kadrov vstopa v Zbor narodne garde, TO R Hrvaške in R Slovenije...).

## Četrtek, 6. 6. 1991

Na sestanku kolegija Komandantov (5. 6.) je dogovorjena, na sestanku 6. 6. pa sprejeta vsebina pisma Predsedstvu Republike Slovenije, oziroma Predsedniku tega organu Milanu Kučanu, v kateri so navedeni problemi in primeri napadov na JLA, njene pripadnike in lastnino, pri čemer je poudarjeno:

"Večkrat smo Vas osebno, gospod Predsednik, ali organe Skupščine Republike Slovenije, seznanili s provokativnimi, tudi zelo grobimi in protizakonitimi, napadi na pripadnike JLA in vojaško lastnino. Te aktivnosti



Foto: LucaS



se v zadnjem času, po naši oceni, pojavljajo v vse večjem, zakrbljujočem obsegu. Njihovi nosilci, to moramo z obžalovanjem ugotoviti, so tudi uradni organi Republike Slovenije, oziroma njena Sekretariata za ljudsko obrambo in notranje zadeve.

To je razlog več, gospod Predsednik, da se ponovno obrnemo na Vas na tak nači z upanjem, da boste svojo avtoriteto in prestiž v Republiki Sloveniji zastavili tudi za zaščito in obrambo človekovih pravic in dostojanstva pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade kot državljanov Republike Slovenije in Socialistične Federativne Republike Jugoslavije ter Jugoslovanske ljudske armade kot ustanove tudi v Republiki Sloveniji,

Upamo namreč trditi, da je težko najti primer v civiliziranem svetu, da se proti lastni Armadi in njenim pripadnikom postopa na način, kot se to v zadnjem času počne v Republiki Sloveniji, še posebej pa da to počnejo uradni organi oblasti. Na to neizpodbitno kažejo postopki posameznih organov Skupščine Republike Slovenije ter enaki postopki po vsej Republiki Sloveniji, pobujeni in inicirani, verjetno tudi ukazani, s strani teh organov.

Teh nekaj problemov kaže na stanje odnosov in insceniranje novih primerov s strani organov oblasti Republike Slovenije, da bi se vzdrževala napetost in razvijala nezaupljivost do Jugoslovanske ljudske armade in njenih pripadnikov. Na tak način se ne bodo rešili, niti se ne morejo rešiti nastali problemi, še posebej, če pri posameznih organih Republike Slovenije ni za to nobenega interesa. Na žalost, oni jih sprožajo..."

## 17.00

Informiranje sestava Komanda 5. VO: ob 13.00 uri je Komandant 5. VO, generalpolkovnik Konrad Kolšek zaradi informiranja imel sestanek s celotno sestavo Komande 5. VO. Na sestanku so mu starešine postavile veliko odkritih in neprijetnih vprašanj in nanje zahtevale odgovore - tu je nekaj izmed vprašanj:

Prevzemanje meje s strani Republike Slovenije - ali je to točno?

Kako dolgo bodo enote ostale na Plitvicah?

Ustanavljanje vojsk v Sloveniji in na Hrvaškem - ali to pelje v libanonizacijo države?

Kaj je z zapiranjem meja zaradi preprečevanja uvoza orožja?

Kaj je s stališčem, da JNA ne bo dopustila trganje Jugo-

tem počeli tudi drugi - kaj namerava storiti vojno vodstvo v zvezi s tem?

Kako motivirati ljudi - nujne so nove vsebine in metode moralne vzgoje?

Kakšna je perspektiva JLA in kakšna bodoča eksistenca aktivnih vojaških oseb?

Kako gledate na povečano število zahtevkov za prenehanje aktivne vojaške službe? Kakšna

vidiku, vojaški vrh samo obljublja - uvaja in ukinja bojno pripravljenost - nič pa ne realizira, uvaža se orožje in oprema, zvezni organi ne reagirajo, v Sloveniji prevzemajo carine in mejo, nihče ne reagira, splošno mnenje ljudi SAO Krajine (srbskega naroda) je, da jih je 5. VO izdala in da sodelujemo z MUP-om Hrvaške, to je mnenje večine starešin in njegovo



Foto: LucaS

slavije in da je za federativno Jugoslavijo - zdaj pa je stališče, da se JLA ne bo mešala v politične dogovore o Jugoslaviji? Kakšno sploh je zdaj stališče JLA?

Kako blokada Predsedstva SFRJ vpliva na delo JLA?

Kakšna je ocena vpada enot SUP-a tako imenovane SAO Krajine v BiH?

Zakaj JLA molči, ko jo vsi napadajo?

Če smo proslavljali Dan državnosti Republike Hrvaške, ali bomo proslavljali še Veliku gospu - tudi to je državni praznik?

Politika izvršenega dejanja deluje v celi Jugoslaviji, če to ni rešitev - pa ni - kaj potem podvzeti, da se to prepreči?

Izostanek, neprihajanje rekrutov iz Republike Slovenije spreminja značaj JLA, to bodo po-

bo Jugoslavija, če iz nje odide en njen del? Kakšna in čigava bo JLA, če ne bo celotne Jugoslavije?

Ali smo (JLA) paravojaška organizacija na Hrvaškem?

Kakšna je perspektiva za mlade v JLA?

Nerednost obveščanja vzbuja v nas dvome!

## Ponedeljek, 17. 6. 1991

Sestanek kolegija komandantov 5. V - uvod v spopade:

● Generalpodpolkovnik **Andrija Rašeta**, namestnik komandanta, izjavlja, generalpodpolkovnik **Dobrašin Praščević**, načelnik štaba, ga podpre: "osebno se slabo počutim, odšel bi iz JLA, pa se bojim, da me bodo proglasili za izdajalca, ne želim razpada JLA, toda razpad je na

("in moje" medklic Praščevića)!"

To je bil očiten napad na komandanta in delitev komande - na skupino okrog namestnika komandanta in načelnika štaba ter na skupino okrog komandanta.

O "izdaji" komande 5. VO "po Rašetinem receptu" je pisal v časopisu Borba 1. 7. tudi **Milan Martić**, načelnik SUP SAO Krajine: "...Armada je jugoslovansko orientirana in ne more priti do spopadov. Čeprav je Peto armadno območje posebna zgodba in se tam dogajajo čudne stvari. Vrh tega vojaškega območja ne sprejema pozitivnih odločitev glede na jugoslovansko usmeritev"

(Gre za možnost spopada SAO Krajine z Armado op.p.).

Se nadaljuje

# Neizmerna moč diplomacije

Nekaj let po koncu hladne vojne in zlomu bipolarne delitve sveta je evropska mednarodna ureditev spet v mnogočem podobna ustroju svete alianse po letu 1815. Pri tem seveda ne gre v tolikšni meri za vzdrževanje ravnotežja sil (to je tako ali tako določeno s samim obstojem Evropske unije na zahodu in njeno nepripravljenostjo za širjenje na vzhod), bolj gre za sam sistem meddržavnih odnosov, ki nekaterim izbranim državam dovoljuje nemotene diplomatske pritiske na domnevno manj pomembne članice mednarodne skupnosti, medtem ko ostale članice dvanajsterice zaradi pomanjkanja sredstev za preprečevanje tovrstnih posegov nemočno mencajo in se jalovo pridušajo.

Je že tako, da ima praktično vsak sistem preprečevanja mednarodnih konfliktov - pa naj gre za sveto alianso in koncert evropskih velikih sil ali za sodobnejše mehanizme OZN in KVSE - omejen rok trajanja. Spremembe odnosov v mednarodni skupnosti namreč zahtevajo tudi spreminjanje mehanizmov za preprečevanje meddržavnih sporov in če se le-ti spremembam ne prilagajajo z zadostno naglico, jih čas neusmiljeno povozi. Rezultat je seveda kaos.

Nekaj podobnega se je, kot že tolikokrat v zgodovini mednarodnih odnosov, zgodilo tudi s prenehanjem hladne vojne. Zahod, ki je pred petimi leti s samovšečnim nasmehom na ustih spremljal dogodke na vzhodu Evrope, se je že dve leti kasneje znašel v neprijetnem položaju. Hladna vojna je sicer res predstavljala hudo grozno praktično celemu svetu, je pa bipolarna delitev Evrope predstavljala tudi dokaj zanesljiv sistem pomiritve tistih, ki bi svobodo suverenega nastopanja v mednarodni areni pojmovali

preveč na široko. Prej je bilo jasno praktično vse. Dobro smo namreč vedeli, kdo je naš, kdo njihov, koliko orožja imajo "oni" in koliko ga potrebujemo "mi". Svet se je zdel bolj ali manj nespremenljiv. Potem so se države nekdanjega vzhodnega bloka otresle vpliva sovjetske medvedke in pojavila se je cela vrsta novih mednarodnih subjektov. Evropa je dobesedno iztirila. Pričel se je boj za politične in ekonomske interesne sfere. Odtlej združena Nemčija vztrajno rine v srednjo Evropo, oslABLJENA Rusija poskuša obvladovati svoje nekdanje republike, približuje se Srbiji in Črni Gori. Italijani, Francozi in Britanci so svoje zamudili. Italijani to zamudo kompenzirajo danes. Na račun Slovenije in Hrvaške.

Seveda pa spremembe v ravnotežju sil niso edina posledica konca hladne vojne. Bolj zaskrbljujoča je odsotnost varnostnih mehanizmov, ki bi lahko ob spremenjenih pogojih zagotovili trajen mir v Evropi. Noben od obstoječih mednarodnih organizmov, ki se ubadajo s pro-

blemom redukcije mednarodnih konfliktov, ni namreč v zadostni meri pripravljen na reševanje regionalnih spopadov, takih, ki so izbruhnili n.pr. na Balkanu ter na tleh nekdanje Sovjetske zveze. Dokumenti KVSE sicer predvidevajo vzajemno izmenjavo informacij o premikih vojaških enot držav članic, prav tako predpostavljajo čimprejšnje obveščanje centra za preprečevanje konfliktov pri KVSE ob neobičajnih premikih vojaških enot katere izmed članic, vendar pa ne vsebujejo zadovoljivih mehanizmov za preprečevanje že obstoječih vojaških spopadov. V podobnem položaju se nahajata tudi NATO in OZN. Severnoatlantska zveza kljub deklarativno kooperativni naravi Partnerstva za mir, ki ga je sklenila z vrsto postsocialističnih držav, garantira brezrezervno pomoč ob morebitni agresiji le članicam zveze (to pa podpisnice PzM seveda niso), skupna akcija Združenih narodov pa je, kot se je to pogosto dogajalo že v obdobju hladne vojne, odvisna od pristanka vseh stalnih članic Varnostnega sveta.

Te pa, predvsem ZDA in Rusija, težko najdejo skupni jezik, ko gre za vojaško poseganje v eno od interesnih sfer. Zaradi dobre vesti velja omeniti še Zahodnoevropsko unijo, sicer vojaški privesek Evropske unije, ki pa kljub nedavni ustanovitvi skupnih nemško-francoskih enot tudi zaradi po mnenju mnogih pretirane navezanosti na NATO v vojaškem svetu ne pomeni veliko.

Seveda je takšna klima, podkrepljena s kaosom znotraj Evropske unije, nadvse primerna za povečanje diplomatskega pritiska nekaterih članic Evropske unije na tiste sosednje države, ki se še vključujejo v tokove evropskega združevanja. Grški pritisk na Makedonijo in italijanska diplomatska vojna s Slovenijo in Hrvaško - ki se jo resnici na ljubo gredo bolj Italijani kot slednji - ne predstavljata pravzaprav nič drugega kot izkoriščanje nezadostnih mehanizmov za zagotavljanje notranje discipline Evropske unije. Razmerja sil znotraj Evropske unije namreč temeljijo na nadvse čudnih postavkah.

Medtem ko so se Francozi zaradi vloge Nemčije v II. svetovni vojni na vse pretege otepali prisotnosti kanclerja Kohla na proslavi ob petdeseti obletnici izkrcanja v Normandiji, se praktično nihče, vsaj ne v zadovoljivi meri, ne obregne ob diplomatske izlete Italije, ki nima nič manj zaslug za klanje izpred pol stoletja kot Nemci. Dejstvo, da Italija vztrajno rine v interesno sfero Nemčije, trenutno predsedujoče v Evropski uniji, in da se Evropejci zaradi italijanski politiki vse bolj lastnega malikovanja Mussolinija ne pritožujejo preveč, le še potrjuje ustvarjanje novega ravnotežja sil znotraj dvanajsterice.

Italijani in Grki se torej držijo načela, da ni diplomacija pravzaprav nič drugega kot vojna z bolj humanimi sredstvi. Prav tako se zavedajo, da imajo danes opravka z neprimerno šibkejšim pogajalskim partnerjem in zdi se, da je Italijanom

preketo žal, da jim je slovenska diplomacija prefrigano "podtaknila" dokument o prevzemu nasledstva pravic in dolžnosti iz Rimskega in Osimskih sporazumov. Celo več, neznansko so jezni.

Kaj je torej storiti državam, ki so v diplomatske spore vključene neprosto voljno? Medtem ko se nahaja Makedonija v nadvse neprijetnem položaju (glede na počasnost in neučinkovitost evropskega političnega mlina geografska vpetost med ZRJ in Grčijo res ne more biti kak poseben razlog za optimizem), pa imata Slovenija in Hrvaška - seveda le v primeru dopolnjevanja diplomatskih nastopov obeh držav - nekoliko več možnosti. Tudi, če diplomatski odnosi z evropskimi institucijami ne bi obrodili sadov. Prvič, diplomatsko pomoč pri vključevanju v evropske združevalne procese lahko poiščeta pri državah protifašistične koalicije,

torej pri Franciji in Veliki Britaniji, ki skupaj predstavljata politični antipod Nemčiji; in drugič, za doseganje političnih ciljev lahko izkoristita užaljenost Nemčije, ki se obstoječega ravnotežja v Evropski uniji seveda dobro zaveda in bi za krepitev lastnega vpliva storila praktično vse. Alternativ je torej več. Glede na nedavni nastop hrvaškega predsednika Tuđmana, ki je ob obletnici osamosvojitve dal javnosti jasno vedeti, da je bila Italija med II. svetovno vojno na napačni strani in da je imel fašistični teror v Istri "takšne razsežnosti kot le malo kje v Evropi", je moč sklepati, da se je Hrvaška že odločila. Pri tem je seveda zamolčal, da je bila na isti strani kot Italija tudi Nezavisna država Hrvatska. Slovenija, ki ima kljub notranje-politični vrvežavosti s svojo medvojno identifikacijo neprimerno manj problemov, je zaenkrat bolj preudarna. Kučanov

nastop v skupščini Sveta Evrope ni podžigal strasti, obenem pa je evropske parlamentarce seznanil z dejstvom, da je Slovenija prva izmed vseh članic Sveta Evrope ratificirala 11. protokol evropske konvencije o človekovih pravicah. S tem je nedvomno storil enega uspešnejših korakov na poti odpravljanja diplomatskih zapletov z Italijo. Italijansko diplomacijo, ki se sklicuje na eklatantno kršenje manjšinskih in ezulskih pravic v Sloveniji, je vsaj na deklarativni ravni postavil na laž. To pa v smislu diplomatskega tekmovanja sploh ni slabo. Zdaj je spet čas za zunanje ministrstvo, strokovnjake s področja mednarodnega prava in pogajalske skupine, ki naj bi dokončno rešili problem lastnine italijanskih ubežnikov, ki je diplomatski spor pravzaprav zanetila.

Gregor Kozovinc



# Zastava, grb,

Tole pisanje je nekakšen pozen odmev na članke v Delu (PREŠEREN POD ZMAGOVO LIPO, 24. 11. 1992 in še na članke o petstotaku), je pa tudi precej aktualno. Zadnje čase nas spet močno zaposlujejo ideje o novih obeležjih države in morda o dodatku k imenu.

## Alpadria

Ta ideja Jureta Apiha je spodbudila množico odmevov, predvsem v Mladini (št. 23/ 6. junija 1994). Predstavljena je bila že prej (v TV tedniku). Obakrat so jo pravzaprav osmislili: na TV z dopolnitvijo v ime - njihov predlog PANALPASTRIA, na Mladinino pisanje pa odgovarja tudi Apih sam (14. 6.) Celo novinarka, ki je predstavila idejo, podtika Apihu, da predlaga spremembo imena države. Pa ni nič od tega res - mišljeno je, da bi na promocijskih in propagandnih materialih Slovenijo dodatno opremili (da ne bomo še naprej Slavonija ali Slovaška). Ideja sploh ni slaba, celo v praksi se je potrdila: na dveh pismih iz tujine je namesto države pisalo Alpadria in pismi sta prišli v Slovenijo!

Ob vsem tem bi rekel takole: res je sicer, da so obeležitve države zadeva, ki pravzaprav zadeva vse državljane in se vsi čutijo poklicane, da se "vtaknejo" v razmišljanje o tem. Vendar na ta način postane zadeva preveč prepuščena amaterizmu oziroma čustvom, kar pa je slabo. Vse, kar zadeva predstavlanje naše države navzven, pred svetom, ki bi moralo biti rezultat nekega strokovnega dela, predlog strokovne inštitucije.

In to marketinške, ker je dejansko ves svet trg in Slovenija s svojimi insignijami nastopa na tem trgu. Končni predlog mora biti seveda celostna podoba Slovenije, zato direktor Studia marketing Jernej Repovš (Dnevnik, 18. 6.) ugotavlja, da bi to moralo delati eno strokovno telo. Smiselno bi bilo nadaljevati tisto, kar so SM

kovnega odločanja. To dvoje že v bivši Jugoslaviji ni bilo razčiščeno. Vendar pa je glede na Jugoslavijo (in samoupravljanje) zdaj v Sloveniji bolje - se pravi, da bomo v perspektivi to dvoje znali ločiti.

Primer, kako pravzaprav na tankem ledu smo, ali naj bo to predmet odločanja množic ali stroke, je tisto, kar nas ozna-

(ali vsaj za večino primerov): to pa zmore le kar se da neodvisna (neobremenjena) strokovna ekspertiza. Seveda, če menimo, da bi bil predlog kakšnega strokovnega telesa pod vplivom raznih podkupovanj, je bolje, da odloči na koncu množica, čeprav je odločitev te množice v prvi vrsti čustveno pogojena (pogojena z ritjo, bi jaz temu rekel). In ker pri nas prevladuje še zmeraj in predvsem filozofija, da naj sosedu koza crkne oziroma fovšija, ki jo je bivši sistem tako rekoč spodbujal, bomo v vsem najprej videli podku-

**SLOVENIJA**  
**ALPADRIA**

že ustvarili (najbolj se jih spomnite po "Slovenija, moja dežela").

## Karant

Moja prva misel ob tem članku (Prešeren...) je bila, da je idejo vredno z vsemi silami podpreti. Pritaknil pa bi zraven še par razmišljanj, ki pa so vsa povezana z osnovno Jeličičevo idejo: da bi tolarje preimenovali v karante (in da bi morali nekaj ljudi zamenjati).

Mislím, da bi jih morali kar nekaj zamenjati in korigirati tisto, kar na velika usta razglášamo za demokracijo. Slovenija se namreč obnaša tako, da je jasno, DA NAM NI JASNO, kaj naj bi bilo predmet demokratičnega odločanja, kaj pa naj bi bilo predmet stro-

čuje: zastava, grb, ime denarja. Mi smo šli na to, da naj to odločajo množice (v našem primeru predstavniki množice: parlament). Odločitev tega telesa, ki ga sestavljajo neodgovorneži (drugače se sicer ne bi stalno ubadali z nesklepčnostjo - prejšnji parlament!), je bila, kakršna je že pač bila. Prepustiti tako pomembne odločitve ljudem, ki so sicer znali poskrbeti za svoje riti, za državo pa se jim fučka (ilustracija te trditve je, da so si bili sposobni zagotoviti dobro plačo in ugodne pogoje za upokojitev, ko pa gre za stvari, pomembne za državo, so nesklepčni), je tudi neodgovorno. Trdim, da bi o teh stvareh morala odločati stroka zato, ker gre za stvari, ki naj trajajo dolgo in za vse primere

povnanje, ne pa strokovne utemeljitve. In zato bomo še nekaj časa imeli neprimerne odločitve, ker bodo te sprejete zaradi tega, ker je to množici bolj všeč. Množica pa deluje pretežno po principu "danes" (ne pa dolgoročno) in "dobro za mene" (ne pa koristno za vse). Narobe je torej, da je ta množica, naš prvi parlament pa je poleg tega še gruča neodgovornežev, odločila o zadevah, ki morajo "biti koristne za vse" in "veljati za jutri".

Zdaj je torej vprašanje, ali bi zmogli (in s čim vse je to povezano) spremeniti zastavo, grb, ime denarja. Najbrž zelo težko, vendar bi bilo koristno vse to ponovno dati "na tapeto". In to čim prej. Saj je bilo že ob sprejemanju zastave in grba

# ime denarja...

rečeno, da je ta odločitev samo začasna ali zasilna, da bomo na dan osamosvojitve imeli svoj "priimek in ime".

Upati je torej, da bo Slovenija odrasla, se zresnila in si izbrala priimek in ime, ki ju bo nosila vse življenje. Če ni, bog ne daj, tudi osamosvojitve samo nekaj začasnega, kaprica nekaterih prenapetežev s konca osemdesetih (in ki so znali spraviti svojo idejo o osamosvojitvi skozi potrebne procedure)? V tem primeru je zares vseeno, kakšni so naša zastava, grb in ime denarja, saj Slovenija tako ne bo dolgo živela (samo "danes" in "kolikor je za mene dobro").

To zgornje je bilo napisano leta 1992, velja pa tako rekoč še danes. Podpiram torej že takrat napisano idejo, da bi bilo ime naše valute karant (ta ideja je tudi skladna pripombam Nika Kralja o imenih za denar - Delo, 17. 6.). Dodal bi takole: stotinov tako ali tako nihče ne uporablja, zato bi jih ukinili. Tolar bi bil stoti del karanta. Ali pa ne bi pravzaprav ničesar spremenili (podobno kot z Alpadrio ničesar ne spreminjamo): še naprej bi imeli tolarje kot doslej, imeli pa bi, recimo, zares zlate novce, ki bi jih imenovali karant; en karant bi bil vreden, recimo, 1000,00 SIT. Na ta način bi imela naša država še neko višjo, zlato valuto (mislim, da bi bili ena zelo redkih držav na svetu, ki bi imela tudi pravi zlat denar). Sicer pa naj tisti, ki poznajo te stvari bolje od mene, povedo, ali je kaj takega sploh mogoče.

## Zastava

Gospod Vrščaj (Mladina, 21. 6) v pismih bralcev piše o nekem Jelinčičevem skrupucalu,

ki naj bi bilo objavljeno v 23. številki Mladine. Potem še zapiše, da "nacionalne insignije niso tako majhna stvar, da bi jih na milost in nemilost prepustili cvetu slovenskega razuma". Najprej predlaga mednarodni razpis, potem pa pristavi še svoj predlog zastave. Na tem primeru vidite, kako zelo so vsi prepričani, da so poklicani h kreativnemu sodelovanju pri teh zadevah. Jelinčičevega "skrupucala" v Mladini nisem našel, razviden pa je iz 5. številke Prijatelja. In mislim, da je predlog vreden podpore

- mislim samo na izbor barv zastave. Tudi utemeljitve izbora barv so smiselne. Torej kombinacija modre in rumene (zlate). Da takšna zastava ne bi bila podobna ukrajinski, bi morali dodati še grb. Vendar ne predlaganega (zakaj ne, o tem v nadaljevanju)! Vendar, da se izognemo morebitnim podobnostim, ki dodali v zastavi še belo: torej 1/5 bela - 3/5 rumena (zlata) - 1/5 modra, vendar brez grba. Zakaj bi morala polja biti ravno enake velikosti? Na ta način bi poudarili zlato, ki je za Slovenijo res najvažnejša

barva (zgodovinsko gledano). Pravzaprav kar celotna razstava (recimo, ko bo plapolala v vetru in se ne bo videla cela) bo dajala vtis, da je cela zlata. Zlata hkrati lahko pomeni narod, ki ima zlato srce, dežela na sončni strani Alp ali kaj podobnega (npr. žito). Zaradi teh pomenov bi še dodali belo (sneg, zasneženi vrhovi, Alpe) in modro (morje, Jadran, modrost v smislu pameti). Hkrati vse skupaj dovolj lepo simbolizira našo državo Alpadrio.

## Grb

Gospod Vrščaj sicer posmehljivo piše o petih heraldikih na svetu. Heraldičnega (zgodovinskega) vidika res ne gre spregledati, vendar bom ponovno poudaril: nastopamo na svetovnem trgu! Grb mora zato biti toliko enostaven, da prenese zelo velike pomanjšave. Tega pa predlog v zadnjem Prijatelju ne dopušča. Predlagani grb je preveč sestavljena slika, da bi dopustila pomanjšanje. Zato sem tudi pri zastavi bolj za to, da grba ni v njej. Če že mora biti, mora biti to skrajno enostavna slika, ki dopušča tudi zelo veliko pomanjšanje. Studio marketing je predlagal zelo izvirno in dopadljivo rešitev, ki pa jo je "povožil" sedanji grb. Grb je bil modre barve, valovi so bili samo nakazani, grb tudi ni imel oblike ščita. Mislim, da je bila to zelo primerna rešitev.

Grb s klobukom (oziroma predlog v Prijatelju) je res zgodovinsko zelo dobro utemeljen, zato tudi predlagam, da ga nimamo na zastavi, oziroma da ga uporabljamo zelo, zelo redko. Nekakšen podoben status naj bi imel kot karant v temle predlogu.

Uroš Blatnik





## Profesor se zavzema za neenakopravne ženske

Stephen Schmidtchen je profesor psihologije na univerzi v Hamburgu in že vrsto let proučuje vlogo ženske in moškega v družbenem življenju. Prepričan je, da resnične enakopravnosti še zdaleč ni, zato ženskam v "hladni vojni med spoloma" svetuje, da zoper moške delujejo čustveno in intuitivno.

So ženske s tem, ko se povzpnejo na najvišje pozicije v ministrstvih ali postanejo voditeljice nogometnih klubov, na najboljši poti, da postanejo enakopravne?

Schmidtchen: "Nasprotno. To so le znaki, s katerimi ženske napovedujejo moškemu vojno na vseh področjih, česar pa moški ne sprejemajo."

**Kaj je za vas moški princip?**

"To je pojem za patriarhat in pomeni enostransko poudarjanje razuma in egoizma in skupaj z geslom "Podjarmite si Zemljo" vodi v izkoriščanje ljudi in surovin, kar svetu povzroča največ težav."

**Bi bilo drugače, če bi nas vodile ženske;**

"Ženski princip temelji na čustvih in intuiciji, izraža pa se v kompromisih in v večji pozornosti do okolja. Skupnost jim pomeni več kot lastni egoizem.

Ker se bolj ozirajo na interese drugih, bi bile pri reševanju velikih svetovnih konfliktov uspešnejše."

**Zakaj moški, ki jih vodi razum, tega niso že prej spoznali in temu primerno ukrepali?**

"Ker so ženske še vedno nezveste svojemu principu in se pri uveljavljanju poslužujejo istih sredstev kot moški - pritiska, izkoriščanja, strogosti."

**Ali obstoja nevarnost, da bi ženske v družbenem življenju presegle moške?**

"Moški v družbi še vedno zasedajo ključne položaje. Le redke ženske pridejo na vrh in le redko dobijo vodilne funkcije v politiki."

**Kakšna sredstva moči pri tem uporablja moški?**

"Za nekatere je ženska še vedno na zabavah okras moškega, za druge je služkinja, ki opravlja hišna opravila in je na

voljo za seks. To zbuja pri ženskah odpor in bojevitost. Perverzno razmišljanje in zlorabo mladine je opaziti tudi v modi. S propagiranjem lolit, ki jih posebljajo Claudia Schiffer ali Kate Moss in druge, ustvarjajo klišeje, ki negativno vplivajo na odraščajoča dekleta, hkrati pa je to nesramno do odraslih žensk."

**Kako to vpliva na odnos med partnerjema?**

"Še vedno je prisoten zastrašujoč Freudov princip, ki tretira ženske kot manjvredna bitja. Njihovo poslanstvo je rojevanje in vzgoja otrok, medtem ko je moškemu vloga očeta premalo zaupana."

**Ali se ženske s tem sprijaznijo?**

"Dokaz, da s takšnim modelom partnerstva niso zadovoljne, je veliko število ločitev, ki jih zahtevajo prav ženske."

**Obstaja še kakšen razlog za vojno med spoloma?**

"Feministična politika, ki le redko govori o ljubečem očetu. Še vedno se matere samohranilke pogumno prebijajo skozi življenje in se žrtvujejo za svoje otroke, oče pa je pogosto tisti, ki jih izrablja."

**Obstaja model partnerstva, v katerem bi lahko bila zadovoljna oba, tako ženska kot moški?**

"To je emancipacija, ki pa je razvoj. Ženske nujno potrebujejo moško pomoč pri uresničevanju ženskega principa. Ker jim moški pri tem prostovoljno niso sposobni pomagati, so si prisiljene same poiskati, kar potrebujejo. Ob prevladi kapitalizma, ki ga vodi moški princip, so možnosti za emancipacijo vse slabši, saj po prepričanju moških nima smisla spreminjati uspešnega kapitalističnega sistema."

N. Mom

Marcello Netto Rodrigues, novinar dnevnika "Diario" iz Santosa, stalni sodelavec Nove dobe, je pregledal brazilske časnike in strnil nekaj novic o Sloveniji.

# Slovenija v brazilschem tisku

"VEJA MAGAZINE":

VSI JUGOSLOVANSKI PREDSEDNIKI

Milan Kučan, predsednik Slovenije - Najuspešnejša med republikami bivše Jugoslavije, mednarodno je bila priznana v začetku leta 1992.

"FOLHA DE S.PAULO NEWSPAPER", 8. junij 1994:

HRVAŠKA IN SLOVENIJA SE BOJITA NEOFAŠIZMA V ITALIJI

Predsednika Hrvaške in Slovenije sta izrazila zaskrbljenost zaradi italijanskih neofašističnih ozemeljskih zahtev.

"Italijanski neofašizem, upirjen proti Hrvaški in Sloveniji, nas je prisilil, da smo zaskr-

## Croácia e Eslovênia temem Itália neofascista

Das agências internacionais

Os líderes da Croácia e da Eslovênia expressaram ontem sua preocupação com o que chamaram de "pretensões territoriais neofascistas" da Itália.

O presidente da Croácia, Franjo Tudjman, disse que as duas ex-repúblicas iugoslavas devem superar suas divergências atuais e construir uma aliança econômica e política.

"As pretensões neofascistas da Itália quanto à Croácia e à Eslovênia nos ensinam a fazer isso. Nunca deveremos esquecer que o fascismo trouxe o imperialismo italiano às duas repúblicas", afirmou.

A declaração foi feita após encontro de Tudjman com Milan Kucan, presidente esloveno, que visi-

tou ontem Zagreb, a capital croata.

Croácia e Eslovênia foram parcialmente ocupadas pela Itália durante a Segunda Guerra. Foram libertadas pela guerrilha comunista liderada por Josip Broz Tito, fundador da federação iugoslava que se esfacelaria depois de 1990.

Alguns líderes da coalizão direita que assumiu o governo italiano em maio propuseram uma revisão das fronteiras do país com a Croácia e a Eslovênia.

Eles reivindicam as cidades de Zadar e Rijeka, na Dalmácia (costa do Adriático) e a península de Ístria, que pertenceram à Itália no início do século.

O premiê Silvio Berlusconi negou que seu governo — de que participam a diretista Aliança Nacio-

nal e o neofascista Movimento Social Italiano — tenha qualquer pretensão territorial na região.

Croácia e Eslovênia se envolveram em disputas territoriais desde a independência da ex-Iugoslávia, em 1991. Os confrontos envolvem disputas de fronteira e de direitos de pesca no norte do Adriático.

Kucan, um ex-comunista, afirmou que os dois países devem resolver suas pendências com rapidez, se quiserem ser aceitos como membros da União Européia.

"A Europa não quer países que não possam resolver seus problemas. Uma solução deve ser encontrada e o diálogo não pode parar" afirmou o presidente esloveno.

bljeni. Nikoli ne smemo pozabiti, da je fašizem pripeljal italijanski imperializem v obe republiki", je dejal hrvaški pred-

sednik Franjo Tudjman.

Hrvaška in Slovenija sta bili delno okupirani od Italije med drugo svetovno vojno. Svobodo

sta si priborili s komunistično gverilo, ki jo je vodil Josip Broz Tito, ustanovitelj jugoslovanske federacije, ki je razpadla po letu 1990.

Nekateri italijanski voditelji predlagajo revizijo meje, zahtevajoč mesti Zadar in Rijeko.

Kučan, bivši komunist, je rekel, da morata obe državi rešiti svoje probleme sami in hitro, če želita postati polnopravni članici Evropske unije. "Evropa ne želi v svoji sredi držav, ki ne zmorejo rešiti svojih problemov same. Rešitev je treba najti, dialoga pa ne prekiniti", je izjavil slovenski predsednik.

Marcelo Netto Rodrigues

### Todos os presidentes da Iugoslávia

Há onze presidentes no que foi a Iugoslávia. Poucos têm poder de verdade. Veja quem são:

■ **Dobrica Cosic, presidente da Iugoslávia** — Tenta governar o que sobrou do país, ou seja, as repúblicas da Sérvia e Montenegro. Na prática, não tem autoridade.

■ **Monir Bulatovic, presidente de Montenegro** — Junto com a Sérvia, é o que sobrou da antiga Iugoslávia.

■ **Slobodan Milosevic, presidente da Sérvia** — É um dos arquitetos da faxina étnica e da grande Sérvia. Os Estados Unidos qualificaram-no de criminoso de guerra.

■ **Alija Izetbegovic, presidente da Bósnia** — Representa os interesses da maioria muçulmana da Bósnia e está perdendo a guerra para os sérvios, que já abocanharam 70% do território da ex-república iugoslava. Saíu perdendo nas negociações de paz em que se propôs a divisão da Bósnia em cantões.

■ **Radovan Karadzic, líder dos sérvios da Bósnia** — Manda na minoria sérvia que proclamou sua própria república em território bósnio. É acusado de crimes de guerra.

■ **Kiro Gligorov, presidente da Macedônia** — O país proclamou a independência em 1991 e luta pelo reconhecimento.

■ **Goran Hadzic, líder dos sérvios de Krajina** — O enclave sérvio proclamou-se uma república independente da Croácia. Mas os croatas não abrem mão do território.

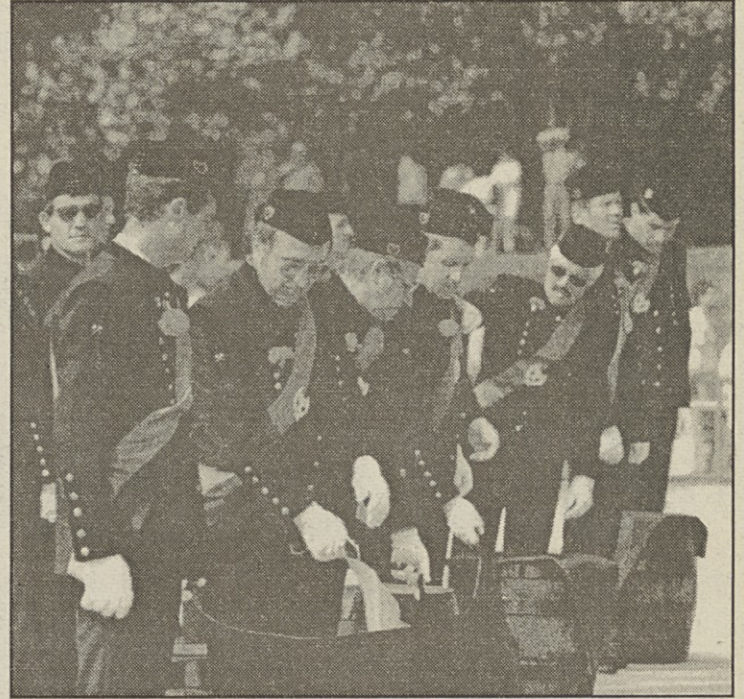
■ **Franjo Tudjman, presidente da Croácia** — Determinou que suas tropas atacassem o enclave sérvio de Krajina, na porção leste da Croácia.

■ **Ibrahim Rugova, presidente de Kosovo** — Governa a região de maioria albanesa ao sul da Sérvia, mas quem manda é o Exército sérvio. O clima é tenso.

■ **Mate Boban, líder dos croatas da Bósnia** — Os croatas proclamaram a Hercegovina, uma república independente em território bósnio.

■ **Milan Kucan, presidente da Eslovênia** — A mais próspera das antigas repúblicas iugoslavas, obteve reconhecimento internacional no início de 1992.







Po mnogih mnogih letih se je ob letošnjem rudarskem prazniku in zaprisegi mladih rudarjev prvič zgodilo, da se priimki prvih štirih mladeničev, ki so "preskočili kožo", niso končevali z ič.

Dasiravno velenjski premogovnik zmanjšuje izkop, rudarji pa prehajajo na 40-urni delavnik, da ne bi bilo odpuščanj, se 79 mladim in okrog 4.160 v velenjskem premogovniku zaposlenim obetajo boljši časi. Velika naložba v odžveplevanje termoelektrarne in za 60 let odkritih zalog premoga so trdno zagotovilo, da te generacije ne bodo doživele krize, kot je bila ona izpred dvajsetih let.

Foto: Ivan Strmole



TURIZEM, OHROMELA DEJAVNOST NA OTOKIH JUŽNEGA JADRANA

# Duh rožmarina, ribe in vina

Bolj ko se pomikaš proti jugu, bolj je morje čisto in globlje seže pogled v modra nedra. Turiste je snubilo z vonjem po pečeni ribi in olivnem olju, razmazanem z rožmarinovo vejico. Slovenskih popotnikov dalmatinski duh ne snubi več. Mar rožmarin ne diši več dovolj močno in je riba premastna? Sta strah pred neprijaznostjo in vonj po vojni preglasila vse, kar je vleklo na jug? Kdo ve, zakaj je Istranu dana sposobnost videnja v prihodnost in čemu je steklena krogla na dlani Dalmatinca premalo zgovorna? Zanima ga sedanost, četudi v svetu, ki se od danes do jutri vedno bolj krči. Uspelo mu je obdržati le turista, ki je plavi raj že doživel, ni pozabil in ga želel ponovno okusiti. Pa smo šli na pot, na eno izmed kamnitih jadranskih sider, na Vis, natančneje, v Komizo.

## Slutnja otokov in vojne

Debele ladijske pletenice so udarile v vodo in žSlavija' je izplula iz reškega pristanišča točno ob uri, pomahale so ji maloštevilne postave na obali. Starejši možakar, ki jo je komaj ujel, si je vidno oddahnil in odložil paket, povezan z vrstico, na sveže poribano palubo. Včasih se je na njej trlo potnikov, predvsem mladih, ki so se ponoči zgnatli v spalne vreče. Tokrat je skoraj prazna.

Pot je ubrala skozi Srednja vrata med Krkom in Rabom pod vele-

bitskimi pobočji na eni strani in Cresom ter Lošinjem na drugi. V daljavi se vidijo le obrisi, a potnik, ki se naslanja na ograjo, gleda z domišljijo.

Veš, da je Franc Jožef, čeprav ni pogosto prihajal na Lošinj, pošiljal pod milo podnebje svoje ljubice, da si odpočijejo in tam umrejo? Izročilo pravi, naj bi duhovi teh gospa razveseljevali prebivalce otoka...

Ladja mirno pluje naprej, morje je prijazno in je ne ovira. Obrisov Paga v mraku ni mogoče razbrati, nadaljuje proti Zadru, svoji prvi

in edini postaji na poti do Splita. Po sedmih urah plovbe zmanjša hitrost in vemo, da bomo pristali. Veselimo se pristaniških luči, a ob tem pozabimo na vojno. Razen v pristanišču je Zadar popolnoma zatemnjen, odrinemo naprej mimo prav tako mračnega Filipjakova in Biograda.

Fronta je le nekaj kilometrov proč. Pa saj to ne more biti res! Štirinajst let sem zahajal v te kraje, morje poznam kot lasten žep...

Zibamo se mimo Pašmana, osvetljenega kakor v najlepših časih. Ločita ga le kakšna dva kilometra

od Filip Jakova. Mimo nas plujejo tudi nedotaknjeni Kornati, menda jih je kar stopenindvajset.

Turiste popeljejo v preproste lesene hiše, s čolni jim dovažajo hrano in vodo. Še sploh kdo hodi tja?

Mimo Murterja in manjših otokov, ki jim ne vem imen, se počasi približujemo Splitu. Že zdavnaj se je zdanilo in ptiči so postali glasni, malo pred pol sedmo zdrsnemo skozi splitski kanal. Kapitanu uspe elegantno pristati in mornarji odvržejo vrvi, ki jih dva moža — sta to mornarja — z vajenimi gibi pritrdita ob dok. Prtljaga, pomagamo vam nositi prtljago, vpijejo ostareli nosači in se na še starejše gospe lepijo kot muhe.

V Splitu moti tišino ob tej uri le prodajalec časopisov, ki pred seboj potiska voz, naložen z novicami in v rano jutro oznanja neprijetne vesti. Trg ob obali je prazen, v stari mestni kavarni so pravkar pričeli pogrinjati mize. Nad kavarno je hotel, v katerem se pričnejo počasi odpirati okna, z enega razobesijo par sivih nogavic in slabo oprane ženske spodnjice. Ob priprtem oknu izvaja možki v globoko izrezani oprijeti črni majici kate. Skozi vrata izstopi hotelska gostja, rejena gospa, z armafleksom pod roko. Napoti se po stopnicah na ogromen trg, se uleže in prične meditirati. Smetarka začudeno obstane in jo gleda, prav gotovo počne nekaj pomembnega — naj z metlo zmoti njen pozdrav soncu? Trije taksisti se ji na vogalu zgradbe na vsa usta režijo. Vsaj cesta je oživela, Unproforjeva vozila niso redka. Mestni utrip je moč najbolj čutiti na tržnici, kjer je precej običajen vrvež, ponujanje in pote-



Komizo, ki lahko sprejme okoli 1800 turistov, je v lanski sezoni obiskalo komaj 100 gostov

gavščine za kuno ali dve. Bogatejše Splitske melodije je pogoltnila voda v umazanem pristanišču. Gremo naprej. Na Vis odrine manjši trajekt, potniki so predvsem domačini. Pluje skozi Splitska vrata med Bračem in Šolto, mimo Hvara.

— Na Hvaru najvztrajnejše domačinke in nune iz benediktinskega samostana že desetletja kvačkajo čipko iz vlaken agave. Narejena čipka se ne sme nikoli oprati, sicer bi razpadla...

Ostala je le še plovba mimo Peklenskih otokov — morje je tam v penastih izbruhih velikokrat jemalo vase ladje in mornarje — pa smo na Visu. Obiskovalce sprejme svetilnik na majhnem otoku. Le kdo se odloči za tako odmaknjeno življenje?

Ostala je le še plovba mimo Peklenskih otokov — morje je tam v penastih izbruhih velikokrat jemalo vase ladje in mornarje — pa smo na Visu. Obiskovalce sprejme svetilnik na majhnem otoku. Le kdo se odloči za tako odmaknjeno življenje?

## Ribiško mesto

Potnike, namenjene v Komižo, počaka razklopotani avtobus in se pogumno požene po vijugavi cesti, ki se vzpenja. Ko so tresljaji prehudji, udari s podvozjem ob razgreto cestišče. Domačinka, odeta v klasično črnino, je nezadovoljna z dvema nahrbtnikoma, ki sta na stolu ob njej namesto v prtljažniku.

Eee, ma turisti! Jaz sem plačala, te bisage pa niso...

Sumljivo hitro drvimo naprej po Visu. Najbolj plodna polja so bila nekdanj vzorno zasajena z vinsko trto, ki je pokrivala skoraj vse obdelovalne površine po dolinah in gorskih obronkih. Otok, že v dobi antike znan po svojem vinu, je z odlično kupico zaslovel konec 19. stoletja. Danes pa so domačini s plavcem nezadovoljni.

Leta 1904 so z Visa izvozili 12.000 hektolitrov vina. Na Biševo so še pred nekaj leti pridelali 35 vagonov vina, letos ga ni bilo niti za pet vagonov. Vino ni več to, kar je bilo, mešajo ga z vodo in sladkorjem...

Gozdov skorajda ni, skozi stoletja so jih uničili zaradi ladjedelnštva, ribiči zaradi lova na sardele, skuše in lokarde, dokončno pa so jih iztrebili zaradi vina. Trto so sadili povsod, kjer je bila trohica humusa. Žita ne sejejo, dobro uspeva rožič, ki potem, ko je zasajen, ostane prepuščen samemu sebi. V valovitih vijoličastih oblinah oživlja polja sivka, mnogim pomeni sivkino olje zagotovilo kruha. V

avtobus je srečno privijugal v Komižo, staro ribiško mesto, ki oddaja posebno energijo. Pomorščaka pošlje v svet in sprejme nazaj.

Višani so kmetje, poljedelci, Komižani so ribiči, pomorščaki. Drugačni smo, ker drugače živimo.

Nad rivo se vzpenjajo pročelja renesančno baročnih palač, zidali so jih pomembni ljudje. Številne hiše morju ne bi mogle priti bliže, saj jih voda s sprednje strani obliva. Luka je skoraj prazna, le ribiške ladje in čolni se pozibavajo v njej. Izstopa francoska jadrnica Catherine'.

Zakaj zmeraj žensko ime? Ker je obla v bokih, kot ženska...

Komižani z radovednimi pogledi merijo prišleke, končno turisti. V avgustu se nadejajo Italijanov, a najbrž jih ne bo. V lanski sezoni je Komižo obiskalo nekaj sto gostov. Prebivalcev je okoli 1800 in ravno toliko turistov lahko sprejmejo, 1500 je zasebnih postelj in 380 v hotelu. 25. junija je bilo v hotelu žBiševo', ki je v svojih najboljših časih hranil tudi do 800 gostov, le osem turistov.

Od turistov smo živeli. Kdo ve, kaj bomo zdaj...

Državne trgovine so žalostno prazne, trgovka, ki prejme za svoje delo le toliko, da ima za kruh, nervozno stopica na mestu in se opravičuje: žNičesar ni, morda pa bo kmalu bolje. Spet pridite.' Zasebnikom gre za spoznanje bolje.

Gostilničarji komaj životarijo. Že želite jesti domačo hrano, vas napotijo v konobo žBancič'.

Bitte schon, bitte schon... S'il vous plait... Ne trudite se, saj se razumemo. Lastnica konobe, v kateri si se pred leti moral potruditi, da bi dobil prosto mizo, je šla pretekli dve leti za kruhom v Ankaran, za natararico. Letos upa, da bodo turisti vendarle prišli. Postreže z livanjskim sirom, nasoljenimi ribami in kupico gostega vina.

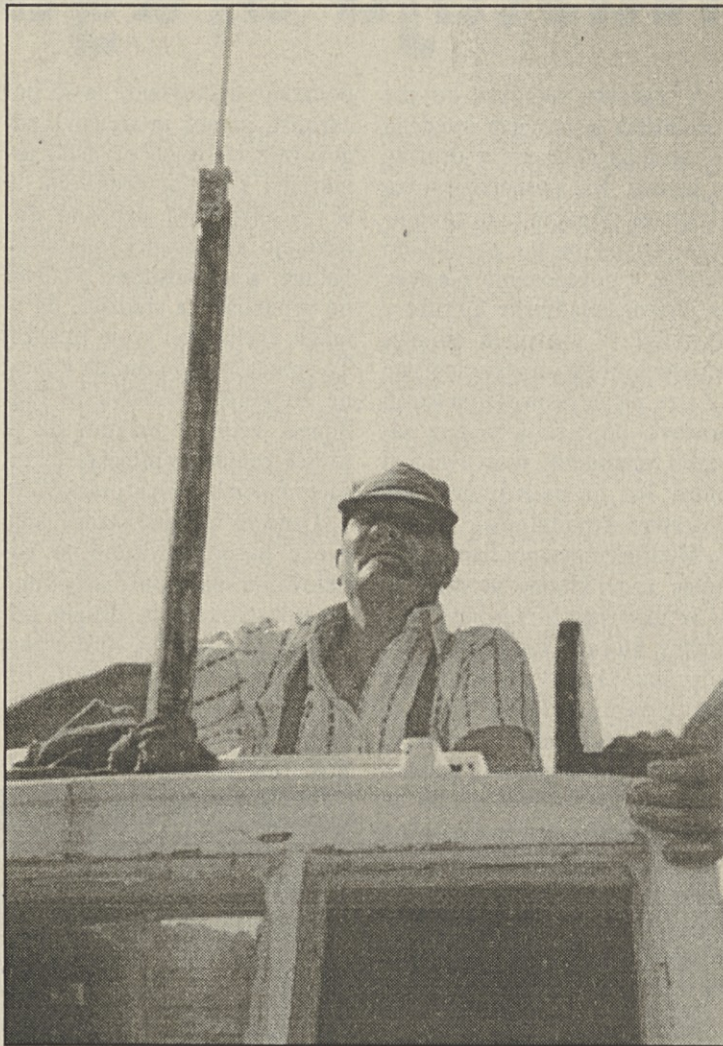
Kako pripravite filete? Ah, to je enostavno, a dolgotrajno. Sardele, neočiščene, dobro nasolimo in shranimo v čebre, tako morajo odstati nekaj mesecev. Šele potem se riba očisti in se v plasteh snamejo fileti, tega pa, o, groza, ne naredijo vsi. Da bi morali moji gostje sami čistiti nasoljeno ribo? Bog ne daj...

Ribolov je ostal Komižanom

edino zagotovilo obstoja. A tuid tovarno za predelavo rib žNeptun' so morali zaradi dolgov zapreti. Vse nekako usiha. Tudi Biševo, majhen otok nasproti komiškega zaliva, znan po Modri špilji, je

v vseh režimih. Bo držalo. No, sicer pa tudi pri vas ni vse tako rožnato. To vem, povedali so mi vaši ljudje, Slovenci... Otrokom se je izteklo šolsko

vseh režimih. Bo držalo. No, sicer pa tudi pri vas ni vse tako rožnato. To vem, povedali so mi vaši ljudje, Slovenci... Otrokom se je izteklo šolsko



Barba Tonci, tudi kot upokojenec vztraja na morskem progi Komiža-Biševo

pričelo izumirati. Tja vas v stari barkači popelje barba Tonci z redno linijo ob torkih, četrtkih, sobotah in nedeljah. Bliža se šestdesetim in je že upokojen, a ko so iskali novega voznika barke, niso mogli odkriti dovolj zanesljivega. Na progi Komiča-Biševo je prevažal domačine in turiste dvanajst let. Na barki je spreten, obdan z ozko kabino, ki mu sega do vratu. Ni mu treba loviti ravnotežja, krmili pa kar z nogo. Zaradi vseh, ki nočejo delati, se mu napnejo žile na vratu.

Kam smo prišli, kam smo pršli... Revščina, ljudje so obubožali... Propada vinogradništvo, tudi s solato ni več nobenega zasluzka. Poglejte Biševo, izumira, najmlajši prebivalec ima petinštirideset let, le redki še vztrajajo. Ljudje niso več vajeni delati. Delati pa je treba,

leto in Komiža je nekoliko oživela, posebno pristanišče, kjer so se navdušeno kopali, plezali na barke in z jamborov skakali v vodo. Deklice niso prav nič zaostajale za dečki.

Pot spoznavanja je prijetnejša od vrnitve. V viški luki smo spet stopili na ladjo za Split. Z njo so se vračali redki turisti, največ ljudi je odhajalo nazaj na delo ali z obiska pri sorodnikih. Vračal se je tudi mladi vojak, zelo nežnega, prav nič možatega obraza. Spet vlečem na ušesa.

Ubogo dete... Namesto da bi bil na fakulteti...

Vonj po pečenih ribah in rožmarinu se bo v njegovih nosnicah pomešal z višjimi interesi za bojno črto in hipoma izginil.

Povezovanje med alternativci: utopija ali nujnost

# Nastaja druga fronta

V začetku avgusta bo pri republiških institucijah izvedena registracija nove zveze društev in klubov. Nič posebnega in za glasbeno dogajanje nezanimivega, če ne bi šlo za ključno dejanje v povezovanju nosilcev neodvisne mladinske kulture v Sloveniji. V zvezo, ki bo najverjetneje nosila nenavadno ime "Zveza plemenskih skupnosti in vračev", bo v že v samem začetku včlanjenih vsaj dvanajst enot, kar ji nedvomno daje potrebno kredibilnost.

Med ustanovnimi člani lahko poleg vrste klubov in društev, ki se ukvarjajo z razvojem mladinske kulture zasledimo tudi koprsko Društvo prijateljev zmerne napredka iz Kopra in Komuno interesnih dejavnosti iz Ptuja, ki sta iniciirali celoten projekt. Zanimivo je, da je začetna pobuda naletela na ogromen odziv med društvi in klubi po vsej Sloveniji, kar daje slutiti, da so težave, s katerimi se spopadajo, enake od Kopra do Lendave.

S kakšnim namenom se torej povezujejo? Očitno gre za preazporeditev moči na področju mladinske kulture, ki je v današnji Sloveniji usmerjena večinoma na prestolnico. Brez lokalno patriotskih izpadov lahko namreč preko golega statističnega obravnavanja

podatkov ugotovimo, da so pozornost, pomoč in sredstva odgovornih institucij premalo usmerjena k tistim društvom, ki se že dlje časa uspešno dokazujejo kot nosilci mladinske kulture, a so enostavno predaleč od republiškega središča, da bi lahko uveljavljali svoje pravice. To seveda ne pomeni, da v zvezi ne sodelujejo društva iz Ljubljane, velja le omeniti da je torišče celotnega projekta tokrat za spremembo izven prestolnice.

Osnovni namen ustanavljanja zveze pa je medsebojno sodelovanje na informacijskem, organizacijskem in drugih področjih. Gre torej za združevanje iz povsem funkcionalnih razlogov, presežki, oziroma nova področja sodelovanja, ki bi se pokazala, pa so seveda več kot

dobrodošla.

Če je bila pomanjkljiva medsebojna organiziranost največkrat kriva za slab pretok informacij, ki je kasneje potegnil za sabo še ostale tegobe, se zdi da je zveza društev kot nalašč za odpravo kratkih stikov na teh relacijah. ZPSV bo namreč delovala tudi kot informacijski servis za njene člane, odprta pa bo tudi do sorodnih organizacij drugod po svetu. Na tem področju se torej odpira nova fronta. Seveda, bil je že skrajni čas.

Zveza je odprta za predloge in pripombe, društva pa se še lahko včlanijo vanjo. Potrebne informacije so na voljo na telefonu 066/ 21 989.

OVA

## ZVOK IZ KONZERVE

HELLO MISERY, demo  
kasete  
Ptujška zasedba Hello Mi-



sery je že nekaj časa prisotna na slovenskem rockovskem prizorišču. Sestavljena iz nekaterih veteranov nekdanje brezkompromisnega štajerskega punk gibanja se na tej kaseti predstavi s temu primerno glasbo. Na kaseti je sedem posnetkov postpunkovskega naboja, ki gre Hello Misery odlično od rok.

Kaseto je moč dobiti na naslovu: Vili Muzek, Sela 18, 62324 Lovrenc na D.p.

## KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERTI \$\$\$ KONCERT

V Koprju bo 19. julija potekal mini WOODSTOCK. Točneje povedano, gre za koncert, na katerem bodo nastopila nekatera imena, ki so na legendarnem festivalu pred leti tudi zares sodelovala. Od imen velja omeniti ALVINA LEEJA in DONOVANA. \$\$\$ V torek, 17.9. ob 22.00 bo na Metelkovi nastopila legendarna folk-punk-trash skupina BLOOD ON SADDLE. Vodja skupine, kitarist Greg Davis je pri nas že nastopal s punk skupino VANDALS iz L.A.. Kot predskupina bodo nastopili FATLOCK (grunge - hard rock) iz Ljubljane, ki so ravnokar posneli material za CD, katere producent bo Bill Gould iz skupine FAITH NO MORE. \$\$\$ 29. in 30. julija bo v Koprju DUTY FREE FESTIVAL. \$\$\$ V Koprju bo očitno najbolj živahno, saj bo poleg omenjenih koncertov 26. julija tam nastopil še IGGY POP. Dan prej bo nastopil na Šalati v Zagrebu.

<LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE><LESTVE>

### TOP 10 AMERIKA

1. JOSHUA KADDISON - Jessie
2. ALL 4 ONE - I Swear
3. STONE TEMPLE PILOTS - Vasaline
4. CRASH TEST DUMMIES - Mmm Mmm Mmm Mmm
5. METALLICA - One
6. PEARL JAM - Dissident
7. SIMBOL - The Most Beautiful Girl...
8. SONIC YOUTH - Bull In The Heather
9. ACE OF BASE - Don't Turn Around
10. JON SECADA - If You go

### TEEN TOP 10

1. 2 UNLIMITED - The Real Thing
2. MAXX - No More(I Can't Stand It)
3. BOBBY BROWN - Two Can Play
4. AEROSMITH - Crazy
5. CAPPELLA - U & Me
6. WET WET WET - LOve Is All Araund
7. MARIAH CAREY - Anytime You Need A Friend
8. MARKY MARK - United
9. JON SECADA - If You Go
10. MARUSHA - Over The Rainbow

### Slovenija - Ulrazvočne erozije radia MARŠ

1. BEASTIE BOYS - Sabotage
2. STONE TEMPLE PILOTS - Vaseline
3. SOUNDGARDEN - Black Hole Sun
4. NINE INCH NAILS - Closer
5. LIFE OF AGONY - This Time
6. SONIC YOUTH - Bull In The Heather
7. THE WALKABOUTS - Good Luck Morning
8. PRIMAL SREAM - Jailbird
9. THERAPY? - Die Laughing
10. HOLE - Ms. World

Večna zvezda Johnnija Casha zopet vzhaja: je sploh kdaj zašla?

# Mož v črnem jezdi proti vrhu

Johnny Cash, veliko ime country glasbe, ime, ki hkrati predstavlja enega izmed temeljnih kamnov v zgodovini rock'n'rolla, se zopet vzpenja po stopnicah popularnosti. Morda je temu pripomoglo tudi, da je njegov novi album izšel na založbi American, domu pravič countryskih Beastie Boys in Slayer, nedvomno pa gre vzroke pripisati predvsem njegovi karizmi, živi legendi, ki že več kot štirideset let soustvarja zgodovino ameriške popularne glasbe.

Pisalo se je leto 1955, ko je bivši delavec v tovarni avtomobilov in bivši vojak v ameriški vojski podpisal pogodbo z založbo Sun v Memphisu. Rock'n'roll se je še rojeval in pri tej založbi so snemali svoje prve velike uspešnice Elvis Presley, Carl Perkins, Jerry Lee Lewis, Roy Orbison... Možu je bilo ime Johnny Cash, v desetletjih, ki so sledila, pa je postal najbolj slavno ime country glasbe. Na ameriški country lestvici je nanizal vsaj šesdeset uspešnic in izdal preko sto albumov. Pojavljal se je tudi na ostalih lestvicah popularnosti, tudi na evropskih. Dovolj, da se njegovo ime izreka s spoštljivostjo, čeprav to še zdaleč ni vse. S Presleyem, Perkinsom in Lewisom so davnega leta 1958 v Sun studiu za šalo prepevali stare gospele in tako je nastal legendarni "Million Dollar Quartet", ki se mu je kasneje priključil še Orbison.

Johnny Cash je videl temno stran show businessa. v osemdesetih so ga pri založbi Columbia po 28 letih sodelovanja odslovili. Zdravil se je za alkoholizmom in odvisnostjo od mamil, česar ne skriva. To pravzaprav niti ni čudno če upoštevamo dejstvo, da je v

zgodnjih šestdesetih igral tudi po 300 koncertov na leto. Da je vzdržal takšen pritisk, se je izmenoma zatekal k alkoholu, pomirjevalom in poživilom. Danes je Cash neprimerno bolj umirjen. Kljub temu pa o njem kroži veliko nenavadnih zgodb, resničnih, kakor tudi povsem izmišljenih. Njegov konjiček je ohranjanje ameriške tradicije. Domači muzej ameriške folkloze nosi pomenljivo ime, "House Of Cash" Cash pa je je strasten zbiralec starinskih vzorcev bodoče žice iz časov ameriške državljanske vojne.

Njegov novi album, ki je pred kratkim izšel v Združenih državah, v evropske trgovine pa bi naj prišel še pred koncem poletja, je plod sodelovanja med

Cashom in Rickom Rubinom, lastnikom založbe American. Album nosi temu primeren naslov, "American Recordings" in je izbor trinajstih akustičnih, primarnih folk balad raznih avtorjev.

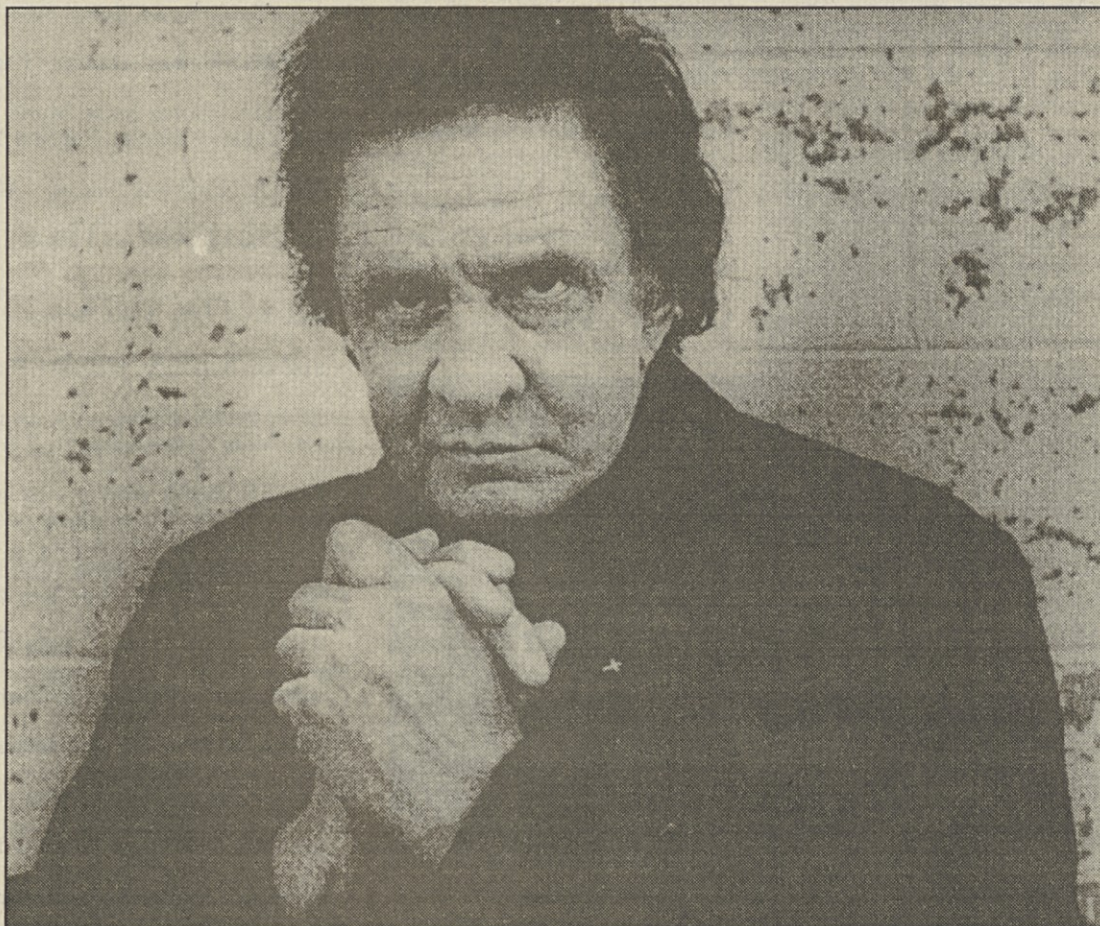
"Album je nastal na zelo iskren in spontan način," pravi Cash, "Rick mi je dejal, naj vzamem kitaro in mu zaigram pesmi, ki sem si jih zmeraj želel narediti. Nazadnje sem tako sodeloval s Samom Phillipsom v Sun studiu pred štiridesetimi leti."

Izbor avtorjev pesmi je res nenavaden. Tom Waits, Leonard Cohen, Nick Lowe in celo Glenn Danzig, ki bo s Cashom sodeloval tudi v bodoče. Mož v črnem, kot kličejo Casha po

njegovi uspešnici iz leta 1971, se je tako preko avtorjev, ki so se učili ob njegovi glasbi, zopet vrnil nazaj k koreninam. Sicer pa je Cash v zadnjem času kot nekakšna siva eminenca prisoten v sodobni popularni kulturi. Njegov značilni glas je moč slišati v pesmi "The Wonderer" na "Zooropa" albumu skupine U2, njegov hit "Ring Of Fire" iz leta 1963 pa je spremil reklamo za Levi's.

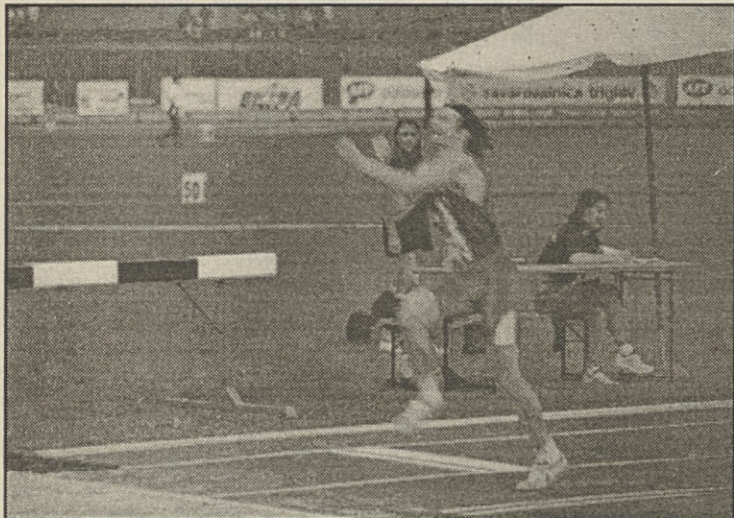
"Pri 62 sem ostal isti, kot takrat, ko sem jih imel 32 ali 22," vztraja Mož v črnem. Njegov temačen, otožen glas pokončnega človeka je zaznamoval zgodovino popularne glasbe. Legenda še ni izpisana do konca.

OVA



Državno atletsko prvenstvo v Velenju

## Slovenski prvaki



Konec minulega tedna je bilo v Velenju državno atletsko prvenstvo, kjer so kljub odsotnosti nekaterih vodilnih slovenskih atletov (Brigita Bukovec je nastopila v Lillu, Britta Bilač je zaradi poškodbe odpotovala na specialistični pregled v Nemčijo, poškodovani so tudi Miro Kocuvan, Renata Strašek in Ksenija Predikata) dosegli kar nekaj letošnjih najboljših izidov.

Tomaz Bodič (Novo mesto) je zmagal v teku na 100 m, Boštjan Horvat (IBL) na 400 m, Bekim Bahtiri (Velenje) na 1500 m, Blaž Korent (IBL) na 100 m ovire, Kladivar Cetis v štafeti 4 x 100 m, Jurij Rován (Brežice) pri palici, Gregor Cankar (Kladivar) v skoku v daljino, Milan Stijepović (TAM) s kopjem, Dejan Dokl (Ptuj) s kroglo, Jerneja Perc (ŽAK) v teku na 100 m, Maja Gorjup (IBL) na 400 m, Jolanda Steblovnik (Velen-

je) na 1500 m, Matej Udovič (Novo mesto) na 5000 m, Nives Černe (Gorica) 100 m ovire, ŽAK Ljubljana v štafeti 4 x 100 m, Barbara Berden (Pomurka) v višini, Andreja Ribač (TAM) v troskoku, Romana Kuhar (IBL) v disku, Tomaž Božič (Novo mesto) na 200 m, Helmut Hartman (Kladivar) 400 m ovire, Rafko Marinič (Gorica) 800 m, Behim Bahtiri (Velenje) na 5000 m, Janko Podboršek (IBL) na 3000 m z ovirami, v štafeti 4 x 400 Kladivar Cetis, Dejan Milošević (Postojna) v skoku v višino, Gregor Cankar (Kladivar) v troskoku, Vladimir Kevo (Brežice) s kladivom, Alenka Bikar (IBL) v teku 200 m, Maja Gorjup (IBL) 400 m ovire Jolanda Steblovnik (Velenje) 800 m, Mateja Udovč (Novo mesto) na 3000 m, Gorica v štafeti 4 x 400 m, Nataša Erjavec (IBL) krogla, Silvana Koren (TAM) kopje.



Najboljše na 400 m z ovirami: Maja Gorjup (IBL), Marjana Lužar (ŽAK) in Lara Vuk (Gorica) Foto I. Strmole

Borza naogometašev

## Kdo je

ARNE TABOR: Hercigonija Jože - Mengeš;

BELTINCI: Cirkvenčič Erik - Beltrans, Herceg Zlatko - Nafta, Osterc Milan - Beltrans, Vorobjev Aleksander - Živila Naklo, Zver Kristijan - Dravinja;

ČRNUČE: Dremelj Ivan - Krim, Gorenc Gregor - Mavrica, Marjetič Borut - Krim, Mitraković Željko - Svoboda Ljubljana, Mrak Janez - Svoboda Ljubljana, Petek Silvo, Zavrl Aleš - Domžale;

DOMŽALE: Spasić Dejan - Loka Medvode, Stevanović Sašo - Železničar AM Cosmos, Tušek Janez - Kamnik, Zgazivoda Boštjan - SCT Olimpija;

DRAVA: Brodnjak Matija - Hajdina, Cener Smiljan - Mura, Hertiš Mitja - Caissa Aluminij, Janžekovič Damjan - Štajerska pivovarna, Pesek Peter - Starše, Strelec Drago - Stojnci, Volk Zoran - Steklar;

DRAVINJA: Škerjanec Bojan - Rače,;

DRAVOGRAD: Mlinar Samo - Akumulator;

ERA ŠMARTNO: Bulajić Nikola - Rudar Velenje, Golač Sabahudin - Slovenj Gradec, Purg Aleš - Rudar Velenje;

GAJ KOČEVJE: Cvetanovski Aleksandar - Loka Medvode, Vidmar Damjan - Loka Medvode;

HIT GORICA: Bečaj Vili - Koper, Breznikar Miloš - Istragas Jadran, Hočevar Boris - Renče, Komel Sebastjan - Adria, Mavrič Borut - Primorje;

IDRIJA: Matanić Damir - Papirničar Radeče;

ILIRIJA: Harbaš Safet, Murić Said - Britof, Pajk Boštjan - Slavija, Petrič Željko - Slavija, Vončina Luka - Zarica;

IMPOL: Žunkovič Andrej - Miklavž, Đuran Miran - Rače;

ISTRAGAS JADRAN DEKANI: Pavlič Goran - Koper, Šantič Andrej - Koper;

JADRAN HK: Voljč Robert - Koper;

JEZERO: Izlakar Matjaž - Reteče;

KOB FORD KUNGOTA: Fanel Ivan - Pekre Limbuš, Kokolj Denis - Rače, Zobovič Zoran - Kovinar Maribor, Šuntner Leon - Rače;

KOPER: Bizjak Andrej - Izola, Kraja Suarez - Transport, Peršič Manuel - Piran, Ščulac Dean - Istragas Jadran,

KOROTAN: Koželj Peter - Publikum, Vidovič Matej - Rudar Velenje, Vršič Andrej - Steklar, Vršič Tomaž - Steklar, Šumnik Peter - Dravograd, Švab Kristjan - Peca;

KRŠKO: Pirc Simon - Krka Novoterm;

LIPA: Koren Bojan RCS Gramatex, Kovač Ladislav - Dobrovnik;

LOKA MEDVODE: Bunderšek Roman - Reteče, Delalić Besim - Jezero Zbilje, Ivanuša Roman - Jezero, Malovrh Uroš - Reteče, Novakovič Pavle - Jezero, Škul roman - Reteče;

MAVRICA: Matjašič Roman - Bela Krajina, Čerina Denis - Slavija;

MENGEŠ: Krajnc Uroš - Kresnice, Lužar Boštjan - Tabor 69, Oražem Miha - Železničar AM Cosmos, Trampuž Igor - Litija;

# kupil

MURA: Žilavec Sebastijan, Bukovec Mihael - Kobilje, Gajser Damjan - Mavrica, Kerec Kristjan - Čarda, Poljšak Andrej - Koper, Ratković Boštjan - Maribor Branik, Rogan Jože - Cankova, Rous Bojan - RCS Gramatex, Skledar Sandi - Cankova, Ulen Simon - Beltinci, Vegič Bojan

RCS Gramatex, Volk Robert - HIT Gorica, Zakojč Damjan - Odranci;

NAFTA: Kelenc Anton - Črenšovci, Prekazi Ermin - Črenšovci, Utroša Dario - Olimpija Dolga vas;

PRIMORJE: Žiberna Boštjan - Tabor Sežana, Kitić Ilija - Mavrica, Strajnar Janez - HIT Gorica;

RAKIČAN: Casar Roman - Odranci;

RCS GRAMATEX TURNIŠČE: Kukić Milan - Steklar, Lutar Boris - Nedelica, Starovasnik Sebastjan - Maribor Branik, Zver Mario - Nafta;

REMET: Potočnik Igor - Kungota;

RENKOVC: Kovač Simon - RCS Gramatex, Litrop Borut - Polana, Tratnjek Janez - RCS Gramatex, Zver Miran - Mostje;

RUDAR TRBOVLJE: Ahlin Andrej - Zagorje, Kirbiš Matej - Papirničar Radeče, Kurež Miran - Svoboda Kisovec, Palčnik Tomaž - Hrastnik;

RUDAR VELENJE: Hrovat Peter - Era Šmartno, Jovanović Bojan - Slovenj Gradec, Kotnik Zlatko - Slovenj Gradec, Pešič Ivica - Maribor Branik, Đafić Emir - Beltinci;

SCT OLIMPIJA: Bulajić Sapsoje - Rudar Velenje, Ilić Dalibor - Šmartno, Oblak Robert - Živila Naklo;

SLAVIJA: Živković Zoran - SCT Olimpija, Ledenko Emil - Domžale, Vidic Klemen - Ilirija;

SLOVENJ GRADEC: Kumar Dejan - Usnjar Šoštanj, Pavlič Boštjan - Rudar Velenje;

STEKLAR: Krašovec Rober - Dravinja, Planinšek Mitja - Kovinar Maribor;

TABOR SEŽANA: Žiberna Ivan - Divača;

TRIGLAV CREINA: Žnidaršič Miha - Zarica, Berger Jaka - Sava, Beton Uroš - Zarica, Fende Klemen - Zarica, Kolenović Sead - Zarica, Mlakar Marko - Jesenice, Rudović Željko - Zarica, Šubic Primož - Hrastje;

ZAGORJE: Žlak Janez - Svoboda Ljubljana, Barbek Tomaž - Litija, Barič Nedeljko - Svoboda Brežice, Haralović Robert - Rudar Trbovlje, Poglajen Zoran - Litija, Stanković Goran - Beltinci, Uranič Rudolf - Svoboda Kisovec;

ZARICA: Beljkaš Dragan - Sava, Bizovičar Aleš - Sava, Eržen Sergej - Sava, Režek Aleš - Sava, Udir Aleš - Bitnje, Plibar Miha - Sava;

ŠENTJUR: Kidrič Primož - Steklar, Križnik Marko - Kovinar Šrote, Videnšek David - Kovinar Štore;

ŠTAJERSKA PIVOVARNA: Leitinger Robert - Rudar Velenje, Šket Gorazd - Rače;

ŽELEZNIČAR AM COSMOS: Jeraj Martin - SCT Olimpija, Sirk Boris - Živila Naklo, Stefanovski Mladen - SCT Olimpija.

## Dvignjen sredinec - vozovnica domov

Po tekmi z Južno Korejo je moral nemški reprezentant Stefan Effenberg pospraviti kovčke in odpotovati domov. Vzrok je bil v tem, da je gledalcem, ki so mu žvižgali, pokazal dvignjen sredinec.

To je bilo za funkcionarje

Nemške nogometne zveze in trenerja Bertija Vogsta dovolj, da so ga poslali domov. Odločitev so ostali nemški reprezentanti kometirali kot prehuho in pretirano.

Na fotografiji: Effenberg in Vogst, ko je bilo še vse v redu.



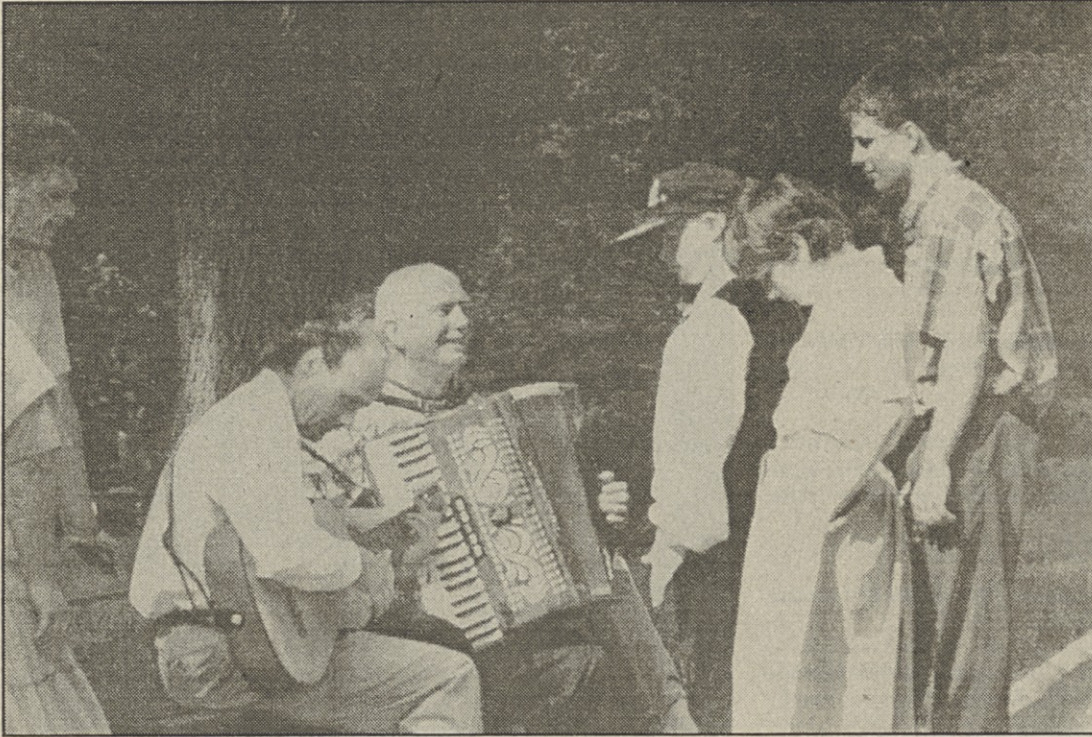
## Želja: dve medalji

Olimpijski prvak v teku na 5000 metrov, Nемеc Dieter Baumann, je najavil, da bo na Evropskem prvenstvu v Helsinkih tekel na 5 in 10 kilometrov. Kljub temu, da daljša proga ni njegova specialnost, je na prvenstvu Nemčije tekel in zmagal na obeh progah. Zamisel se je rodila v Arizoni, ko je devetindvajsetletni Nемеc treniral s svetovnim rekorderjem na 10000 metrov Yobesom Ondiekiem. Posebne taktike, kako premagati tekače, kot so Panetta, Rousseau ali Castro, še nima. Z ženo Isabell, ki je obenem tudi zvezna in njegova trenerka, se bosta za dvojni štart in taktiko dokončno odločila na višinskih pripravah v St. Moritzu, kjer se že nahajata. Odločitev bo težka, kajti od Baumanna bodo v Nemčiji pričakovali zlati medalji v obeh disciplinah.



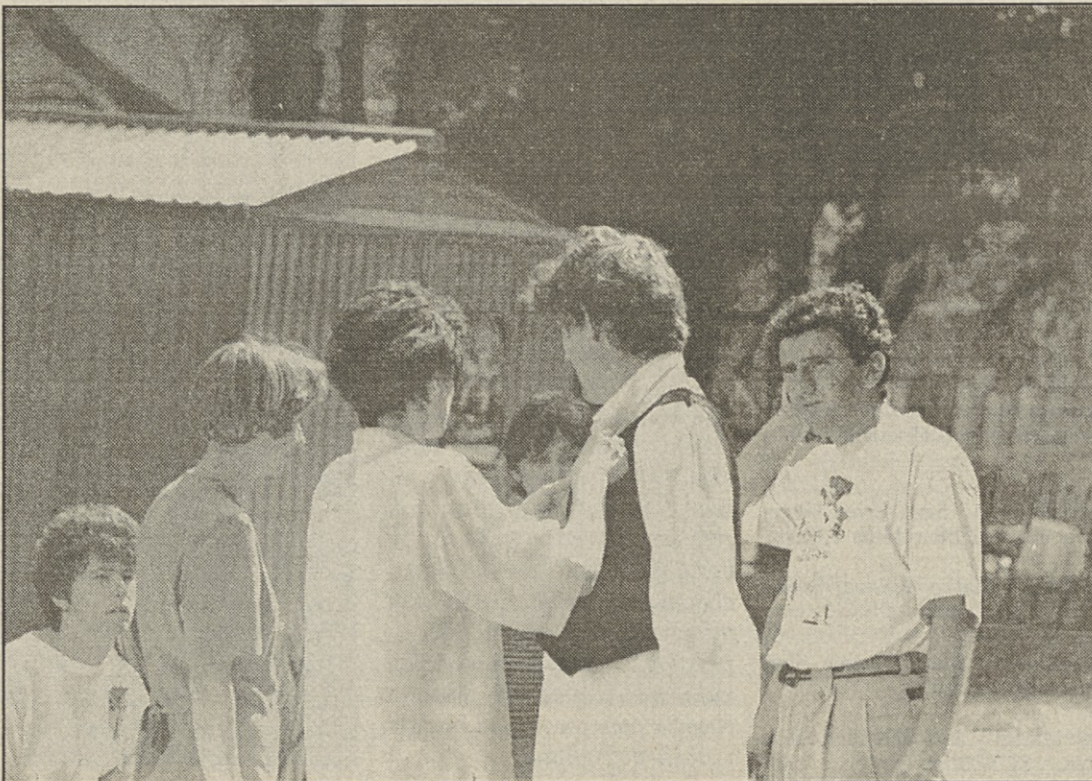
# Gojenci in starši

## Prva gospa Mandela



Prizadeta mladina potrebuje nenehno skrb, pozornost in naklonjenost svoje okolice. V posebni šoli Ivanke Uranjek so v začetku tega meseca na Hudinji v Celju odprli nove delavnice z opremo za gojence zavoda Golovec. Ni pa vse le delo in izobraževanje, mladi z motnjami v razvoju se veselijo tudi družabnih srečanj, radi se pozabavajo skupaj s svojimi učitelji in seveda starši.

Foto: I. Strmole



Svet zelo dobro pozna drugo soprogo novega južnoafriškega predsednika Winnie Mandela, le redki pa vedo za njegovo prvo ženo Evelyn, s katero je preživel dvanajst let. 74/-letna Evelyn o svojem zakonu pravi, da je to bilo dvanajst najhujših let v njenem življenju,

Tačas ko se je on boril proti aratheidu, se je ona prebijala skozi življenje in se mučila za svoje otroke. Sicer mu je oprostila, nikoli pa ne bo pozabila. Svobodo je dal za svojo domovino, zaradi tega je ponosna nanj, to pa je tudi vse.



Nelson in Evelyn sta se razšla leta 1958 in sedaj se pogovarjata le, kadar je treba sprejeti kakšno odločitev glede vnukov.

Stara gospa pravi, da nič več ne čuti do njega, Nelson je sicer bil del njenega življenja, vendar je to sedaj preteklost. Ko bo umrl, ga bo spremljala na zadnji poti, vendar le kot starega prijatelja.

Evelyn sedaj živi v trosobni hiški v kmečkem predelu v Transkeju. Njen nekdanji soprog pa lahko izbira med tremi razkošnimi vilami in številnimi predsedniškimi rejidencami...





Jennifer Flavin, bivše dekle Sylvestra Stallona

## Uspeh na modnih pistah

Kariera manekenke Jennifer Flavin se letos bliskovito vzpenja kvišku. Komajda zmaguje vsa povabila za nastope in snemanja v svetu visoke mode. V zasebnem življenju pa je doživela težak udarec. Po petih letih skupnega življenja jo je zapustil filmski zvezdnik Sylvester Stallone.

Razšla sta se ne pričakovano. Ko se je vrnila s sestrine poroke, jo je doma čakalo pismo, v katerem ji je Sly napisal, da ne more več živeti z njo. Šele kasneje je v svoji modni agenciji izvedela, da mu je druga, s katero se je sestajal, rodila otroka.

Hitro je prebolela. Lepa je, mlada, uspešna, vendar si želi družino. Rada bi čednega, skrbnega moža, ki bi mu rodila najmanj tri otroke.

## Solze teniške kraljice

Steffi Graf je po porazu v prvem krogu Wimbledonskega turnirja tiho zajokala in si s brisačo otirala solze. Branilka naslova je po desetih letih prvič poražena v prvem krogu takega Grand-Slam turnirja. V dveh nizih s 7:5 in 7:6 jo je premagala Lorie McNeill.

## Dragocena pisma Winstona Churchilla



Tudi mladi Winston Churchill je bil zaljubljen. O tem pričajo med drugim tudi štiri ljubezenska pisma, ki jih je leta 1904 napisal lepi Muriel Wilson, dedinji bogatega ladijskega mogotca, ki so jih pred kratkim prodali na londonski dražbi za rekordnih 67.000 funtov, to je več kot za 150.000 DEM.

Na dražbi so postavili začetno ceno 9.000 funtov, kupci so znesek hitro dvigovali in dvigal se je v vrtočlave višave.

Pisma je na koncu kupil ameriški zbiralec, ki pa je želel ostati anonimen. Dragoceno pisanje, ni kaj.



# Pametna lepotica

Slovakinja Jana Šišolakova je eno tistih srečnih deklet, ki so že zelo zgodaj spoznale, kaj hočejo. Lepa mladenka se je povzpela na vrh, kot najstnica se je poskusila na velikih modnih odrih, nato pa je presodila, da se je bolje vrniti domov. Komaj z osemnajstimi leti je v Bratislavi postala svetovalka za visoko modo in sedaj z novo zrelostjo načrtuje svoj pohod na zahod.



Sanjala je, da bi postala manekenka in njen sen se je uredničil. V šoli so ji govorili, kako je lepa, objavila je nekaj svojih fotografij v dnevniku Smena in se pojavila na natečaju za Dekle leta 1991. Dobila je več kot tisoč glasov, osvojila tretje mesto, nagrada je bilo potovanje v Turčijo. Nato se je prijavila mednarodni agenciji Ford Models iz Pariza, ki je tedaj pripravljala

izbor Miss Češke in Slovaške. S šestnajstimi leti je zmagala in odpovala na tekmovanje super

manekn v Kalifornijo. Odsla je mlada, naivna in nepripravljena, pozabila doma svoje dobre foto-

grafije. Izlet je bil neprijeten, a nekoristen.

Po vrnitvi je končala drugi letnik gimnazije, nato pa krenila v Milano. Spet sama, v neznani svet.

Danes se spominja: "Bilo je to trdo življenje. Agencija mi je zagotovila stanovanje, hrano sem si morala zaslužiti sama. Našla sem delo, napravili so posnetke, vendar sem slike morala plačati s svojim honorarjem. Rekli so mi, da sem premlada in da je bolje, da se vrnem domov. Razumela sem.

Italijani so simpatični fantje, ko pa gre za delo, so neizprosni. Dekletom obljublajo hribe in doline, gre pa jim samo za seks.

Seveda je odvisno od dekleta. Mnoge odidejo v svet, da bi postale manekenke in foto model, končajo pa na ulici kot dekleta na poziv."

Jana se je vrnila v Bratislavo, postala svetovalka za visoko modo, končala bo gimnazijo, nato pa ponovno krenila v osvajanje sveta. Prepričana je, da jo bodo sprejeli z odprtimi rokami, saj je njena lepota doyorela.



## Očetje zavračajo odgovornost

V Veliki Britaniji je zaradi novih predpisov za izterjavo alimentacije že nekaj mesecev zelo vroče. V Londonu se vrstijo demonstracije besnih in, lahko bi rekli, precej neodgovornih očetov iz vse države. Na demonstracijah se zbira tudi do pet tisoč ljudi.

Britanska vlada je namreč formirala posebno agencijo, ki se ukvarja z izterjevanjem alimentacije pri ločencih. Agencija za pomoč otrokom je po mnenju protestnikov nepravilna in jim jemlje preveč denarja.

Nekaj resnice v tem gotovo je, saj prihaja z Otoka novica, da je zaradi visokih zneskov nekoliko očetov že napravilo samomor.



## Čeaklive športnice

Na Golovcu v Celju je svojo lepoto na pogled postavilo petnajst športnic iz enajstih držav, ki so se udeležile tekmovanja za Miss Eurosporta. Prišle so rokometiške, plavalke, atletinje, judoistke, karateistke, smučarke, plesalke, umetnostne plavalke. Žirija, ki je ocenjevala lepoto, prikupnost, je za mis fotogeničnosti izbrala hrvaško karateistko Nevenko Lumat, za Miss Eurosporta slovensko plavalko Tanjo Godino, za njeni spremljevalki pa madžarsko rokometiško Barbaro Ferenzvaros in bosansko atletinjo Natalijo Kumarovo.

Foto: Nina



Tour de France se bliža vrelišču

# Težki dnevi za Induraina

Najtežja in najbolj prestižna kolesarska prirediteljev Tour de France se 81. zapored približuje svojemu vrelišču. Letos je dolga 3969 kilometrov, ima 21 etap, vila pa se je tokrat tudi po Veliki Britaniji.


Zdi se, da so kreatorji letošnje trase napravili vse, da bi preprečili zma-

go Španca Miguela Induraina na poti k četrtemu zaporednemu zmagslavju. Uvedli so dve posamični vožnji na kronometer, druga je na vrsti dva dni pred koncem tekme in ima tri hribovite cilje v Alpah.

Italijani trdijo, da je trasa pisana na kožo Chiappuccija, ki že kar predolgo čaka na svoj uspeh

SESTAVIL SIMON BIZIAK	NAKAZNOST	MODNA USTVAR- JALKA	DEL HRBTA OB LED- VICAH	GLAVNI ŠTEVNIK	DUKE ELLINGTON	OZNIKA ZA GRKA PRI HOMERJU	IZDELO- VALEC RAKET	GLEDALJSKA IGRA RESNE VSEBINE Z ŽALOSTNIM, TRAGIČNIM KONCEM	?	NIZEK ŽENSKI GLAS	ČEŠKI SKLADATELJ JANAČEK	PESNIŠKA FIGURA, BISTROUMNI NESMISEL	IGOR TORKAR	ŠVEDSKA IGRALKA GARBO	UMETNOSTNI SLOG V ZAČETKU 19. STOL.	VETROVKA
IZDELOVALEC SKLED								EL. NEGATIV- NI DELEC								
?								JUŽNOAM. KUKAVICA								
PRVOTNA GRŠKA MUZA PETJA					SREDOZ. ZE- LIKA, OKRAS KORINTSKIH STEBROV								CELJSKA TOVARNA			
ZDRAVILNA PLJACA IZ ZELIŠČ				KRAJ V SV. SLOVENJI OB MEJI Z AVSTRILJO	NEVŠKI SMUČARSKI SKAKALEC WEISSFLOG				ALBANEC, ARNAVT							
LEJNI GOZDNI POSEK					NARAVO- SLOVJE						IT. PORNO ZVEZDA POZI					
					HRV. PEVEC SLAVICA						NATRIJ					
NOBELJU			PERNATA ZIVAL					SL. JAZZIST ANDREJ						TONE KRALJ		
			TONOVSKI NACIN					?						KOS SUKANCA		
BOŽJA SODBA (IZ ČRK DOLAR)						RAJKO KORITNIK			DEBEL KOSTANJ							SILVAN LULIK
						KONEC POLOTOKA			BOLOGNA							
MOT. KOLO Z MAJHNIMI KOLESI, KOTAC							PAS PRI KIMONU					VRSTA KALCEDONA OKRASNI KAMEN				
LUKA V JUŽNI ITALIJI TARANTO								GLAS ZVOK				POKRAJINA V JAR				

Zgornja križanka je v štirih nadaljevanjih. Rešujemo jo tako, da iz gesel, ki so označena z vprašajem sestavimo misel. Obe križanki sta nagradni. Razpis in kupon na strani 39.

	SESTAVIL: SIMON BIZIAK	ZNAČILNOST PRIRE- JENEGA	REZBAR	IT. OTOČJE Z. OD SICILIJE	MARTIN EDEN	JESENSKA SOLATA S TRIDMI LISTI	ŽENINOVA IZBRANKA	RIMSKA BOGINJA JEZE	TANTAL	TUREK OSMAN	SODČEK, SODEK	VOJAŠKI PRATEZ
	ŽLAHTNOST ČLOVEKOLJUB- NOST, POZRI- TIVNALNOST											
	SREDSTVO ZA OBNO- VITEV, POZIVITEV											
	IT. IGRALKA (MIRANDA)				GLAVNI ŠTEVNIK				SLAVILNE PESMI			
	PLEME RASA				IVANO EDALINI			KONEC MOLITVE				
	Ž. IME				ALBERT CAMUS			VEROLJIVA OPERA				
												NOVA DOBA
NOVA DOBA	STAROGR. JUNAK (VISOKA SOLA)	MAJHNA RAZPOKA	JUŽNI SADEZ	DEL KMEČ, KEGA VOZA		RUMEN OKRA- SNI KAMEN					RUDNIN- SKO GNOJILO	POMOL, MOSTOVŽ
	MITO TRIFALT					ZVEZDA V VOLARJU						
PREDZGO- DOVINA BOLEZNI						TENISAČICA NOVOTNA					KONRAD ADENAUER	
						POSTAVKA BRAHMANIZMA					RIM. IME LJUBLJANE	
PRODAJAL- KA V KANTINI								POVRŠINA OBMOČJE				
								IT. IGRALKA MAGNANI				
AVSTRILSKA POROČE- VALSKA AGENCIJA				GEOMETRIJ- SKO TELD				PREBIVALEC ANAMA				
				IT. KRAJ BLI- ZU TORINA				OREL V GERM. MIT.				
DONECKI PREMOGOV- NI BAZEN					JADRANSKA LUKA V J. ITALIJI						OSEBNI ZAJMEK	
					RADJ						KARL JASPERS	
SL. ALPINIST (FRANCI, IZ ČRK REKA)					NEKDANJI AMERISKI PREDSED- NIK (HARRY)						SREDIŠČE SRBOV NA HRVAŠKEM	
UMETNA, PLASTIČNA, SINTETIČNA -----?					INDUSKA ZVEZNA DRŽAVA	TROPSKA PAPIGA					SKUPINA PTIC	



**Oven:** Zelo ste odločni in energični, pripravljeni ste se boriti za svojo stvar. Situacija na delovnem mestu se dobro razvija, zato jo izkoristite. Če boste srečali vam neljubo osebo, se ji raje izognite, saj vam v nasprotnem primeru utegne biti žal. Srečne številke: 1, 7, 9, 12, 21.



**Bik:** Napetosti na delovnem mestu se umirjajo, bolj boste zadovoljni, čeprav boste še imeli opraviti z manjšimi nesoglasji. Na srečo zunanje okoliščine delujejo spodbudno na vaše delovanje oziroma odločanje. Veliko je odvisno od dru-žabnih stikov. Srečne številke: 2, 6, 8, 13, 21.



**Dvojčka:** Pred vami je ugodno obdobje. Dosegli boste rezultate, za katere se trudite že dalj časa, kmalu pa vas bo doletelo nekaj, česar niste pričakovali. Bodite sproščeni ne glede na to, kaj se dogaja okoli vas, a ne prezrite klica na pomoč. Srečne številke: 3, 6, 8, 13, 25.



**Rak:** Delali ste le tisto, kar so v poslu zahtevali od vas, to pa je bilo, kar šele sedaj ugotavljate, veliko premalo. Obveznosti imate res veliko in vsaka dodatna obremenitev vam povzroči še več težav, a kljub temu boste morali vzdržati. Srečne številke: 4, 5, 8, 19, 28.



**Lev:** Na delovnem mestu pričakujete velike spremembe, čeprav sami niste vložili veliko truda, da bi bilo karkoli drugače, morda boljše. V osebni zadevi ne reagirajte takoj, počakajte in zaplet rešujte, ko se voda poleže. Izogibajte se stresnih situacij. Srečne številke: 2, 6, 7, 11, 26.



**Devica:** Pred vami je ugodno obdobje, vse težave, s katerimi ste se morali spopadati v preteklosti, se bodo pričele razreševati. Situacija se postopoma umirja, zato boste prijetno presenečeni. Kmalu lahko računate na velike poslovne uspehe. Srečne številke: 1, 8, 9, 12, 24.



**Tehtnica:** Delo vas preveč obremenjuje, postajate utrujeni in vsaka malenkost vas vrže iz tira. Želite si oddiha in kmalu se bo vaša želja uresničila. S partnerjem bosta preživela nepozabne počitnice. Ne spreglejte tistega, ki vas prosi za pomoč. Srečne številke: 2, 5, 8, 11, 27.



**Škorpion:** Preveč ste zaletavi, kar vas velikokrat spelje stran od lepih priložnosti, ki vam jih ne uspe izkoristiti. A po toči zvoniti je prepozno, to dobro veste. Na delovnem mestu se boste sprli z nadrejenim, potem pa boste morali sprejeti posledice. Srečne številke: 1, 6, 8, 14, 23.



**Strelec:** Poletje vas utruja, fizično in psihično si morate nabrati novih moči. Delo bo počakalo ali pa bo tisto, kar je nujno, nekdo postoril namesto vas. Srečali boste tistega, o katerem razmišljate že dalj časa. Obeta se vam lep izlet. Srečne številke: 2, 4, 9, 15, 20.



**Kozorog:** Zastavili ste si velikopotezen načrt, ki od vas zahteva ogromno energije in zbranosti. Trud bo kmalu poplačan z odličnimi rezultati, potem pa si boste lahko odpohčili. V ljubezni boste srečni kot že dolgo ne, partner bo skušal ugoditi vsaki vaši želji. Srečne številke: 2, 6, 7, 13, 25.



**Vodnar:** Veliko razmišljate, kako bi izboljšali finančno situacijo, a ne najdete pravega odgovora. Delo, s katerim se ukvarjate, vam prinese premalo zaslужka. A nič zato, stvari se bodo počasi uredile, sploh pa bodite veseli, da ste srečni v ljubezni. Srečne številke: 1, 6, 9, 12, 26.



**Ribi:** Do poletja ste garali, sedaj pa si lahko privoščite zaslužene počitnice. Naužili se boste počitka in sprostitev kot že dolgo ne. V ljubezni bo vse tako, kot si želite. Tudi vaše družabno življenje bo razgibano bolj, kot ste bili vajeni. Srečne številke: 4, 5, 8, 19, 20.

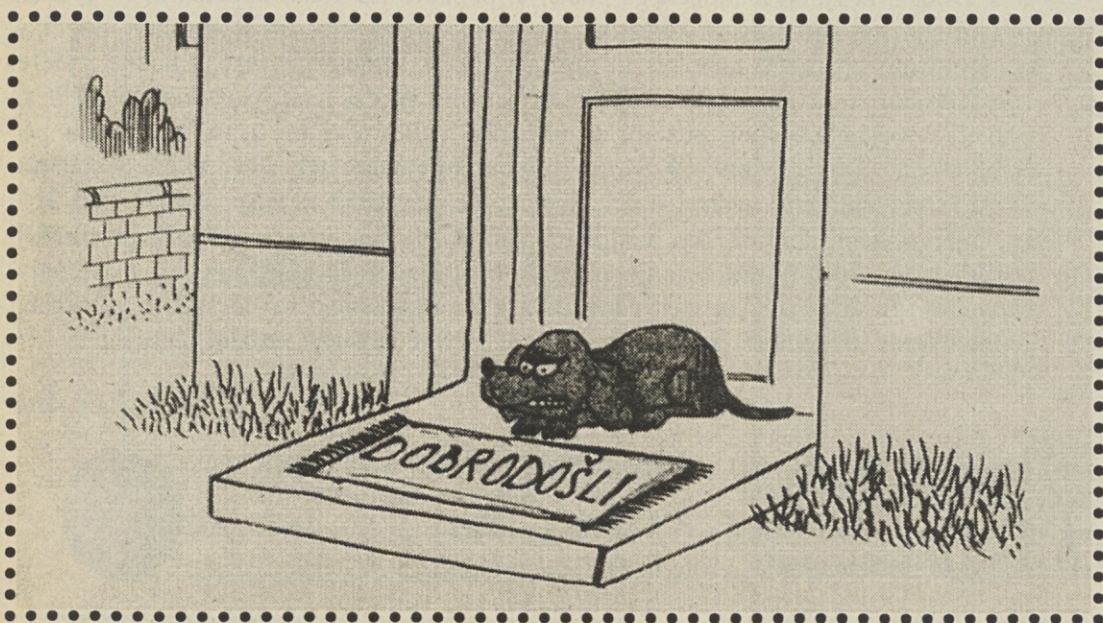
## BIOENERGIJA



Nadaljujemo z opisom zadnjih treh čakr in njihovih psiholoških funkcij. Grlena čakra (5A) leži na prednji strani grla in je povezana s prevzemanjem odgovornosti za individualne potrebe. Novorojenčka mati položi na prsi, in vendar mora sam piti mleko, da bi bilo hranjenje uspešno. Podoben princip se ohranja skozi celo življenje. Bolj ko človek dozoreva, bolj je uresničevanje posameznih potreb odvisno od njega samega. Zrelost dosežemo takrat, ko prenehamo valiti krivdo za lastne neuspehe na druge, ko si prizadevamo uresničevati tisto, kar si želimo in za to prevzamemo odgovornost. Čakro 5B, ki leži zadaj na temenu, pa velikokrat omenjajo kot profesionalni center, saj naj bi bil povezan s človekovim občutkom za stik z okoljem, z njegovim profesionalnim delovanjem in ambicijami. Če se posameznik v tej sferi življenja ne počuti sproščeno in prijetno, se lahko nelagodnost skriva za pretiranim ponosom, ki pa še zmeraj ne zmore kompenzirati pomanjkanja samospoštovanja. Omenjeni energetski center je običajno odprt pri tistih, ki so uspešni pri svojem delu in obenem z njim zadovoljni. V tej čakri pa je moč najti tudi strah pred neuspehom, le-ta lahko blokira priložnosti, želje in onemogoča doseganje ciljev.

Čelni energetski center (čakra 6A) je povezan z kapaciteto vizualizacije in z razumevanjem mentalnih zasnov, vključno z individualnim konceptom realnosti in univerzuma: kako nekdo vidi in dojema svet in kaj misli, kakšno naj bi bilo zanj življenje. V primeru, ko je ta center zaprt, je posameznik blokiran v svojih idejah in kreativnosti. Center 6B, na zadnji strani glave, je povezan z uresničevanjem kreativnih idej, ki so formulirane skozi čelni center. Če je center odprt, bo idejam sledila primerna akcija, ki bo omogočila realizacijo. Frustracijska situacija lahko nastopi, kadar je čelni center odprt, zadnji pa zaprt: posameznik ima odlične zamisli, a zelo revne možnosti, da bi dejansko zaživele.

Sedma, zadnja čakra predstavlja človekovo vez z njegovo duhovnostjo in zlitje njegove osebnosti v celoto: na fizičnem, čustvenem, mentalnem in duhovnem nivoju. Če je ta center zaprt, potem ne poznamo duhovnega življenja.



# Marinetov informacijski škrat

Marinet je trženjsko informacijska mreža, ki potrošnikom po telefonu posreduje raznovrstne informacije o izdelkih in storitvah: kje lahko kaj kupijo in pod kakšnimi pogoji. Informiranje pred nakupom na telefonski številki 063/441-441 je brezplačno. Podatkovno bazo dnevne informacijske službe pa oblikujejo podjetja z oglaševanjem svojih izdelkov in storitev. Naj postane informacija ključ do nakupa.

Škrat vam vošči prijazen poletni pozdrav in vam spet predstavlja ponudbo enega izmed slovenskih naravnih zdravilišč, ob tej priložnosti Zdravilišča Laško. K laškemu vrelcu hodijo ljudje od vekomaj — tako so škratu povedali — poznali so ga že rimski legionarji, v srednjem veku so prihajali misijonarji, ob koncu prejšnjega stoletja pa je postalo mondeno letovišče avstroogrškega cesarja Franca Jožefa. Naravno zdravilno sredstvo je poleg milega podnebja bogat izvir akrototermalne vode s temperaturo 32 do 35 stopinj C. Zdraviliški strokovnjaki uporabljajo pri zdravljenju različne vrste terapije, posebnost laškega zdravilišča pa je delovna terapija. A tudi vsem, ki ne prihajajo na zdravljenje in bi se radi razvedrili in sprostiti v poletni vročini, ne bo dolgčas. Sploh pa dolgčas ne koristi zdravju, tako pravijo v Laškem. V ponudbi hotela, ki stoji sredi parka ob reki Savinji, so gostom na razpolago še restavracija, salon, kavarna, bistro in kongresna dvorana, frizerski, kozmetični in pedikerski salon ter seveda velik termalni bazen. Poskrbeli so tudi za rekreacijo: plavanje v termalnem bazenu, savna, solarij, balinišče, namizni tenis, knjižnica in lep zdraviliški park. Okoliški gozdovi so primerni za lov, pritoki Savinje pa omogočajo ribolov. Za še boljše počutje pa prirejajo vrsto kulturnih, zabavnih, plesnih in kulinarčnih prireditev. Vikend obiskovalcem ob omenjeni ponudbi nudijo tudi posebne ponudbe, na primer družinska kosila s kopanjem v termalnem bazenu. Toliko za zdaj. Škrat vam želi prijetno kopanje — v termalni vodi, jezeru, reki ali, če vam res ne preostane nič drugega, kar pod hladnim tušem.

## UPORABNIKI TRŽENJSKE MREŽE SO ISKALI



◆ Loparji za badminton ◆ Zastopnik firme JVC, Pioneer, Sony ◆ Kje prodajajo Silkepil ◆ Grosist za delovne čelje ◆ Kje prodajajo vodne smuči 1.50 m in rešilne jopiče ◆ Grosist za prodajo zvezkov ◆ Proizvajalec pisarniške opreme ◆ Vodovodni instalater na Celjskem ◆ Kdo prodaja rolete iz riževega papirja oz. bambusa ◆ Kdo prodaja stroje za izdelavo estriha s strojno gladilko ◆ Pločevinasti valoviti strešniki ◆ Čiščenje oljnih cistern ◆ Pianist, ki bi v lokalu igral zabavno glasbo in pel ◆ Kopel za masažo nog Kdo bi naredil estrihe ◆ Vrtalni stroj Black & Decker s pnevmatsko glavo ◆ Pralni stroj globine 30 - 35 cm ◆ TV ekran 63 z opcijo slika v sliki ◆ Sredstvo za impregniranje šotorov ◆ Hrastov lamelni parket ◆ Servis za pomivalni stroj Obod ◆ Izdelovalec žaluzij v Mariboru ◆ Pisalni stroj Ali obstaja borza prehrabmenih artiklov v Sloveniji ◆ Pisarniška miza 60 X 130 ◆ Klima naprava za sobo Proizvajalci spalnic v Sloveniji ◆ Proizvajalec cisterne za olje v okolici Celja

Našteta so le nekatera, naključno izbrana vprašanja potrošnikov. Podjetja, ki lahko uporabnikom trženjske mreže ustrezajo s kako ponudbo izdelkov ali storitev, so vabljeni, da se vključijo v Marinete. Še posebej s ponudbami, ki so jih uporabniki iskali, pa jih ni bilo v mreži.

## NEKATERE NAJNOVEJŠE PONUDBE IZ MARINETOVE BAZE PODATKOV

◆ Prodaja in sprejem rabljenega pohištva, pohištvo od doma odpeljemo ◆ Montaža in prodaja avtoalarmov in akustike, popravila agregatov in električnih napeljav na motornih vozilih ◆ Izdelava in prodaja senčil, lamelne zaves, žaluzije, rolete, roloji ◆ Folija za na okna, stropovi Armstrong ◆ Vse vrste roštiljev, posoda za odpadke v ALU izvedbi, posoda za odpadke v RF izvedbi, vrata za krušno peč Pooblaščen Renault servis ◆ Sveže in zamrznjene morske ribe, očiščene postrvi 720 SIT/kg, dimljene postrvi po domačem receptu 1350 SIT/kg, školjke 260 SIT/kg, lignji, škampi 750 SIT/kg, sladoledi, vina ◆ Prodaja in servis oljnih in plinskih gorilnikov in kotlov, vzdrževanje centralnih naprav ◆ Šivanje po meri in serijsko šivanje ◆ Instalacijska in zaključna dela v gradbeništvu, strojogradnja, kovinsko predelovalna dejavnost ◆ A testirani telefoni Panasonic, žični, brezžični, faxi Panasonic, telefonske centrale, fotokopirni stroji Panasonic

Pripravila Sabina

Poizvejte o izdelku, ki ga nameravate kupiti, ali storitvi, ki jo želite uporabiti

Marinet @

063/441-441

Vsak delavnik od 8. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 11. ure



Pri žrebanju rešitev nagradne križanke bomo upoštevali pravilne rešitve, ki jih bomo v uredništvu prejeli najkasneje do četrтка, 21. julija 1994, do 12.00 ure. S križanko nam pošljite še čitljivo izpolnjen nagradni kupon št. 11.

Izmed pravih rešitev bomo izžrebali naslednje nagrade:

1. nagrada: Darilni paket Grafike Gracer v vrednosti 5.000 tolarjev
2. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Zadnji knezi Celjski v deželah sv. krone"
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba

Rešitev nagradne križanke št. 8 iz številke 24-25

Vodoravno: prostranost, Retoromanka, enosed, Roer, Pam, polenta, Roman, sed, kanonik, vnos, alkova, keratitis, Leone, Sedan, Kora, osrčnik, enka, Rim, Pt, Asta, Rjavina, Avarka, kler, ciza, tat, ol, Peca, Akad.

Tokrat je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada: Darilni paket Grafike Gracer v vrednosti 5.000 tolarjev - Franc Soklič, Hotemaže 91, 64205 Preddvor
2. nagrada: Knjiga Nade Klaić "Grofje Celjski v ..." - Anica Poredoš, p.p. 61, 63000 Celje
3. nagrada: četrletna naročnina na časopis Nova doba: Slavko Kamenik, Ljubljanska 33, 63000 Celje

Iskreno čestitamo!

Nagrajenci naj se javijo v uredništvu zaradi dogovora o prevzemu nagrad!

Na željo reševalcev, ki so nas klicali, ponovno objavljamo navodilo za reševanje križanke - nadaljevanke. Križanko rešujete tako, da iz štirih delov križanke izpišete gesla, označena z vprašajem. Iz njih nato sestavite neko misel, ki jo napišete na kupon in nam jo pošljete. Zaradi nejasnosti glede reševanja te križanke smo se odločili podaljšati rok za oddajo rešitev križanke - nadaljevanke št. 1. Rešitve pošljite do četrтка, 21. julija 1994, do 12. ure.

Kupon za križanko - nadaljevanke št. 1:

Misel: \_\_\_\_\_

Ime in priimek: \_\_\_\_\_

Naslov: \_\_\_\_\_

Pošta, mesto: \_\_\_\_\_



**NAGRADNI KUPON ŠT.11**

**PRIIMEK IN IME:** \_\_\_\_\_

**ULICA:** \_\_\_\_\_

**POŠTA, KRAJ:** \_\_\_\_\_

## ZDRAVILIŠČE DOBRNA

*KUPON NOVE DOBE*  
ZA 10% POPUST

PRI VEČERJI V HOTELU TRIGLAV  
OD PONEDELJKA DO PETKA

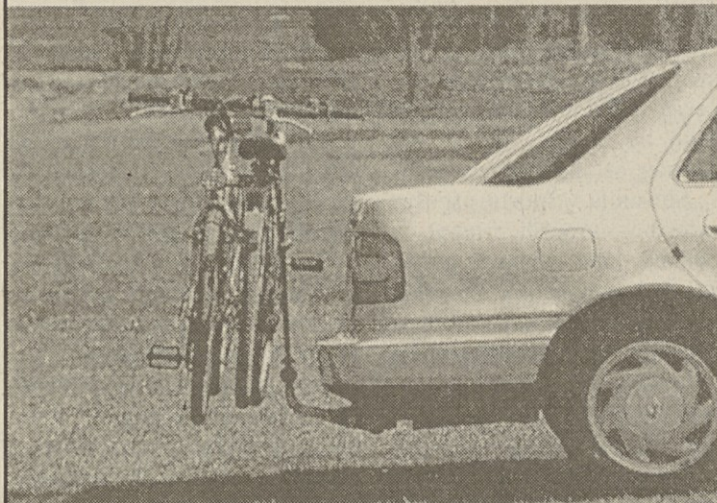
FOTO  
**RIZMAL**

Mariborska l.c. CELJE,  
Tel.: 32-475

- v stavbi zavarovalnice Triglav

- *express*
- **expresna izdelava fotografij do formata 15 x 21 cm**
- **expresne fotografije za osebne dokumente**
- **hitra in kvalitetna izdelava foto-vizitk**
- **sprejemamo naročila za ostale foto usluge:**
  - komercialna fotografiranja
  - povečave do 1m x 2m
  - DIA folije do 1m x 2m
  - kaširanje z okvirji
  - foto trgovina

# LANDI



Nosilec lahko kupite v prodajalnah s tehničnim blagom, na Petrolovih bencinskih črpalkah ali naročite po povzetju

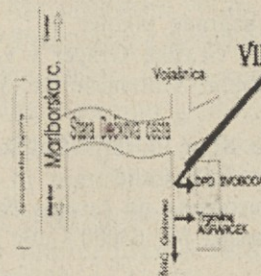
Informacije na naslovu: LANDI d.o.o., Škofja Loka, telefon: 064/632-286

**Dolžniki GRADIS-a Celje POZOR !!****CSD** Center storitvenih dejavnosti  
in trgovina d.o.o., Celje

nudi

**NAPRODAJ TERJATVE**

do GP GRADIS-a, Celje

Terjatve so že na obravnavi na Temeljnem  
Sodišču v Celju in so dokazljive.**PO ZELO UGODNI CENI**prodamo terjatve delno, ali v celoti  
(14 MIO SIT- obresti vključene)Informacije vsak delovni dan  
med 9. in 12. uro na tel. št.:**(063) 441-633**VSE VIDEOFILE VABIMO  
V NOVOODPRTO**VIDEOTEKA**  
V PROSTORIH DPD SVOBODA  
STARA DEČKOVA C. 10, CELJE

VIDEOTEKA

Vsak delovnik  
od 18. do 21. ure  
Sobota  
od 11. do 14. ure**Podjetje KATEDRA H!T d. o. o. je pooblaščen**  
**izvajalska agencija za trženje tekem KENP**  
**(kvalifikacije za evropsko nogometno prvenstvo**  
**leta 1996)**

Spoštovani,

naša predstavitev in hkrati  
prošnja ni vprašanje včeraj-  
šnjega temveč jutrišnjega dne.  
Način reševanja je dober, če  
lahko na samem začetku napo-  
vemo, kas-neje pa tudi potrdi-  
mo, da bomo z njimi dosegli  
svoj cilj. Ne želimo povele-  
čevati naših priza-devanj, prav  
tako ne želimo, da Vi kot  
partner ostanete ravno-dušni.Slovenija v športu uspešno  
vstopa v evropski prostor. V  
obdobju 1994 -96 bo to posku-  
sila tudi nogometna reprezen-  
tanca Slovenije. Septembra se  
pričenja krog kvalifikacij za  
evropsko nogometno prven-  
stvo, kjer prvič uradno sode-  
luje tudi Slovenija.Vsa srečanja slovenske rep-  
rezentance bodo na stadionu  
Ljudski vrt v Mariboru v orga-  
nizaciji NK Maribor in poo-  
blaščene izvajalske agencije zatrženje tekem KENP, podjetja  
KATEDRA H!T d. o. o. iz  
Maribora.Ta stadion sta Športna zveza  
Slovenije in Ministrstvo za šol-  
stvo in šport deklarirala kot  
republiški center za nogomet,  
ki ga bodo postopoma uspo-  
sobili za mednarodna srečanja  
skladno z zahtevami Evropske  
nogometne zveze (UEFA). Že  
v letošnjem letu bo iztržek iz  
teh tekem omogočil postavitev  
sistema razsvetljave ter sedežev  
z naslonjali na pokriti tribuni.Ta meddržavna srečanja so  
prva uradna srečanja slovenske  
nogometne reprezentance v  
krogu evropskih tekmovanj. Na  
vsakem pričakujemo med 10.000  
in 15.000 obiskovalcev. Prva  
tekma s trikratnimi svetovnimi  
prvaki - ITALIJO, bo dogodek  
širšega družbenega, gospoda-  
rskega in političnega pomena  
ter nova možnost uveljavitve  
Slovenije v evropskem prostoru.V prvem krogu bo slovenska reprezentanca odigrala  
naslednja srečanja:

7. september 1994	SLOVENIJA: ITALIJA (Maribor)
16. oktober 1994	UKRAJINA : SLOVENIJA
16. november 1994	SLOVENIJA: LITVA (Maribor)
29. marec 1994	SLOVENIJA: ESTONIJA (Maribor)
26. april 1994	HRVAŠKA : SLOVENIJA
7. junij 1994	ESTONIJA : SLOVENIJA
6. september 1994	ITALIJA : SLOVENIJA
11. oktober 1994	SLOVENIJA: UKRAJINA (Maribor)
15. november 1994	SLOVENIJA: HRVAŠKA (Maribor)

Mesto predsednika v častnem  
odboru je prevzel Milan Kučan,  
predsednik organizacijskega  
odбора KENP je dr. Alojz Križ-  
man.Za posodobitev stadiona in  
organizacijo kvalifikacij pričaku-  
jemo sponzorske prispevke pod-  
jetij in družb, ki bi se jim  
oddolžili s stalnimi reklamnimi  
panoji, objavami v biltenu vsake  
tekme, objavami v medijih jav-  
nega obveščanja (dnevno časo-  
pisje, radio in TV), na plakatih  
in letalih, z zvočnimi reklamami  
in drugimi dogovorjenimi pred-  
stavitvami. Za celoten krog  
petih kvalifikacijskih tekem bi  
skladno s sponzorskimi prispevkiin načini reklamiranja zainte-  
resirana podjetja razdelili v  
glavne sponzorje, sponzorje in  
donatorje.Prosimo vas, da nas o Va-  
šem interesu in Vaši priprav-  
ljenosti sodelovanja čimprej  
obvestite na naslov**pooblaščen**  
**izva-**  
**jalska agencija za tr-**  
**ženje tekem KENTP;**  
**KATEDRA H!T d. o.**  
**o., Tyrševa 23, 62000**  
**Maribor oz. na tel./**  
**fax: (962) 227-004,**  
**221-675**



## SOBOTA, 16. 7.

16.00 PARKIRIŠČE PRI ZDRAVILIŠČU: Predstavitel programov vozil VW in promocija vozila "GOLF EUROPE" prireja AVTOBRANCE d.o.o.

17.30 GRAŠČINSKO DVORIŠČE: Boksarski klub Celje prireja I. DVOBOJ ZA ABSOLUTNEGA PRVAKA SLOVENIJE V LETU 1994

18.00 KULTURNI CENTER: Razstava cvetja

20.00 PROMENADNI VRVEŽ PO ULICAH LAŠKEGA: mala povorka Piva in cvetja; ZDRAVILIŠČE LAŠKO: "GOLFOV PLES" po taktih CELJSKEGA INSTRUMENTALNEGA ANSAMBLA - nagradno zrebanje

21.00 AŠKERČEV TRG: SVEČAN ZACETEK PRIREDITVE S HELENO BLAGNE, njenim ansamblom in plesno skupino KAZINA, OGNJEMET, ŠOTOR PRI HUMU: ansambel COMET in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: gost večera Jonas Žnidaršič in Saša Losić - Loša, GRAŠČINSKO DVORIŠČE: NOČNA IZMENA - ALBERTO GREGORIČ in KLASIČNA MODNA REVIJA, ŠOTOR KAJZLER: ansambel ŠALEŠKI ODMEV, ŠOTOR PRI JOVOTU: skupina TIP TOP

## NEDELJA, 17. 7.

11.00 PARKIRIŠČE PRI ZDRAVILIŠČU: Avto Brance d.o.o. prireja tradicionalno srečanje vozil "Skoda" s citratjem KARLIJEM GRADIŠNIKOM

15.00 ŠOLSKO IGRISČE: "LAŠCANIJADA" zabavne igre klubov ljubiteljev laškega piva

16.30 AŠKERČEV TRG: ansambel VETER

20.00 NADŽUPNIJSKA CERKEV: koncert NEW SWING KVARTETA, ŠOTOR PRI HUMU: skupina TIP TOP in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: ALEKSANDER JEŽ, GRAŠČINSKO DVORIŠČE: NOČNA IZMENA IN HAJDI KOROŠEC, ŠOTOR KAJZLER: ansambel ŠALEŠKI ODMEV, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel VESNA

## PONEDELJEK, 18. 7.

19.00 AŠKERČEV TRG: VLADO KRESLIN IN BELTIŃSKA BANDA

20.00 ŠOTOR PRI HUMU: ansambel COMET in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: KARAOKE VEČER, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel VESNA

## TOREK, 19. 7.

17.00 AŠKERČEV TRG: SREČANJE POD LAMPIONČKI, zabava za otroke s HAJDI, SANJO MLINAR, SPIDIJEM IN GOGIJEM

20.00 ŠOTOR PRI HUMU: ansambel ŠALEŠKI ODMEV in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: ABBA SHOW in plesna skupina, ŠOTOR KAJZLER: ansambel COMET, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel VESNA

## SREDA, 20. 7.

20.00 AŠKERČEV TRG: "VEČER PO DOMAČE", srečanje z ljudskimi godci in ansambel ŠALEŠKI FANTJE, ŠOTOR PRI HUMU: ansambel ŠALEŠKI ODMEV in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: Judo show Fabijan, GRAŠČINSKO DVORIŠČE: Koncert pihalnega orkestra "SVEA" iz Zagorja, PLOŠČAD PRIJATELJSTVA: ansambel ČUDEŽNA POLJA, ŠOTOR KAJZLER: ansambel COMET, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel VESNA

# NAJVEČJA, NAJSTAREJŠA TURISTIČNA PRIREDITEV V DRŽAVI



## ČETRTEK, 21. 7.

20.00 AŠKERČEV TRG: Narodno zabavni večer - ALFI NIPIČ IN NJEGOVI MUZIKANTJE, RK CELJE PIVOVARNA LAŠKO: dalmatinska klapa NAKORA ŠOTOR PRI HUMU: skupina TIP TOP in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: modna revija, plesna skupina, magic show, GRAŠČINSKO DVORIŠČE: VEČER JAZZA - LJUBLJANSKA JAZZ SELEKCIJA, OTO PESTNER, GREENTOWN JAZZ BAND, ŠOTOR KAJZLER: ansambel COMET, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel VAGABUNDI

## PETEK, 22. 7.

17.00 ODPRTJE RAZSTAV: CVETJA v avli kulturnega centra in v parku pred železniško postajo, GOBE, PTICE, ČEBELE v soli Dusan Pozenel, ROČNA DELA INVALIDOV v Domu upokoencev in KRUH NAŠ VSAKDANJI v kleti "Trške kašče", ter 30 LET PRIREDITVE "PIVO - CVETJE" v Laskem dvorcu

19.00 PROMENADNI VRVEŽ po ulicah Laškega; LAŠKI PIHALNI ORKESTER, MAŽORETKE, FOLKLORISTI

20.00 AŠKERČEV TRG: zabavni večer s skupino FARAONI, RK CELJE PIVOVARNA LAŠKO: dalmatinska klapa ANKORA, ŠOTOR PRI HUMU: skupina TIP TOP in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: EROTIC SHOW, Q-BASS nastop prvega slovenskega remixerja D. J. TOMI, GRAŠČINSKO DVORIŠČE: NOČNA IZMENA - IRENA VRČKOVNIK, MODNA REVIJA NA POSEBEN NAČIN PLOŠČAD PRIJATELJSTVA: ansambel ČUDEŽNA POLJA, ŠOTOR KAJZLER: ansambel COMET, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel VAGABUNDI

## SOBOTA, 23. 7.

19.00 PROMENADNI VRVEŽ po ulicah in trgih Laškega; LAŠKI PIHALNI ORKESTER, MAŽORETKE, FOLKLORISTI

20.00 AŠKERČEV TRG: NAJBOLJ NORA NOČ - ČUDEŽNA POLJA, plesna skupina KAZINA, RK CELJE PIVOVARNA LAŠKO: dalmatinska klapa ANKORA ŠOTOR PRI HUMU: skupina CMOK in barski program, IGRISČE PRI TELOVADNICI: modna revija, plesna skupina, gost večera - presenečenje, GRAŠČINSKO DVORIŠČE: NOČNA IZMENA in MODNI SPEKTAKEL Z ANJO RUPEL ter povezovalko MOJCO BLAŽEJ - CIREJ, ŠOTOR KAJZLER: ansambel COMET, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel TIP TOP

22.00 VELIKI OGNJEMET z gradu Tabor in s Kristofa

## NEDELJA, 24. 7.

10.00 GRAŠČINSKO DVORIŠČE: kmečka ohcet - omizje dosedanjih parov

16.30 AŠKERČEV TRG: ansambel MAGIC

17.00 VELIKA PARADA PIVO - CVETJE 1994

18.00 AŠKERČEV TRG: koncert pihalnih godb, GRAŠČINSKO DVORIŠČE: ansambel CVET in koncert pihalnih godb, ŠOTOR PRI HUMU: skupina TIP TOP in barski program, ŠOTOR PRI JOVOTU: ansambel VESNA

20.00 AŠKERČEV TRG: SVEČAN ZAKLJUČEK PRIREDITVE

## LAŠKO SE VESELI, DA SE BOMO SPET VIDELI

# PIVOVARNA LAŠKO



# 1825

## PETROL

Slovenska naftna družba

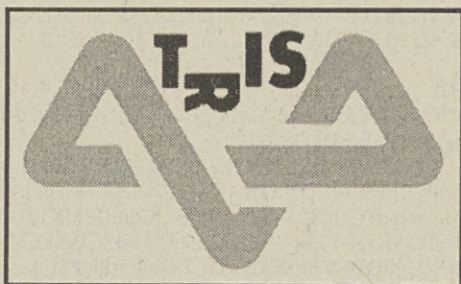
## banka celje



# Skoči z mano v prihodnost

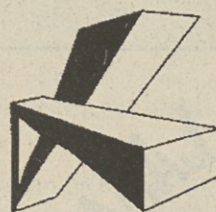
Iščem pravega jezdeca, dovolj  
pogumnega za moje visoke in dolge skoke.  
Stara sem štiri mesece, vse bi rada preskočila.  
Želje za prihodnost: Hočem zmagovati  
Pokličite: (063) 25-052  
Mobitel: 0609-613-383

Foto: Nina



**PODJETJE ZA TRŽENJE,  
RAČUNALNIŠTVO IN  
IZOBRAŽEVALNE STORITVE  
MURSKA SOBOTA D.O.O.**

69000 MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 15,  
TEL.: (069) 31-255, FAX: 21-116



107,8 Mhz

Prva zasebna komercialna  
radijska postaja v Sloveniji

## RADIO ALFA

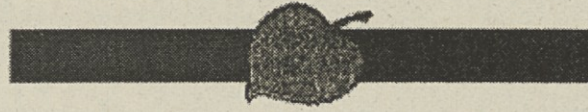
Poslušate nas lahko vsak dan od 10.-14. in 19.-24. ure

## GRAFIKA GRACER d.o.o.

**Okrogarjeva 2, 63000 Celje  
tel./fax: +386 (0)63 34-164**



## GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE



Iz mednarodnega poslovno informacijskega sistema BORZA ponudb, povpraševanj in informacij za vse oblike poslovnega sodelovanja smo izbrali nekaj ponudb in povpraševanj domačih in tujih podjetij (celotna baza je na razpolago v Informacijski pisarni Centra za informacijski sistem GZS in na vseh območjih zbornicah GZS).

POVPRAŠEVANJA DOMAČIH  
PODJETIJ:

SL003-03219 KUPIM STROJ ZA IZDELAVO RAMENSKIH PODLOŽK OZ. BLAZINIC.

Naziv: BRICELJ JOŽICA  
Kraj: VELENJE  
Pošta: 63320

Naslov: ŠPEGLOVA 12  
Telefon: 063/855-761  
Telefaks: 063/858-735  
Kontakt: BRANCELJ JOŽICA

SL003-03221 IŠČEM FINANČNO POMOČ ZA REALIZACIJO INOVACIJE "ELEKTRONSKI PANELNI INSTRUMENT", KI JE REALIZIRANA DO STOPNJE IZDELANIH MAKET IN OSNUTKA ZA PROSPEKT.

Naziv: DANIJEL DROL  
Kraj: BREZJE  
Pošta: 64243  
Naslov: NOŠE 3  
Telefon: 064/798-909  
Kontakt: DANIJEL DROL

SL003-03256 IŠČEM SOIZVAJALCE ZA IZVEDBO PROJEKTA ZAŠČITE BENETK PRED POPLAVAMI Z BRUNAMI IZ HIPERBOLIČNIH PARABOLOIDNIH LUPIN IZ NERJAVEČE JEKLENE PLOČEVINE.

Kraj: SVETA TROJICA V SLOV. GORICAH  
Pošta: 62235  
Naslov: ZGORNJI PORČIČ 6  
Kontakt: KAREL KRAJNC

SL003-03292 ZBIRAMO PONUDBE ZA DELO V LASTNEM PROSTORU /DELO NA DOMU/

PO POGODBI ALI KOOPE-  
RACIJE. ZBIRAMO KONKRET-  
NE PONUDBE Z OPISOM DEL.

Kontakt: INFORMACIJSKA  
PISARNA CIS GZS

SL003-03304 POVPRASHUJEMO  
PO: - DESKE SM/JE /III., IV., V.  
KVALITETA/ 25 X 240 X 5000  
25 X 120 X 5000 ZAT MESEČNO  
/VSAKE DIMENZIJE 50%/ DES-  
KE MORAJO BITI PRIZMIRA-  
NE. - MORALI SM/JE /GRADBE-  
NA KVALITETA/ ZAT MESEČ-  
NO /VSAKE DIMEZIJE 50 %/  
MORALI OSTROROBNI 54X108X4000  
43X108X4000. POSEL SE SKLE-  
NE ZA DOBO 1 LETA PO POD-  
PISU POGODBE.

Naziv: INTERNOVA LES -  
BORZA LESA  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000

Naslov: KONGRESNI TRG 5  
Telefon: 061/12-64-100  
Telefaks: 061/217-602  
Kontakt: KAVŠEK BARBARA

SL003-03319 IŠČEMO SOIN-  
VESTITORJA ZA POSTAVITEV TE-  
HNOLOŠKE LINIJE ZA KONTI-  
NUIRANO PROIZVODNJO PRE-  
CIPITIRANEGA KALCIJEVEGA  
KARBONATA /PCC/. PODROB-  
NEJŠI PODATKI SO NA VOLJO  
V INFORMACIJSKI PISARNI  
CIS GZS.

Naziv: UNITECHNIK, D.O.O.  
Kraj: LJUBLJANA - MOSTE -  
POLJE  
Pošta: 61260  
Naslov: KAŠELJSKA 113  
Telefon: 061/484-059  
Telefaks: 061/482-262  
Kontakt: BOŠTJAN SMREKAR

SL105-00082 IŠČEMO ŠIROKI  
SPEKTER ŽIVILSKEGA IN NE-  
ŽIVILSKEGA BLAGA NA DE-  
BELO POD UGODNIMI POGOJI.

Naziv: SCHMIDT EXPOPRT -  
IMPORT D.O.O.  
Kraj: MARIBOR  
Pošta: 62000

Naslov: SMETANOVA UL. 34  
Telefon: 062/221-641, 514-796  
Telefaks: 062/221-641  
Kontakt: MITJA SCHMIDT

SL112-00014 POVPRASHUJEMO  
PO NAKUPU VEČJIH KOLIČIN  
ODPADNEGA ŽELEZA: - S3 =  
1,5 M X 0,5 X 0,5 M (DE-  
BEL.=6MM) - S1 = 1,5 M X 0,5  
X 0,5 M (DEBEL.NAD 6 MM)

Naziv: CIC D.O.O.  
Kraj: TRBOVLJE  
Pošta: 61420  
Naslov: 1: JUNIJA 7  
Telefon: 0601/26-242  
Telefaks: 0601/26-242  
Kontakt: MATJAŽ CIMERMAN

PONUDBE DOMAČIH  
PODJETIJ:

SL003-03107 NUDIMO PROIZ-  
VODNJO IN PRODAJO POTRO-  
ŠNIH MATERIALOV, APARA-  
TOV TER OPREME Z LASTNIM  
INŽENIRINGOM ZA POTREBE  
ZOBOZDRAVSTVA.

Naziv: INTERDENT  
Kraj: CELJE  
Pošta: 63000  
Naslov: UL.XIV. DIVIZIJE 14  
Telefon: 063/441-144  
Telefaks: 063/24-632  
Teleks: 36663 RCCSI  
Kontakt: IZTOK ZAGOŽEN

SL003-03111 ZELO UGODNO  
PONUJAMO OBSTOJEČI PRO-  
FESIONALNI CAD SISTEM FIR-  
ME HEWLETT - PACKARD. SIS-  
TEM OBSEGA TRI DELOVNA  
MESTA /DELOVNE POSTAJE  
HP 9.000 SERIJA 400/, RISAL-  
NIKA FORMATA AO-A4 IN A3-  
A4, LASERSKI TER MATRIČNI  
PISALNIK. NA SISTEMU JE  
INŠTALIRANA PROGRAMSKA  
OPREMA ZA ZD IN 3D CAD.  
MOŽEN JE NAJEM ALI ODKUP  
OPREME POD UGODNIMI PLA-  
ČILNIMI POGOJI.

Naziv: TEHNODETA, D.O.O.  
Kraj: MARIBOR

Pošta: 62000  
Naslov: PTUJSKA CESTA 117  
Telefon: 062/414-991  
Telefaks: 062/412-991  
Kontakt: JOŽE BARBARIČ

SL003-03113 NUDIMO INŽENIR-  
ING IN IZDELAVO STROJEV S  
PODROČJA PESKALNE TEHNI-  
KE IN PRIPADAJOČO OPREMO.

Naziv: T.S.T., D.O.O.  
Kraj: TOLMIN  
Pošta: 65220  
Naslov: ČIGINJ 63  
Telefon: 00386/65/81-221  
Telefaks: 00386/65/82-384  
Kontakt: SERGEJ ŠIMON

SL003-03122 NUDIMO IZDELA-  
VO ZOBATIH KOLES, VERIŽ-  
NIH KOLES, UTOJNIH GREDI,  
POLŽEVIIH KOLES, ZOBATIH  
LETEV.

Naziv: SANTY, D.O.O.  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61210  
Naslov: GUNCELJSKA C. 25  
Telefon: 061/51-187  
Telefaks: 061/51-187  
Kontakt: ROMAN ŠTRAUS

SL003-03125 NUDIMO IZDE-  
LAVO PLETENIH IZDELKOV  
IZ BOMBAŽA, VOLNE, VIS-  
KOZE. IZDELKI SO LAHKO  
TUDI UNIKATNI PO NARO-  
ČILU. KVAČKANI ALI KLEKLA-  
NI PRTI IN PRTIČKI VSEH  
VELIKOSTI OBLIK IN VZOR-  
CEV. ROČNO DELO.

Naziv: PLEVID, D.O.O.  
Kraj: TRBOVLJE  
Pošta: 61420  
Naslov: TRG SVOBODE 34  
Telefon: 0601/22-337  
Kontakt: ROMAN PŠUNDER

SL003-03135 PRODAMO POD-  
JETJE LR ELEKTRONIKA,  
D.O.O. DOMŽALE IN ELEK-  
TRONIKA - REVIJA ZA PRAK-  
TIČNO ELEKTRONIKO. DEJAV-  
NOSTI: ČASOPISNO ZALOŽNIŠ-  
TVO, PROPAGANDNE, KOMER-

## GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE



CIALNE, EKONOMSKE ORGANIZACIJSKE IN TEHNOLOŠKE STORITVE, PROJEKTIRANJE, RAZVOJ IN PROIZVODNJA IZDELKOV ELEKTRONIKE, TRGOVINA NA DEBELO IN DROBNO Z ŽIVILSKIMI IN NEŽIVIL. PROIZVODI, NOTRANJA ŠPEDIICIJA, POSREDNIŠTVO IN KOMISIJA, POPRAVILO IN VZDRŽEVANJE PROIZVODOV PREC. MEHANIKE TER ELEKTRIČNIH APARATOV, TURISTIČNE IN GOSTINSKE STORITVE.

Naziv: LR ELEKTRONIKA, D.O.O.  
Kraj: DOMŽALE  
Pošta: 61230  
Naslov: VALVAZORJEVA 2  
Telefon: 061/715-999  
Kontakt: ROMAN LEDERER

SL003-03136 PREVOZ TOVORA Z KOMPIJEM - FURGONOM - VOZIMO VSE DNEVE IN URE.

Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: PREGLOV TRG 12  
Telefon: 061/1408-390  
Kontakt: FRANC SRDAR

SL003-03137 PONUJAMO SEVERNO AMERIŠKEGA LOSOSA /ONCORHYNCHUS.../, KONZERVIRANEGA V LASTNEM SOKU /VODA IN 1% SOLI/ BREZ DODATNIH KONZERVANSOV, V 213 G IN 418 G KONZERVAH PAKIRANIH V KARTONSKIH ŠKATLAH.

Naziv: KURKUMA, D.O.O.  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: CELOVŠKA 87  
Telefon: 069/42-055  
Telefaks: 069/42-055  
Kontakt: VASO STEFIC

SL003-03190 POPRAVILO IN PREVIJANJE ELEKTROMOTORJEV, ČRPALK IN VSEH DRUGIH PROIZV. ODOV. ELEKTROKOVINE MARIBOR. MONTAŽA IN PREDELAVA HIDRO-

FORNIH IN FEKALNIH POSTAJ, SERVISIRANJE IN OBNAVLJANJE INDUSTRIJSKIH IN GOSPODINSKIH PRALNIH STROJEV TER VSEH DRUGIH MALIH GOSPODINSKIH APARATOV. POPRAVILO PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE NA TRDA GORIVA IN OLJE. PRODAJA IN MONTAŽA REFLEKTORJEV ZA OSVETLITEV STAVB.

Naziv: "ZITUS" SERVISNE STORITVE, P.O.  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: RIMSKA C. 11  
Telefon: 061/222-951  
Telefaks: 061/224-122  
Kontakt: ANTON KRALJ

SL003-03193 NUDIMO ŽAGAN LES RUSKI BOR DIM: 48 X 150 MM, DOLŽINE 3, 5-6 M I.-III. KVALITETA.

Naziv: INTERNOVA LES - BORZA LESA  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: KONGRESNI TRG 5  
Telefon: 061/12-64-100  
Telefaks: 061/217-602  
Kontakt: BARBARA KAVŠEK

SL003-03200 NUDIMO VSE VRSTE VODOVODNIH, SOLARNIH IN TOPLOVODNIH INSTALACIJ. PO KONKURENČNIH CENAH.

Naziv: ZBORNICA ZASEBNEGA GOSPODARSTVA ŽALEC  
Kraj: ŽALEC  
Pošta: 63310  
Naslov: LEVSTIKOVA 2  
Telefon: 063/715-630  
Kontakt: BRATUŠEK IVAN

SL003-03201 IMAMO LIVARNO BARVNIH KOVIN NA ZG. POLSKAVI. ODLIVAMO ODLITKE IZ BRONA, MESINGA IN ALUMINIJA. VLVAMO V PESEK IN KOKILE. SKRATKA IZDELUJEMO VSE PO NAROČILU, RA-

ZPOLAGAMO PA TUDI Z MODELARJEM. NAŠ LASTNI PROGRAM PA OBSEGA: PEPELNIKE, SVEČNIKE TER RAZNE DRUGE OKRASNE PREDMETE, STOJALA ZA ULIČNE SVETILKE, KLOPI IN MIZE ZA PARKE IN VRTOVE, NAPAJALNIKE ZA GOVEDO, VENTILE ZA CISTERNE.

Naziv: LIVARNA BRATES MLADEN  
Kraj: ZG. POLSKAVA  
Pošta: 62314  
Naslov: LAMPRETOVA 4  
Telefon: 062/816-410  
Telefaks: 062/816-410  
Kontakt: BELIČ RENATA, BRATES MLADEN

SL003-03204 NUDIMO STORITVE POVRŠINSKE ZAŠČITE V OTOČAH IN LJUBLJANI: - ELOKSIRANJE ALUMINIJA - FOSFATIRANJE - LAKIRANJE / POPRAVILA IN VZDRŽEVANJE/.

Naziv: ISKRA GA-LA  
Kraj: PODNART  
Pošta: 64244  
Naslov: OTOČE 5A  
Telefon: 064/70-131  
Telefaks: 064/70-455  
Kontakt: SLAVKO BEVC

SL003-03213 V STOŽICAH /LJUBLJANA - BEŽIGRAD/ ODDAMO TRGOVSKI LOKAL 90 M2 V OBRATOVANJU - ŽIVILSKA DEJAVNOST. ČAS ODDAJE: 3 - 5 LET. NAJEMNINA: 2.000 DEM MESEČNO. POGOJI: ODKUP DELA INVENTARJA ZA 10.000 DEM. PRIČETEK OBRATOVANJA: TAKOJ.

Naziv: X BIRO, D.O.O.  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: DALMATINOVA 2  
Telefon: 061/316-698  
Telefaks: 061/1328-112  
Kontakt: MARJAN CIMERMAN

SL003-03214 V MENGŠU PRODAMO GOSTINSKO STANOVA-

NJSKI OBJEKT Z 100 M2 GOSTINSKE POVRŠINE, 300 M2 GOSTINSKEGA VRTA, 200 M2 BIVALNE POVRŠINE, Z LASTNIM UREJENIM PARKIRIŠČEM. PREVZEM POSLOV TAKOJ. CENA CCA 700.000 DEM.

Naziv: X BIRO, D.O.O.  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: DALMATINOVA 2  
Telefon: 061/316-698  
Telefaks: 061/1328-112  
Kontakt: MARJAN CIMERMAN

SL003-03215 V CENTRU LJUBLJANE /KOTNIKOVA UL./ PRODAMO POSLOVNO - TRGOVINSKI LOKAL 21 M2 Z CK IN TELEFONOM. CENA: CCA. 85.000 DEM.

Naziv: X BIRO, D.O.O.  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: DALMATINOVA 2  
Telefon: 061/316-698  
Telefaks: 061/1328-112  
Kontakt: MARJAN CIMERMAN

SL003-03216 V KAMNIKU ODDAMO 110 M2 GOSTINSKEGA LOKALA, Z 100 M2 VRTA IN 200 M2 UREJENEGA PARKIRIŠČA. ČAS ODDAJE: 5 LET ALI VEČ. NAJEMNINA: 5.000 DEM MESEČNO. NAČIN PLAČILA: MESEČNO. PRIČETEK PREVZEMA POSLOV: 60 DNI.

Naziv: X BIRO, D.O.O.  
Kraj: LJUBLJANA  
Pošta: 61000  
Naslov: DALMATINOVA 2  
Telefon: 061/316-698  
Telefaks: 061/1328-112  
Kontakt: MARJAN



GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE - CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM - SLOVENSKA 41, LJUBLJANA

**NOVA  
DOBA****Naročilnica**

Ime: ..... priimek:.....

naslov: .....  
.....naročam časopis Nova doba na naslov  
.....Na gornji naslov mi pošiljajte .....izvodov.  
število

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

.....  
podpis naročnika**MALI  
OGLASI**

● **IZJEMNA LOKACIJA** za gostinstvo, kmečki turizem, ribogojnico, elektrarno, 2 kilometra iz Novega mesta, 5 poslopij, 3000 m<sup>2</sup> zemlje, na otoku ob Krki, star mlin, prodam. Možen kredit.

Tel.: 061/ 325-700

● **KOMPLET AŠPL**, primeren za gradbenika, prodam. Vlado Jegrišnik, Liboje 60, Petrovče

● **TERMO ALI NAVADNO FASADO** vam izdelamo hitro in kakovostno. Naročila za julij in avgust ter informacije po tel.: 062/ 724-123

● **ZASTOPNIKI** in vodje skupin (izkušeni!)! Vabimo vas, da se priključite pri prodaji zanimivih knjig (Elektrotehnični priročnik - prevod, Naselbinska

kultura na Slovenskem - sl. in angl. jezik - lepo poslovno darilo). Tel.: 061/ 313-028

● **MLADIČE NEMŠKE DOGE**, rjave barve, z rodovnikom, ugodno prodam. Tel.: 069/ 45-014

● **KOMFORTNO OPREMLJENO SOBO** v Velenju, ogrevano, z možnostjo kuhanja in souporabo telefona, oddam ženski (100 DEM/ SLT) ali dvema ženskama (75 DEM/ SLT vsaka) za nedoločen čas. Tel.: 063/ 855-450, od 8. do 14. ure

● **KMETOVALCI!** Agroizbira Trgovina Kranj vam iz svoje prodajalne nudi po ugodni ceni rezervne dele za traktorje Tomo Vinkovič, Ursus, Fiat Štore, Univerzal, IMT, Zetor, kosilnice BCS, program SIP Šempeter, gume Barum, vse akumulatorje Vesna in Topla. Primer: 12 V 100 - 8.050,00 SIT. Pošiljamo tudi po pošti. Pokličite nas ali obiščite na Smledniški c. 17 v Kranju. Tel.: 064/ 324-802

● **VINOGRADNIKI!** Ugodno, novoizdelani klopotci. Tel.: 063/

27-513, po 17. uri

● **PURANI** - beli pazinski velikani, težki 5 do 6 kg, za zakol ali nadaljnjo rejo (dosežejo 25 kg), po najnižji možni ceni! Tel.: 069/ 82-838

● **30-LETNI FANT**, 163/65, z novo hišo in nekaj zemlje, iz okolice Celja, želi po tej poti spoznati dekle do 35 let. Lahko si mamica enega otroka in pripravljena priti k meni na moj dom. Zaželena slika.

Šifra: ŽELIM IMETI OB SEBI DEKLE

● **PREMOG** iz Velenja z dostavo po najbolj konkurenčnih cenah.

Tel.: 063/ 858-347

● **BETONSKI ZIDAKI** 25, 20 in 12, talne plošče, travne plošče, škarpniki, robniki, nosilni stebri, zračniki in vrtno ograje. Cementinarstvo Šurbek, Poljčane, tel.: 062/ 825-303

● **CISTERNE ZA VINO**, italijanska gorska kolesa (z blatniki 24.000 SIT, brez blatnikov 20.000 SIT) prodajam in odkupujem gozdne sadeže (gobe). Tel.: 0609/ 621-512

**MALI OGLAS  
BREZPLAČNO****KUPON**Moj naslov: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom "Za male oglase" in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.



## Mirno v Severni Koreji

Po smrti velikega voditelja Kim Il Sunga je v Severni Koreji po poročilih tujih agencij mirno, ni pričakovati neredov in nobenega dvoma ni več, da bo politična moč ostala v rokah njegovega sina. Velikega voditelja Sunga bodo pokopali ta teden, vendar tuje delegacije, ki bi mu prišle izreči sožalje ali se udeležiti pogreba, niso zaželeni.

## Ponujajo mu prestol

Britanskemu princu Edvardu je mlada estonska državica ponudila prestol in naslov estonskega kralja. Najmlajšemu sinu kraljica Elizabete so poslali pismo z jasno ponudbo. Poudarjajo, da bi bili silno počaščeni, če bi jo sprejel. Pravijo, da so njegove dosedanje izkušnje televizijskega producenta in igralca idealen temelj za kreacijo nove podobe kralja, ki bi znal povezati umetnost in moderno politično realnost.

## Priljubljena Oprah

V Ameriki, kjer so talk-showi, oziroma "oddaje s pogovori", enako priljubljeni kot vse ostale serije in zadevščine z ameriške televizije, se s popularno anketo odločajo o naj voditelju tovrstnega sporeda. Zadnji dve leti je večino glasov odnesla neverjetna črnska gostiteljica Oprah Winfrey, še danes znana po pogovoru z Michaelom Jacksonom in slavnem vprašanju o nedolžnosti. Videti je, da tudi letos na samem vrhu ne bo tehtnih sprememb. Winfreyeva vodi s 27 odstotki glasov, kar je dvakrat več, kot jih ima drugouvrščeni David Letterman. Na tretjem mestu sta Regis Philbin in Kathy Lee Gifford, četrto mesto top napovedovalske lestvice pa si delijo Ted Koppel, Jay Leno in Phil Donahue.

# PANORAMA



**AMALIJA HRIBAR**, oblikovalka iz Matk: "Vsaka poslikana svila je primerek zase, v tem plemenitem materialu se poigravam z barvami in njihovimi sozvočji, mikajo me zdaj bolj umirjeni zdaj bolj živahni koloristični poudarki, ponekod se približujem abstraktnim fantazijam, drugod se vračam k prepozavnim znamenjem, v zadnjem času zodiakalnim znakom, ki odpirajo nove vidike oblikovanja."

Foto Nina

## V žrelu morskega psa

V nedeljo zvečer je eden od obeh surfarjev, ki ju je na obali vzhodnega Londona napadel morski pes, padel v komo in umrl. Dvaindvajsetletnemu mladeniču so pred tem amputirali desno nogo, nekaj ur kasneje pa so mu zaradi šoka in izgube krvi odpovedale ledvice. Londonski ribiči so se ne glede na zakon vrgli na lov. Društva za zaščito morja sicer trdijo, da je tista vrsta psa - gre za 4 in pol velikega belega orjaka - ogrožena in zaščiten, toda jezni ljudje se očitno požvižgajo na njihove zahteve.

## Streli za Bolgare

Bosanski Srbi, oziroma njihove vojaške enote, so v nedeljo bučno proslavljali nogometno zmago Bolgarije nad Nemčijo. Okoli Sarajeva in po bližnjih hribih so odmevali streli in kriki zmagoslavja. Srbi, ki so okupirali bosansko glavno mesto že aprila 1992, delijo z Bolgarijo jezikovno, etnično in versko pripadnost in so v večini sovražno razpoloženi do Nemčije. Vsi Srbi naj bi ustrelili v zrak za vsak gol, ki ga je dala zmagovalka v boju proti svetovnim prvkom.

## Potepuh se je zažgal

Po dveh urah groženj, da bo skočil z žerjava na Trgu Uffizi v Milanu, se je Valter Caroli v nedeljo zjutraj pojavil pred milansko stolnico, se vpričo številnih turistov polil z bencinom in zažgal z vžigalnikom. Z rešilcem so ga najprej odpeljali v travmatološki center v Careggiu, od tam pa so ga s hudimi opeklinami s helikopterjem prepeljali v Padovo. Nesrečnik je dobil hude opekline na devetdesetih odstotkih telesnih površin. Caroli je star 35 let, je brez dela in brez stalnega bivališča.